

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

25 Ekim 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Abdullah Güler'in, Komisyonun bugünkü gündemine ve usul açısından değerlendirme yapmak istediğine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin; Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672)

ADALET KOMİSYONU

1'inci Toplantı

25 Ekim 2022 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 15.33'te açıldı.

Komisyon Başkanı Abdullah Güler, Komisyonun bugünkü gündemine ve usul açısından değerlendirme yapmak istediğine ilişkin açıklama yaptı.

Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin; Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 19.36'da toplantıya son verildi.

25 Ekim 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.33

BAŞKAN: Abdullah GÜLER (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Ramazan CAN (Kırıkkale)

SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Adalet Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli bürokratlar – görsel basını çekim yaptıktan sonra dışarıya davet ediyoruz, yazılı basın kalıyor- kamu kurumlarımızın değerli yöneticileri, değerli basın mensupları İç Tüzük’ümüzün 27’nci maddesi kapsamı içerisinde toplantı yeter sayımız vardır, toplantının açılışını yapıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Abdullah Güler’in, Komisyonun bugünkü gündemine ve usul açısından değerlendirme yapmak istediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Gündemimizde 11 maddeden oluşan Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’mizin görüşmelerini gerçekleştireceğiz, bugün itibarıyla başlıyoruz.

Usul açısından birkaç değerlendirme yapmak istiyorum. Öncelikle, mevcut kanun teklifimizin imza sahipleri olan Bursa Milletvekilimiz Osman Mesten ve İstanbul Milletvekilimiz Tuba Durgut Hanımefendi’den öncelikli olarak geneli üzerinde kanun teklifi neler getiriyor onları dinleyeceğiz; daha sonraki aşama içerisinde gruplarımıza söz vereceğiz, grup sözcülerimize; daha sonra da Komisyonumuzun üyelerine söz vereceğiz ve eğer varsa Komisyon dışındaki milletvekillerimize de geneli üzerinde söz verdikten sonra, maddelerin oylamasıyla beraber maddelerin görüşmelerine geçeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

*1.- Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin; Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) **

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Şimdi, kanun teklifimizin içeriği hakkında değerlendirmelerini almak üzere, sözü teklif sahibi olarak, Bursa Milletvekilimiz Osman Mesten Bey’e veriyoruz.

Osman Bey, buyurun.

OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkanım; öncelikle saygı ve sevgilerimi sunarım. Hayırlı bir çalışmayı inşallah beraberce burada gerçekleştiririz.

Bilindiği gibi, kaçakçılık ve kayıt dışı ekonomi söz konusu olduğunda aklımıza ilk gelen maddeler 4733 sayılı Yasa’nın konusuna giren tütün, tütün mamulleri ve alkol ve benzeri maddelerdir. İlgili yasa, beraberinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 4760 sayılı ÖTV Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla

(*) (2/4672) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Mücadele Kanunu ve ilgili mevzuatla mücadele yapılmış olsa da bu işle uğraşanlar zaman, zaman yeni yöntemler geliştirmeye devam etmektedirler. Özellikle de suç örgütleri, terör örgütlerinin finansmanının kurutulması açısından da bazı önlemler almak gerekiyor. Bu bakımdan da, kaçakçılık ve kayıt dışı ekonominin önlenmesi bakımından da bu kanun teklifimizin önemli olduğunu düşünüyorum. Suç örgütleri ve terör örgütleriyle mücadele elbette vatandaşlarımızın huzur ve güveni, aynı zamanda da ekonominin sağlıklı yürütülmesi açısından da devletin temel görevlerindendir. Bu kanun teklifimizde bu anlamda da bir adım daha atmış olacağımızı düşünüyorum. Yapılan araştırmalara göre 30 milyar liranın üzerinde vergi kaybımızın, ekonomik zararların söz konusu olduğunu ifade edebiliriz.

Kayıt dışı ekonomi ve kaçakçılıkça mücadele konusunda ülkemizin yürütmesi gereken epey mesafeler olduğu kanaatindeyim, diğer ülkelerle kıyasladığımızda orta noktalarda bulunuyoruz. Bunu, ne kadar daha aşağıya çekebilirsek kaçakçılık oranlarını, kayıt dışı ekonomi oranını ülkemizin ekonomisine, vatandaşımızın refahına daha ciddi katkılarda bulunacaktır ve bu kanun teklifimizin de bu anlamda katkısı olacaktır diye düşünüyorum.

2008 yılında Gelir İdaresi Başkanlığı koordinasyonunda bir eylem planı hazırlandı; 253 adet eylem planının 193'ü gerçekleştirildi. Bir ara yüzde 42'lere kadar yükselmiş olan kayıt dışı ekonominin yüzde 28'lere kadar gerilediğini gördük. Dolayısıyla, bizim de üzerimize düşen görevi bu anlamda yapmamız gerektiğini, bu oranın daha da aşağıya çekilmesi konusunda görevimiz olduğunu düşünüyorum.

Söz konusu kaçakçılık sonucu, vergi kaybımız var. Haksız rekabet ortamı ve ülke ekonomisinin zarar görmesi söz konusu. Kalitesiz ürün ve ne idiği belirsiz içerikli "Merdiven altı üretim." dediğimiz, hangi şartlarda üretildiği belli olmayan üretim şartlarından dolayı da halkımızın, halk sağlığının zarar gördüğünü düşünüyoruz.

Yine, yapılan son araştırmalarda, yapılan tespitlerde tütün, tütün mamulleri, alkol ve benzeri ürünlerde kaçakçılık miktarının arttığını gözlemliyoruz. Özellikle de yerli üretim anlamında arttığını düşünüyoruz. Daha önceki çıkan yasa çerçevesinde epey bir başarı kaydetmiş olsak da yeni yöntemlerle bu kaçakçılığın arttığını gözlemlemekteyiz.

Getirdiğimiz kanun teklifiyle, özetle, ilgili yasa çerçevesinde üretilen ürünlere, bir ürün izleme sistemi kurulması ve ürün izleme sistemine müdahale edenlerin cezalandırılması söz konusu. Daha önceden böyle bir ceza söz konusu değildi, usulsüzlük cezası söz konusu idi. Açılacak kamu davalarının hızlandırılması öngörülmekte çünkü bir şikâyet söz konusu olduğunda ya da bir şekilde tespit edildiğinde vergi müfettişleri, ilgili müfettişlerin raporlarının sonuçlanması ki bunların bazen çok uzun zamanlar alacağı söz konusu olduğundan, kamu davasının açılma şartı buna bağlı idi, bu şartın kaldırılması sonucunda hemen davanın açılması söz konusudur.

Üçüncü olarak makaron, yaprak sigara kâğıdı ve filtre üretmek isteyenlerden de yıllık 2 milyar adet üretim kapasitesi talep edilmektedir. Daha önce sigara üretimine getirilmiş olan bu kapasite şartının bu ürünlere de getirilmesini öngörmekteyiz.

Yine, deneme ürünleri, makine testi, ürün denemeleri çerçevesinde etiketsiz, barkodsuz ürün üretimlerine 10 bin liradan az olmamak üzere, adet başına 1 TL olmak üzere bir idari para cezası öngörülmektedir. Aynı zamanda bu ürünleri imha etme aşaması da var, imha etmeyenlere de benzer aynı şekilde cezanın getirilmesi söz konusudur.

Yine, tütün mamulleri ve alkollü içecek piyasasında devlet alacaklarının teminat altına alınması bakımından Tarım ve Orman Bakanlığının uhdesinde olmak üzere, şartlarını onun belirleyeceği şekilde 50 milyon liraya kadar bir teminat alınması söz konusudur.

Altıncı olarak da üretim faaliyet izni, uygunluk, yetki belgesi, süre uzatımı gibi talepler hususunda

bu talepte bulunan firmanın idari para cezası, SGK prim borcu, vergi borcu ve kamu alacakları, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanunu'na giren alacaklarının bulunmaması hususunda da bir şart öngörmekteyiz.

Yedinci olarak da ÖTV Kanunu'na bir ekleme yapmak suretiyle bandrolsüz makaron bulunduranlarla birlikte, bu ürünleri üretenlere, ithal edenlere de müteselsilen sorumluluk getirmektediriz.

Sekizinci olarak yetkisiz tütün ticareti ile ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kağıdının kıyılmış tütün doldurmak suretiyle yapılan ticareti birbirinden ayırmak suretiyle tamamı için üç yıldan altı yıla kadar olan hapis cezasını iki yıldan beş yıla kadar çekmek suretiyle bir ayırım söz konusu. Burada ayrıca üretilen ürünlerin değerlerinin pek hafif olması, hafif olması, yüksek olması göz önünde bulundurularak cezaların da daha da aşağıya çekilmeleri söz konusudur.

Bunun dışında, yine, Bilgi Teknolojileri Kurumunun sisteminde bulunan ve bugün her evde aşağı yukarı hepimizin de sahip olduğu milyonlarca adet bulunan IMEI havuzunun biraz daha daraltılmak suretiyle daha önceden yedi yıl olan aktif IMEI numaralarının pasife alınması usulü bir yıla çekilmek suretiyle kaçakçılık anlamında kaçak cep telefonunun yurda sokulması konusunda da bir önlem almak niyetiyle yola çıktık.

Benim heyetimize sunabileceğim özet bilgiler bunlardır; diğer maddeler konusunda da eğer söz verilecek olursa gereken açıklamaları yaparız. Ben şimdilik teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Mesten.

Tuba Hanım'a söz veriyoruz halk sağlığı konusunda da birkaç konuya değinmesi için.

Buyurun Sayın Durgut.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Adalet Komisyonunun sayın üyelerini, Bakanlığımızdan iştirak eden sayın bürokratlarımızı, uzman arkadaşlarımızı ve bugün Komisyonunda bulunan bütün hazırunu saygıyla sevgiyle selamlarım.

Ben bu çok hayırlı olduğuna inandığım kanunu halk sağlığı veçhesiyle bir değerlendirmek isterim.

Doğrusunu isterseniz, tütün hangi formda tüketilirse tüketilsin öldürücü bir ürün ve sebep olduğu halk sağlığı sorunları, erken ölümler ve hastalıklar nedeniyle biz halk sağlığı uzmanlarını çok üzen, fazlasıyla mücadele ettiğimiz bir ürün ve Sayın Vekilimizin de zikrettiği gibi tütün ve tütün mamulleri ekseriyetle kaçakçılığın konusu olan ürünlerdir. Halk sağlığı açısından bu kadar kritik bir ürünün doğrusu kaçakçılığa konu olması tahammül edilebilecek bir şey değil. Dolayısıyla, bu kanun teklifi, özellikle diğer tütün ürünleri kapsamına giren sigara kağıdı, sigara filtresi, makaron gibi ürünlerin kaçakçılığının engellenmesi, ürün izleme sistemiyle bu ürünlerin hem yakından takip edilmesi hem denetlenmesi gibi halk sağlığı açısından önemli kazanımlar elde edeceğimiz düzenlemeler içeriyor.

Biraz evvel de söylediğim gibi, tütün hangi formda üretilirse üretilsin kullanıcıları, kullanan müşterilerini, maalesef her 2 kişiden 1'ini öldüren ya da hastalandıran bir ürün. Fakat görüyoruz ki bu makaron, işte, sigara kağıtları ve diğer yan ürünler kaçakçılığın konusu ve toksik maddeler içeren, sağlıklı şartlarda üretilmeyen formları da mevcut. Bunlar hem insan sağlığını etkiliyor hem de çevre sağlığını etkiliyor. Bu kanun teklifiyle bunların da önüne geçilmesi umuluyor.

Bir de tabii, şu mesele var: Vergi kaybediliyor, vergi kaçakçılığına da neden oluyor yani hem tütün ürünleri çok büyük sağlık sorunlarıyla SGK'nin ve devletin bütçesine, Sağlık Bakanlığının bütçesine çok önemli yükler bindirirken bir taraftan da görüyoruz ki vergi kaçakçılığına da neden olan bir açık var hâlihazırda; bunun önlenmesi de çok önemli çünkü ne kadar vergi alsak da maalesef tütün kaynaklı sağlık sorunları o kadar büyük bütçelere yol açıyor ki bunu dahi karşılamıyor. Dahası,

Dünya Sağlık Örgütü tütünle mücadelede en önemli müdahale olarak vergilendirmeyi öngörüyor. Ben bu vergilendirmeden bahsedince çok sevimli bir kelime olmadığı için maalesef biraz linç yiyorum, sosyal medyada da linç yiyorum ama doğrusu en önemli müdahale vergilendirme. Bu yan ürünlerin vergilendirilmesiyle, özellikle, bu kadar ucuz elde edilebilir bir ürün olmaktan çıkması neticesinde, çocuk ve gençlerin bu ürüne ulaşımını, erişimini de engelleyeceğimizi umuyoruz. Doğrusu, dediğim gibi, Dünya Sağlık Örgütü de bunu öneriyor ve yüzde 10'luk bir vergilendirme bile çocuk ve gençlerde yüzde 15 bir azalmaya netice veriyor.

Umarım, biz milletvekilleri olarak tütünle mücadelede daha ileri safhalarda da birlikte çalışırız çünkü siyasetüstü bir mesele. Özellikle vergilendirme konusunda daha sonra belki sürekli bir vergilendirme sistemiyle bu salgının önüne geçilebileceğini umuyorum.

Kanun teklifinin ülkemize, milletimize, gençlere hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Komisyonumuza iyi bir çalışma olmasını da diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Durgut.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Değerli Komisyon üyelerimiz, şimdi, Komisyonumuza davet ettiğimiz kamu kurumlarındaki görevli arkadaşların isimlerini sizlere iletmek istiyorum: İbrahim Yumaklı Bey Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız; Uğur Yalçın, Tütün ve Alkol Dairesi Başkanı; Doktor Ali Peksüslü, Tütün ve Tütün Mamulleri Daire Başkanı, Uğur Bey, Başkan Vekili; Nazım Neşeli, Tarım ve Orman Bakanlığında Uzman; Yüksel Arslan yine Tarım ve Orman Bakanlığında Uzman, Nadide Yiğiteli Tarım ve Orman Bakanlığında Uzman; Selim Kırçipek, Tarım ve Orman Bakanlığında Uzman; Aytekin Sakarya, Yargıtay Ceza Dairesinde Üyemiz; Burcu Öztürk, Türkiye Barolar Birliğindeki Avukat arkadaşımız; Emre Erman, Danıştay Başkanlığımızdaki Üyemiz; Demet Kabasakal, Bilgi Teknolojileri Kurumunda Uzman, Latif Ayva, Bilgi Teknolojileri Kurumundan; Mahir Aktaş, Bilgi Teknolojileri Kurumundan; Ömer Faruk Saraç, Bilgi Teknolojileri Kurumundan; İbrahim Dahi, Yargıtay Cumhuriyet Savcısı; Murat Ekenel, Jandarma Genel Komutanlığında KOM Daire Başkanlığında Kaçakçılık Suçlarıyla Mücadele Şube Müdürü; Mustafa Cebe, Kriminal Dairede Koordinatör; Volkan Işık, KOM Daire Başkanlığımızda Müdür Yardımcısı; Tahsin Çelik, KOM Daire Başkanlığımızda Büro Amiri; Mehmet Arabacı, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı; Can Yıldız, Ticaret Bakanlığında Genel Müdür Yardımcımız; Seda Gündüz, Ticaret Bakanlığında Daire Başkanı; Zeki Özdemir, SGK Genel Müdürü; Nazım Kankılıç, Gelir İdaresi Başkanlığında Grup Başkanı; Adalet Bakanlığımızdan Oğulcan Tozlu. Evet, kamu kurumlarımızdan çağırılmış olduğumuz yetkili arkadaşlarımız.

Şimdi geneli üzerinde öncelikle Cumhuriyet Halk Partisinden Zeynel Emre Bey'e söz vererek görüşmelerimize devam ediyoruz.

Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, teklifin görüşmelerine katkı sunmak üzere aramızda bulunan kıymetli bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada esas komisyon olarak görüşmelerini gerçekleştireceğimiz Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, baktığımızda, 5 kanunda değişiklik öngörüyor. Nedir bunlar? İşte, Tütün ve Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun, Vergi Usul Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve Elektronik Haberleşme Kanunu. Uygulamaya konulmak istenen düzenlemelerin esasını ne oluşturuyor diye baktığımızda da işte, sektörlerle ilişkin iş ve işlemler

kapsamında cezalar oluşturuyor. şimdi, burada teklif geldiğinde benim ilk dikkatimi çeken şöyle bir keyflik var: Meclis Başkanlığı teklifin Adalet Komisyonuyla birlikte tali komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülmesini öngörmüş, görüşüldüğüne ilişkin bir bilgi yok, bir rapor yok ki Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu yani burada zaten bir görüşme yapmayacaksa hangi alanda görüşme yapacak? Buna ilişkin bir düzenleme görmüyoruz. Bu neye sebebiyet verir? şişte, hep bahsediyoruz, yasama kalitesi, yasama kalitesi; yasal düzenleme, birçok yasal düzenleme buradan geçtikten sonra yaşanan sorunları gözlüyoruz, hemen böyle birkaç ay geçiyor, bakıyorsunuz, ilave bir değişiklik, birkaç ay geçiyor, bir daha bir değişiklik. Burada da yine bu özensizliğin devam ettiğini görüyoruz.

Geneli üzerinde değerlendirme yapacağım ama şimdi, ortada şöyle bir durum var: Yani Adalet Komisyonu olarak Türkiye'nin bizden beklentileri oldukça yüksek; yargıya ilişkin, yaşananlara ilişkin, siyasete ilişkin, yargının doğru işlememesinden, Adalet Komisyonunun doğru çalışmamasından, yasamanın doğru çalışmamasından kaynaklanan problemler yumağı var. Burada da aslında, çarkın önemli bir dişlisi, parçası burası yani Adalet Komisyonu, tek başına diğer komisyonlardan ya da diğer kurumlardan ari bir şekilde işini dört dörtlük yapsa belki Türkiye'deki birçok problemin çözümünde yol gösterici olabilir. Biz tabii, Türkiye'de her sektörün belli bir nizam içerisinde işlemesi için düzenlenmesinin şart ve gerekli olduğunu söylüyoruz; bu, sağlığımız ve toplumsal hayatımız için de elbette gerekli, bunu tütün ve alkol sektörüyle... Hele hele bu alanda elbette düzenleme yapılması gerekli. şişte, geçen gün yürüyüş yaparken dikkatimi çekti, mesela her yerde yeni yeni görüyoruz, işte, skuterler; bunlarla ilgili acaba bir düzenleme yapılması lazım mı diye aklıma geldi. Birçok alan var yani Türkiye'de hâlâ boş olan, dersler çıkardıktan sonra ancak yasal düzenleme akıllara gelen ama işte, bir planlamanın, öngörünün olmadığı bir durumdayız. Bunlara gelirken tabii, şunları vurgulamadan olmaz yani en temel hak ne dediğimizizde; yaşam, çalışma, düşüncüyü açıklama hürriyeti, basın özgürlüğü, sosyal devlet tanımlaması kapsamında Anayasa'da yazdığı şekilde onun kanunlara dercedilmesi, uygulamada görülmesi, herkesin kendini geliştirebileceğı gerekli ücreti, eşit eğitim hakkını alması; bunlar, bu durumlar çözülmedikçe ne oluyor biliyor musunuz? şişte, her gün işçi katliamlarını görüyoruz, kadın cinayetlerini okuyoruz, görüyoruz, çocuk tacizi ve intiharlarla ilgili çok ciddi rakamlar ortaya çıkıyor. Yani durup düşünmek lazım, gerçekten sorunların kaynağına inmek lazım.

Yakın bir zamanda çok kötü bir olay yaşandı. Bartın'ın Amasra ilçesinde, Taşkömürü Kurumunun Amasra Müessesesinde on bir gün önce büyük bir olay gerçekteşti; 41 vatandaşımız, işçimiz hayatını kaybetti. Yani, biz buna "iş cinayetleri" diyoruz çünkü bunların önlenebileceğini biliyoruz. Bütün tespitler, araştırmalar, işler kuralına göre yapıldığı zaman, bunun sadece öyle alelade bir kaza olarak ya da bir doğal afet gibi açıklanamayacağını, kader deyip geçiştirilemeyeceğini görmek lazım. Burada, iktidar bu olanlardan bizzat sorumlu çünkü yaşanan çok ağır bedeller sorunun kaynağını işaret ediyor. Biz şunu görüyoruz: O insanların, hayatını kaybedenlerin hayat hikâyelerine, ailelerinin verdiğı röportajlara baktığımızda... şişte, 6'sı benim seçim bölgem 3'üncü bölgede, Çam ve Sakura Hastanesinde yatıyor, onları da ziyaret ettim. Yerin yüzlerce metre altında çalışan madencilerimiz küçük çocuklarına, ailelerine bakmak için büyük mücadele ediyorlar. Oradaki aileler, diğer işçilere göre biraz daha avantajlı -yani Türkiye şartlarına baktığımızda büyük gelirler değil, biraz daha avantajlı- diyebileceğimiz, işe başlarkenki o riskleri aldığının ne kadar farkında ama mecbur olduğunu bilen aileler.

Üzülerek ifade edeyim; buradaki, bu olaydan sonraki gelişmeler aslında bundan sonraki yeni katliamlara da yaşanacak böyle olaylara da kaynaklık edebileceğini gösteriyor. AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Erdoğan oraya gidiyor, istatistiki bilgi veriyor, diyor ki: "Türkiye'nin yüzde 99'u Müslüman. Bizler, kader planına inanmış insanlarız, bunlar her zaman olacaktır; bunu da bilmemiz lazım." şişte, tam bu bakış açısı da esasında Soma'da, Ermenek'te, Kozlu'da, bugün Amasra'da yaşanan

katliamın müsebbibi. Yani, bu tip olayları “kader” diye açıklarsak... O zaman burada, Mecliste güvenlik önlemi var, biz niye güvenlik önlemi alalım? Yani, bırakalım, herkes gelsin. Emniyet kemeri takmayı niye zorunlu hâle getiriyoruz? Bırakalım, kimse takmasın. Böyle açıklayacaksak hayatın hiçbir alanında hiçbir tedbir almayalım, hiçbir önlem almayalım; demek ki bu değil.

Oradan da bakıyoruz Enerji Bakanının açıklamasına, Mecliste de dikkatle dinledim, ondan sonra... Şimdi, burada Sayıştay denetçilerinin raporları var yani onu da dikkatlice okuduk; bu patlamaya, bu grizu patlamasının tehlikesine işaret ediyor, eksiklikleri veriyor. Yani eminim o eksiklikler yerine getirilse belki de bu türde, bu çapta bir olay yaşanmayacak ama o da diyor ki: “Tüm denetimler yapıldı, gerekli önlemler alındı.” Ya, şimdi, böylesine bir olay yaşandığında en azından o olayın sorumluları gerekeni yapar, sorumluluğu olanlar istifa eder, adli açıdan sorumlu olanlar yargı karşısına çıkarılır. Biz deriz ki: “Hukuk devletinde süreç ilerliyor, yapanın yanına kâr kalmıyor.” Bu, sadece iktidar hırsıyla falan da izah edilemez yani koltuk tutkunluğu... Yani, artık bu kadar yaşanan olaydan sonra “Türkiye Cumhuriyeti tarihinde maden kazaları” diye, o başlık altındaki kazalara baktığımızda kayıpların üçte 2’si iktidarınız döneminde gerçekleşmiş; burada yeterli önlemlerin alınması lazım.

Öte yandan, bakıyoruz, işte... Yine, buraya gelmeden önce bir yoksulluk araştırmasının raporunu okudum; Türkiye’de 1 milyona yakın çocuğun akut yetersiz beslenme sorunu yaşadığından, besinleri azaldığından dolayı enerji sağlayamadığına, vücutlarının gelişmediğine yönelik tespit var. Şimdi, burada asgari ücret ne diyoruz? 5.500 lira. En son BİRLEŞİK METAL-İŞ Sendikası merkezinin araştırmasına göre açlık sınırı 7.300 lira, yoksulluk sınırı ise 25 bin liraya ulaşmış durumda yani milyonlarca insan açlık sınırının altında yaşıyor ve onun çocuklara, geleceğimize yansıyan etkilerini görüyoruz. Burada yaşam hakkından, sosyal devlet çatısı altında yaşama hakkından mahrum bırakılmış milyonların sorunları ortada; bunlara yönelik, gidişata yönelik bir düzelme görmüyoruz, maalesef kötüye de gidiyor genel ekonomik veriler.

Şimdi, biz yakın zamanda Soma olayını yaşadık; oradaki yargısal sürecin sonunda şu duygu topluma yerleşti mi, yerleşti: Cezasızlık algısı. Yani denetime alınmadı, yapılmadı... Aynı Yargıtay dairesine 3 üye birden atanıyor ve aynı karar birdenbire değişiyor. Orada Soma sanıklarından içeride olan hiç kimse yok, Soma avukatları içeride yani ironik, şaka falan zanneder insanlar ama gerçek bu. Eminim benim bu söylediklerimin bir kısmını, herhâlde Amasra’daki maden katliamı yaşanmadan iki gün önce çıkmıştı dezenformasyon kanunu, bu kapsamda değerlendirenler de vardır. Yani esasında hani kanunun zamanlaması, ortaya çıkan sonuçlar... Hakikaten niyet de daha iyi ortaya çıkıyor.

Şimdi, burada Türkiye’deki kurumların işleyişine çok ciddi zararlar verildi -kurumlarda görev yapanların liyakatsizliği, seçimi, çok ciddi bir şekilde bu zeminde yolsuzlukların ortaya çıkması-hukuksuzlukların hâkim kılındığı bir ülke hâline getirildik. Buradan adaletin, özgürlüğün ve demokrasinin olmadığı, böyle bir Türkiye yaratmak istediğiniz sonucu ortaya çıkıyor.

Şimdi, bu kadar olay varken -cumhuriyetin de dört gün sonra 99’uncu yılını kutlayacağız- yine, bir Grup Başkan Vekiliniz çıkıp dedi ki cumhuriyete yönelik: “Cumhuriyet bizim lügatimizi, alfabemizi, dilimizi, hasılı bütün düşünme setlerimizi yok etmiştir.” Cumhuriyetin kazanımlarıyla bu noktalara gelmiş kişilerin bunları söylemesi de hakikaten çarpıcı bu kadar olandan sonra ki biz hepimiz buradaki varlığımızı cumhuriyete borçluyuz, sizler de bizler de; niye? Cumhuriyetin sağladığı imkânlar dâhilinde bu Meclis oluştu, seçildi, seçme ve seçilme hakkını elde ettik. İktidar, sadece sarayın ya da o çevrede bulunan insanların eğitiminden, kültüründen yararlandığı, yönettiği bir iktidar değil; serbest rekabet koşulları altında, Van’daki bir kimsenin de Edirne’deki bir köylünün de Antalya’daki bir kimsenin de eşit şartlarda rekabet edip yükselebilmeye olanak sağlayan bir anlayışla ortaya konulmuş bir cumhuriyet. Buradaki en önemli devrimlerden biri de harf devrimi yani şunda değil tabii: Herkes

fikrini söylesin, tartışın ama tarihin böyle tartışmasız sonuçları var hepimizin içinde bulunduğu. Buradaki rahatsızlıklar hakikaten bu kadar olan bitenden sonra hayret edici, üzüntü verici. Türkiye'nin içinde bulunduğu acil problemleri düşündüğümüzde, bu açıklamalarla tekrardan böyle tarihi tartışmalar içine çekilmek mi isteniyor aslında; onu da değerlendirmek lazım. Ama tüm bunlar varken Soma'da, Ermenek'te, Amasra'da yerin altında hayatlar yok oluyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, yasa teklifiyle ilgili de birkaç başlığa değinip konuşmamı tamamlayacağım, maddelerde yine değerlendirmede bulunuruz. Şimdi, bu konuda, 2002 tarihinde AKP iktidara geldiğinde tütünde özelleştirme politikası uygulamaya konuldu. Ne var burada? Bakın, Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu yürürlükten kaldırılıyor. Yıllar içerisinde -hani o “yerli ve milli” diyoruz ya- tütün üretimimiz de bitme noktasına gelmiş, rakamlar da vereceğim şimdi. 2002 tarihinde -hani tütün kullanımı dünya genelinde ya da Türkiye genelinde bitmiş olsa, azalmış olsa, ona paralel olsa eyvallah- 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'la getirilen sözleşme modeli; ne var onda? Çok uluslu sigara tekelleri ve sözleşmeli üretim yaptıran tütün şirketleri kiminle sözleşme yaparsa sadece o üreticiler üretim yapıyor, sigara harmanlarında da yerli tütün üretimi hızla düşüyor. Bakın, 2002 yılında yüzde 40'ın üzerinde olan yerli tütün kullanım oranı 2019'da -2019'a kadarki verileri var bende şu an- yüzde 12'ye kadar düşmüş; 2002 yılı öncesi yıllık 350-400 bin ton olan tütün üretimi de son yıllarda 80 bin, bazen 50 bin tona bile düştüğü olmuş.

Türkiye sözleşmeli yaprak tütün üretimi... Bakın, böyle birkaç rakam vereyim mesele tam anlaşılsın. Kaynak neresi? Kaynak da Tarım ve Orman Bakanlığı. Hani Komisyon toplanmamış ama Tarım ve Orman Bakanlığının böyle bir şeyi var. Yıl 2006, üretici sayısı 252.312, üretim miktarı 135 bin ton; yıl 2007, üretici sayısı 215 bin, üretim miktarı 98 bin ton; işte 2008'de 179 bin üretici sayısı, 74 bin ton; 2009'da görece bir artış olmuş üretici sayısında 181 bin, 93 bine çıkmış üretim miktarı, sonra tekrar düşüş; 81 bin, 53 bin, 45 bin. İşte düzensiz gidiyor; 69 bin, 88 bin, 67 bin, 62 bin, 58 bin ve üretici sayısı da en son 2019'da 50 bine kadar gelmiş. Bu üretici sayısının düşmesinin Türkiye'deki ticarete, vatandaşlarımızın gelirine, işsizliğe etkisini de yine değerlendirmek lazım.

Şimdi, burada, bizzat Hükümet eliyle tütün üretimine vurulan bu darbe. Ne oluyor? Kaçınılmaz olarak tütün ve tütün mamullerinde kaçak üretime sebebiyet veriyor yani aslında sebep ne diye baktığımızda kök sebep bu, artması. Aynı şekilde, istatistiğini aldığımızda suç oranlarında ciddi bir artış olduğunu görüyorsunuz.

Peki, bu sorun devam ediyor, soruna sebep başka; sorunun çözümü, yeni cezalar getirilmesi. Birkaç nesildir tütün üretiminden geçimini sağlayan aileler hani bir destek verilmeksizin, tütün üretimi şartlarını ağırlaştıran ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda belirlenen yöntemlerin dışında tütün üreten ve ticaretini yapanlara hapis cezası öngörülüyor. Şimdi değerli arkadaşlar, burada halk ne olacak? Yani bir kanun yapılırken bunu hep düşünmek lazım. Bizim gördüğümüz, gezdiğimiz, gittiğimiz, kapıları çaldığımızda işte vatandaş dinlediğimiz... Bizim İstanbul'da şöyle bir kampanyamız var İl Başkanlığının başlattığı “80 Günde Devr-i Âlem” diye çalınmadık kapı bırakılmaması amacıyla İstanbul'da. Kapıları ziyaret ediyoruz, geçen ben de Bahçelievler'de eşlik ettim birkaç saat boyunca. Apartmanlara gidip kapıyı çalıyoruz: “Nasılsınız, iyi misiniz? Bir ihtiyacınız var mı? Ne anlatmak istersiniz?” diye. Gördüğümüz manzara: Yoksulluk, işsizlik, geçim sıkıntısı, neredeyse kölelik düzeyinde ücret, çalışanlar için de öyle. Yani hani bu kanun teklifine bakarken gördüm, böyle, çevre ve toplum sağlığından falan bahsediliyor, şu an gerçeğimiz bunun çok dışında. Belki birçok başlık sayılabilir, arkadaşlarım da değerlendirmede bulunacak ama ben Adalet Komisyonunun gerekli fonksiyonunu yerine getirmediğini görüyorum. Bu tespiti yapmak istedim. Bu kanunla ilgili de maddelere geldiğinde ayrıyeten değerlendirmede bulunacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Emre, teşekkür ediyoruz.

HDP adına Mehmet Ruştü Tiryaki Bey.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben sonra konuşabilir miyim?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Daha sonra, peki.

İYİ Parti adına Ayhan Erel Bey’e söz verdik.

Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Başkanım.

Çok değerli Komisyon üyeleri, çok değerli bürokratlar, Bakan Yardımcısı, değerli konuklar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanuna baktığımız zaman gerekçesinin hemen başında kaçakçılığı ve kayıt dışı üretimi ortadan kaldırmak, haksız rekabeti önlemek gibi güzel düşünceler var. Emegi geçenlere teşekkür ediyorum ama ben merak ediyorum, insanlar acaba niye kaçakçılık yapar ve insanlar niçin kaçakçılığa konu olan ürüne yönelir? Yani bunun sosyolojik sebepleri acaba araştırıldı mı? Yani kaçakçılığı teşvik eden, kaçakçılık ürünlerine, kaçakçılığa konu olan ürünlere vatandaşın talebinin artması acaba neden meydana geliyor? Ben, sigara ve alkol kullanmayan bir kişi olarak sigaraya ve alkole yapılan zammın, her geçen gün artarak devam eden bu zammın kaçakçılığa ve kaçakçılığa konu ürünlere olan talebi arttırdığını düşünüyorum. Şimdi, bilmiyorum, değerli bürokratların elinde böyle veriler var mı yani siz zam yaptığınızda, vergileri artırdığınızda sanıyor musunuz ki sigara içenlerin, alkol alanların sayısında bir azalma oluyor? Bence olmuyor. Burada o zaman ne oluyor? Vatandaş devletin resmî kanallarıyla piyasaya arz ettiği sigaraya ve diğer alkollü içkilerle değil de daha ucuz olan veya kendi el yapımıyla ortaya çıkardığı alkollerle bu ihtiyacını gidermeye çalışıyor.

Şimdi, devlet alkollü içeceklere, sigaraya zam yaparken belki ilk etapta vergi gelirlerini artırıyor gibi düşünülüyor ama istatistik bilgiler varsa bir bakalım, daha önce sigaradan veya tütün, alkollü içeceklerden elde edilen gelirle zamdan sonraki gelir reel bazda acaba artıyor mu? Bence artmıyor. Ben seçim bölgemden biliyorum yani her alkol alan insan neredeyse şimdi bir içki üreticisi konumuna geldi; sigara içen arkadaşlarda da, ekonomik durumu iyi olmayan arkadaşların evinin tamamında da ya 2 kilo tütün ya... Bu “makaron”u da bugün öğrendik sayenizde, sağ olun. Ben internete girdim, Fransız pastası diyor. “Aa, ne alaka Fransız pastasıyla bu?” dedim. Sonra anladım ki içi boş sigara, tütün doldurulan maddeymiş, yani onun adını da öğrenmiş olduk sayenizde ama her evde bundan var. Benim eniştem de bu dediğiniz şekilde, makaronun içine tütün dolduruyor, içiyor. “Enişte, niye böyle yapıyorsun?” diyorum. “Hem Adıyaman tütünü daha güzel hem de ucuz.” diyor. 1 paket sigara oldu 30 lira, ne bileyim, alkol 400 liradan aşağıya yok. Bence öncelikle bu olaya bu boyutuyla, bu yönüyle bakmak lazım. Yani vatandaşın kaçakçılığa ve kaçakçılığa konu olan ürünlere eğilmesinin, yönelmesinin temelinde devlet eliyle piyasaya arz edilen ürünlerin çok pahalı olması yatmıyor mu acaba? Bunu düşündünüz mü? Yani şimdi bu alkol, sigara satan arkadaşlara azıcık kaşımızı kaldırdığımızda “Kaşını kaldırma, maaşını biz ödüyoruz.” diyor. “Devlete en çok vergiyi biz ödüyoruz.” diye de sitem ediyorlar. Yani o boyutuyla bu işi ele almak lazım. Yani vergiler sigara tüketimini, alkol tüketimini bana göre caydırmıyor; kaçak yollardan bu ihtiyacını gideriyor diye düşünüyorum.

Yine, tabii, bizim çocukluğumuzda yerli sigara fabrikaları vardı Türkiye’nin dört bir yanında ve tütün üreticileri vardı. Ben 90’lı yıllarda Manisa’ya giderken gecenin karanlığında ateş böcekleri gibi böyle yanıp sönyordu, yanımdaki yolcuya “Bu ne?” deyince “Bunlar tütün üreticisi.” dedi, gecenin bir vaktinde. Şimdi Zeynel Bey’in bilgilerine göre artık bu ateş böcekleri de tütün tarlalarında sönmüş,

hayatından veya üretiminden vazgeçmiş görünüyoruz. Yerli ve millî olduğunu iddia eden, bizim de yürekten inanmak istediğimiz siyasi iradenin yerli ve millî sigara ve alkol fabrikalarını kimlere nasıl sattığı konusuna girmek istemiyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum.

Hasan Subaşı Bey’e hemen söz veriyoruz.

Sayın Subaşı, buyurun.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben Ayhan Bey’in noktaladığı yerden devam etmek istiyorum. Gerçekten düşünmek lazım “Neden kaçakçılık artıyor?” diye. Şöyle bir verilere baktığımız zaman, tabii ki alkol ve tütünde makul bir fiyat ve belli bir vergi yüksekliğinin gençleri korumak adına faydası var ve devlete de ciddi bir gelir kazandırdığı hepimizin malumu ama bu, orantısız olması hâlinde ciddi sorunlara sebebiyet veriyor. Avrupa’da içki tüketiminde biz sonuncuyuz ama buna rağmen tüketim hiç azalmıyor, belli bir tüketim maalesef var ve bu kullanılıyor her kesim tarafından. Demek ki bunu daha fazla azaltmak, etkilemek, bunun tüketimini azaltmak mümkün değil fakat ÖTV ve KDV artışlarıyla geldiği noktada -Ayhan Bey’in de söylediği gibi- tamamen merdiven altı ve kaçak imalat başlamıştır. Şimdi, benim bilebildiğim kadarıyla, 1 litre 100 derece alkolün ÖTV’si 602 lira. Eskiden rakı millî içkimiz diye, yerli ve millî diye belli bir koruma altındaydı ve fiyatları da makul tutuluyordu çünkü kullanılan içkinin yüzde 90’a yakını rakıydı ve bir himaye görüyordu ama son yıllarda baktığımızda bu bir standarda ulaştırıldı. “1 litre 100 derece 602 lira” denildiği zaman, bütün dışarıdan gelen viski, konyak ve cin, her türlü yabancı içki rakıdan daha ucuz hâle geldi. Eskiden yüzde 90 seviyesinde kullanılan rakı giderek yüzde 70 ve yüzde 60’lar seviyesine düştü çünkü dışarıdan gelen viskinin alkol oranı yüzde 40 olduğu için ve rakı da yüzde 45 olduğu için bunu 602’ye oranladığınızda bizim çok tüketilen, bir nevi yerli ve millî içki sayılan rakının giderek az kullanıldığını, diğerlerinin çok kullanıldığını görüyoruz. Bununla da iş bitmiyor; rakı içmek isteyen -ben ilimiz Antalya’dan biliyorum- neredeyse birçok kullanıcı artık tamamen merdiven altı kaçak içki yapmaya başlamıştır. Şimdi, belli, makul bir ÖTV’nin, KDV’nin olması doğaldır ama Avrupa’nın en az içki kullanan ülkesinde en yüksek ÖTV orantısızdır. Neden en yüksek diyorum? Bizden daha yüksek sadece İskandinav ülkeleri var veya bizimle aynı, eşdeğer seviyede; İskandinav ülkelerinin güneşsiz iklimi, bunalımlı ortamı hesap edildiği zaman, orada hemen hemen herkes sosyal içici. Buna rağmen vergileri belli bir seviyede yüksek tutma ihtiyacındalar ama gelir seviyemize göre baktığımız zaman biz onları da aşıyoruz yani en az kullanmamıza rağmen Avrupa’nın da en yüksek ÖTV seviyesi bizim. E, biz her yıl kaçak içkiden ölenleri düşündüğümüz zaman durum gerçekten içler acısı ve her yıl giderek artan ölüm oranları da karşımıza çıkıyor. Onun için, eğer biz bu vergileri orantılı bir seviyeye, makul bir seviyeye çekmezsek giderek ölüm vakalarının artacağını, satışların artık tamamen kaçak ve merdiven altı seviyesinde olacağını ben üzülererek bildirmek istiyorum. Onun için, bunların yeniden bir düşünülmesinde, değerlendirilmesine yarar var çünkü devletin de gelir seviyesinin arttığından bahsedemeyiz. Sadece biz bu pahalılıktan dolayı tüketim miktarı azaldığı için insan sağlığıyla ve toplumun sağlığıyla oynamaya başladık ve bunlar bir incelendiği zaman ölümler çok rahatlıkla görülecektir. Gerekçenin son cümlelerine baktığımızda şunu görüyoruz, çok makul tabii: Yasa dışı ticaretin önlenmesi noktasında kaçakçılık fiillerinin önlenmesinin yanı sıra, kaçakçılığa neden teşkil eden hususların engellenmesi büyük önem arz etmektedir. Tabii ki burada kaçakçılığa sevk eden neden pahalılıktır, orantısız bir ÖTV’dir. Onun için, bunu hem gençleri korumak hem de makul ve orantılı seviyede düzenlemek doğru olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

Sayın Öztürk, Halil Bey...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; özellikle, tütün ve diğer bazı ürünlerin kaçakçılığının önlenmesi konusunda ciddi düzenlemeler getiren 11 maddelik kanun teklifinin görüşmelerine başlamış bulunmaktayız.

Teklifle, tütün ve tütün mamullerine ürün izleme sistemi getirilmesi; yaprak sigara kâğıdı ve sigara filtresi üretmek isteyenler için yıllık 2 milyar adet üretim kapasitesine sahip tesis kurma zorunluluğu getirilmesi; ürün izleme sistemine müdahale edenlere, Tarım ve Orman Bakanından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara hapis cezası öngörülmesi; tütün, tütün mamulleri ve alkollü içecekler piyasasında üreticilerden 50 milyon liraya kadar teminat alınması; kesintisiz bir yıl boyunca sinyal alınamayan cep telefonlarının IMEI'lerinin pasife alınması gibi kaçakçılık ve mevzuat dışı uygulamalar hakkında önemli düzenlemeler bulunmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütünün geçtiğimiz mayıs ayında yayınlamış olduğu “Tütün: Gezegenimizi Zehirliyor” raporuna göre tütün ve türevlerinin kullanımından dolayı yılda 8 milyondan fazla insanın öldüğü tespiti yapılmaktadır. Bu ölümlerin de 1,2 milyonunun pasif içicilikten kaynaklandığı yine araştırma neticesinde ortaya çıkan sonuçlardan biridir. Bahsetmiş olduğum rapora göre Türkiye’de tütün kullanan erkeklerin oranı azalırken kadınların ise oranı artmaktadır.

Saygıdeğer Komisyon üyeleri, son yıllarda ülkemizin âdeta kaçak tütün mamulleri cennetine dönüşmesi, günümüzde sayıları yaklaşık 150 bini bulan küçük, büyük esnafımıza da zarar vermektedir. Geçimini bakkal ve büfelerden sağlayan dürüst esnafımızın gelirlerinin büyük kısmı sigara satışlarından gelmektedir. Bu alandaki kaçakçılık mali olarak en fazla bu kesimi etkilemektedir. Diğer taraftan, kaçak tütün ve tütün ürünlerine insan sağlığı açısından baktığımızda bu ürünlerin muhtevasında plastik, iplik, kâğıt, mukavva, küf, böcek ve larvalarıyla çok tehlikeli koku ve katkı maddelerinin bulunduğunu görmekteyiz. Ayrıca, bu tip yasa dışı ürünlerde çok yüksek oranda zifir, nikotin ve karbonmonoksit ile diğer insan sağlığına zarar verici kimyasallar da bulunmaktadır. Ticaret Bakanlığının verilerine göre bu yılın ocak-eylül döneminde 2 milyon 328 bin 323 paket kaçak sigara, 7.515 paket puro, 42 bin paket kaçak tütün yakalanmıştır. Yaklaşık 62 milyon TL’lik maddi bir rakam söz konusudur. Sigara kâğıdını ve filtresini de hesaba kattığımızda 100 milyon TL’lik bir kaçıktan bahsedilmektedir. Belki de bu rakamlar çok daha yüksektir bilemiyoruz, bizim elde ettiğimiz sonuçlar bunlar. Tütün ve tütün mamulleri kaçakçılığı konusunda Emniyet Genel Müdürlüğü’nün 2021 yılına ait istatistikleri incelendiğinde, 2020 yılına göre olay sayısında yüzde 28’lik, şüpheli sayısında da yüzde 30’luk artış meydana gelmiştir. Rakamlardan da görüleceği üzere, ülkemizde her türlü denetime rağmen kaçakçılığın boyutları önemli boyutlara ulaşmıştır. Tam bu noktada, sigara kaçakçılığının, terör grupları ve illegal yapılanmalarda bulunan örgütler için getirisi yüksek, cazip bir finans kaynağı olduğunu da hatırlatmak isterim. Lübnan’daki Hizbullah terör örgütünün uyuşturucu ve silah kaçakçılığı dışında sigara kaçakçılığından da finans kaynağı sağladığı kamuoyuna yansıyan önemli haberlerden biridir. Bu bakımdan, kaçakçılığın ülkemize verdiği çok boyutlu zararlara engel olabilmek adına yapacağımız mevzuat düzenlemelerini oldukça önemli bulmaktayız.

Saygıdeğer milletvekilleri, ülkemizdeki tütün ve tütün mamullerinin kaçakçılığı yöntemlerine baktığımızda “sırtıcılık” olarak tanımlanan ve hayvan sırtlarında getirilen kaçak tütün mamullerinin ülkeye sokulması, piyasada yasal olarak satılan sigaralar ile nargile tütünlerinin taklitlerinin piyasaya arz edilmesi, “doldurulmuş makaron” olarak adlandırılan ürünün piyasaya arz edilmesi, kaçak tütün mamullerinin internet ortamında satışı ve kargo gönderimleri ile ülke içerisinde nakli gibi önemli

yöntemler ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, 2021 yılındaki tütün mamulleri ve makaron kaçakçılığı olaylarında üzerinde herhangi bir marka uyarıcı işaret ve benzeri etiketler bulunmayan sigaralar ile boş makaronların piyasaya arz edildiği tespit edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gelir düşüklüğü veya yasal ve yasa dışı mallar arasındaki büyük fiyat farkları Türkiye’de yasa dışı ticaretin neden bu kadar yaygın olduğunu anlamamızda yardımcı olsa bile kamunun vergi geliri kaybı, sağlık sorunları ve etik nedenlerle yasa dışı ticaretle mücadelenin daha da güçlü bir şekilde devam edilmesi gerekliliğini gözler önüne sermektedir. Yetkililer bugüne kadar kaçakçılık ve yasa dışı ticareti önlemeye yönelik çok farklı tedbirler almıştır. Yakın zamanda uygulamaya geçirilen bazı örneklerle baktığımızda gümrük bölgelerinde x-ray ve kamerayla izleme, karada ve denizde araç, gemi izleme, eğitimli köpek üniteleri gibi tedbirler öne çıksa da ne zaman bir kaçakçılık yöntemi keşfedilip buna karşı önlem alınsa kaçakçıların da yeni bir yöntem geliştirdiği bu alanda görev yapanlar tarafından dile getirilmektedir. Bu bakımdan, yasal mevzuat boşlukları bugün, burada olduğu gibi güncelleştikçe kaçakçılıkla mücadelemiz de güç kazanacak ve devletin bu alanındaki gelir kaybı da azalacaktır.

Kaçakçılık tedbirleriyle ilgili konuşmuşken Milliyetçi Hareket Partisi olarak şu önerilerimizi de dikkate sunmak isteriz: Kaçakçılık suçlarının tamamında hapis cezası alt sınırının bir yılın üzerine çıkarılması, bu hapis cezasının adli para cezasına veya yaptırım çeşitlerine dönüştürülmesini önlemeye katkı sağlayabilecektir.

Yine, adli para cezasının alt sınırının daha caydırıcı seviyelerde belirlenmesi ve üst sınırının artırılması, ödül miktarının artırılması, ihbarcılara yasal güvenlik konulması, ikramiye sisteminin etkin bir şekilde uygulanması, bulunan kaçak ürünün miktarına ve değerine göre cezaların farklılaştırılması, malların ve kazançların müsaderesinin daha etkin ve verimli bir şekilde uygulanması, polis memurlarının, savcılarının, hâkimlerin yasa dışı ticari suçlarda uzmanlaştığı bir yapılanmayla özel mahkemelerin kurulması gibi önlemler de kaçakçılıkla mücadelede etkinlik sağlayabilecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak mezkûr kanun teklifini desteklediğimizi, yapıcı ve destekleyici katkılarımızı hem komisyon aşamasında hem de Genel Kurul aşamasında sunacağımızı belirtiyor, tekrar Komisyonu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Tabii, bu arada toplantımıza Ticaret Bakan Yardımcımız Sezai Bey, yine Ticaret Bakanlığı Gümrük Muhafaza Genel Müdürümüz Bekir Can Uslu Bey, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü Suavi Bey ve yardımcısı Mesut Karakılçık da geldiler.

Evet, şimdi, görüşmelerimize devam ediyoruz.

Sayın Mahir Polat Bey, buyurun.

MAHİR POLAT (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; esasen, Türkiye Cumhuriyeti hudutları içerisinde üretilen, ekilen herhangi bir şeyin kaçakçılık konusu yapılması doğru bir şey değil. Bu tütünler Anadolu coğrafyasında üretiliyor, bunları kaçak nitelemek doğru değil, yasa dışı ekim ya da yasa dışı ticaret olarak nitelendirebiliriz. 5607 sayılı Yasa’nın varlık sebebi aslında gümrük kaçağını önlemek ve gümrük kaçağıyla mücadele etmek içindir, ülkede üretilen herhangi bir ürünü bu kapsama, bu yasa kapsamına sokmayı doğru bulmuyorum.

Şimdi, tartıştığımız bu kanunun geliş sebebi belli, kıyılmış tütün ticaretine karşı alınan hapis cezasının bir tık daha düşürülmesi ve insanların yatarlarının olmaması fakat burada yaşayan insanların büyük bir çoğunluğu bu tütünü kullanacaklar, yine bu tütünün ticaretini yapacaklar, bir tık sonra tekrar bu sıkıntılarla karşı karşıya geleceğiz. Tütün neden kaçak yapılır yani yasa dışı ticareti yapılır, yasa

dışı para kazanılır? Çünkü bir paket tütünün 4 dalı ticarete konu, 16 dalıysa vergi içine alınan bir şey. Verginin bu kadar yüksek olduğu bir yerde yasa dışı yollara sapmak da gayet mantıklı. Şimdi, bu tütünlerde, kıyılmış tütünlerde vergi kaybından bahsederken aslında çok büyük bir şey yapıyoruz yani kıyasladığımız zaman tütün kartelleri eliyle, marifetiyle kaçırılan verginin devede kulağa kadar bir kısımdan konuşuyoruz; mesela, tütün kartellerinin DİR kapsamında yapmış olduğu tütün ithalatlarında hesaplama yapılırken nem faktörünün, kıyma, tav, nem oranlarının bu hesaplamalara katılmadığı, yer yer yüzde 1'in üstüne çıktığını biliyoruz. Yine, bir tütün kartelinin elindeki FIBEX üretim teknolojisiyle DİR'den yüzde 5,5 gibi bir fire oranından faydalandığı, burada da çok ciddi vergi kayıplarının olduğu defalarca bu devlete şikâyet edilmesine rağmen Ticaret Bakanlığı, Maliye Bakanlığı bunlarla ilgili hiçbir önlem almamış. Adıyaman'da, Diyarbakır'da Malatya'daki köylülerimizin vergi kaçırdığını anlatarak bunların üzerine giden bir yasa yapmaya çalışıyoruz ve aslında tütün kartellerinin işini kolaylaştıracak bir yasa yapılıyor. Bu yasanın 8'inci maddesi 8/A maddesi var mesela, burada 50 milyona kadar bir teminattan bahsediyorsunuz. Tütün ticareti yapan bir işletmenin 50 milyon lira gibi bir teminat verebilmesi söz konusu mu değerli arkadaşlar? Bu da tütün kartellerinin daha da büyümesi... Yerli bir müteşebbisin harekete geçebilmesi için 50 milyon teminatı gözden çıkarması gerekiyor.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Orada bir kooperatif ayrımı var yalnız, kooperatifi teşvik ettiğimiz için, kooperatiflerde yok.

MAHİR POLAT (İzmir) – Başkanım, ben kooperatiften bahsetmedim. Şimdi, yeni bir müteşebbisin doğması durumundan bahsediyorum. Mesela, var tanıdıklarımız, yılda 35 ton pipo tütün ticareti yapan arkadaşımızın, yerli bir vatandaşımızın 50 milyon lira teminat verebilmesi hayatın doğal akışına ters dolayısıyla tütün kartellerine burada da avantaj sağlanmış oluyor. Bu yasanın 8/A maddesinde tütün kısmının mutlaka çıkartılması gerekiyor çünkü tütün ibaresi olduğu durumda tütün ticareti yetki belgesine sahip birçok yerli tüccarımız mevcut, bunların haklarının gasbedildiğini görüyoruz.

Yine, bizde tütün Anadolu coğrafyasının önemli ticaret ürünlerinden bir tanesi. Tütünle ilgilenmeye, tütün ticareti, tütün üretimi yapılmaya başlandığı zaman tütün eksperleri ve tütün mühendisleri yetiştiren tek ülkeyiz değerli arkadaşlar yani üniversitelerinde mühendis yetiştiren, tek ülke Türkiye Cumhuriyeti. Diğer ülkelere baktığımız zaman, Amerika gibi ülkeler bile sonradan eğiterek tütün eksperleri alıyor. 1997'den bugüne tütün eksperleri hiçbir şekilde kamuda görevlendirilmemiş; mesela, gümrükte tütün eksperleri yok, özellikle kaçak kısmında tütün eksperleri yok. Tütün eksperleri olmayan bir kurum neyin kaçığını tespit edecek? Maliye Bakanlığında Gelir İdaresinde de tütün eksperleri yok. Biz öncesinde tekeli içerisinde saymışız ve tekeli de bir bakanlık olarak değerlendirmişiz yani Gümrük ve Tekel Bakanlığımız varmış, tekeli dediğimiz zaman 4 tane ürün grubu aklımıza geliyormuş; -kaba taslak- bir tanesi kibrit, bir tanesi tuz, bir tanesi alkol, bir tanesi de tütün. Biz bugün bunu bir genel müdürlükten daire başkanlığına kadar indirmişiz ve buradan Türkiye'de tütünün sorunlarını konuşacağımızı söylüyoruz. Zeynel Başkan söyledi Türkiye'nin tütün varlığı, kendine has tütün üretimleri zaten gitmeye başladı. Biz burada eğer bir kanun yapacaksak Türkiye'de tütün çeşitliliğini nasıl artıracakız, Türkiye'nin tütün ticaretini ve dünya tütün ticaretini nasıl etkileyeceğimizi konuşmamız gerekiyor. Yoksa bizim gariban Anadolu insanının kıyılmış tütünlerinden kaçakçı çıkartmamız doğru bir mantık değildir diyorum.

Hepinizi selamlıyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkür ediyorum Sayın Polat.

Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; şimdi, evet, kaçakçılıkla mücadele gerçekten çok çok

önemli bir husus. Bu hem vergi kaybını önlemek anlamında hem haksız rekabeti önlemek anlamında hem de devletin terör finansmanını önlemesi anlamında son derece üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir husus fakat bizim burada, bu kanunda görüştüğümüz ana tema tütün. Bir kere, öncelikle en sonunda söylenecek şey şu: En başta söylemek gerekirse Türkiye’de -demin Sayın Vekilimizin söylediği gibi- Anadolu’da yetiştirilen tütünler “kaçak” demek, kaçakçılıkla irtibatlandırmak abesle iştiraldir. Tütünün yetişmesini biliyor musunuz, ne kadar meşakkatli olduğunu biliyor musunuz, bilmiyorum; -Adıyaman milletvekillerimiz bunu daha iyi anlatır-ama tütün önce çiçilden fide hâline getiriliyor, onlar ayrı bir yere ekiliyor, sonra alınıp oradan tarlaya ekiliyor, bebek gibi bakılarak büyütülüyor, zamanı geldiğinde tek tek elle toplanıyor, bunlar tek tek kurutuluyor, kurutulduktan sonra belli süre bekletiliyor, sonra kıyılıyor. 2-3 dönüm arazilerde aileler bunu yapmaya çalışıyorlar ve buradan elde ettikleri gelirlerle ailelerinin geçimini sağlıyorlar, çocuk okutuyorlar, çocuklarını evlendiriyorlar. Bu nedenle lütfen ve lütfen Anadolu’da yetişen tütünlerimize, Türk tütünlerine hiç kimse “kaçak tütün” demesin, kaçakçılık kapsamında görmesin.

Peki, ne yapılması gerekiyor? Evet, ben hiçbir zaman tütün kullanan bir milletvekili değilim, tütün ve tütün mamullerine gerçekten karşıyım, insan sağlığına çok ciddi zararları var fakat eğer bir realite varsa bizim önce kendi ülkemizin çıkarlarını düşünmemiz lazım. Amerikan veya dünya tütün kartellerine bizim Türk tütününü yedirmememiz gerekiyor. Ne yapılabilir? Kooperatifler daha çok teşvik edilebilir, kooperatiflerin kurulması daha çok kolaylaştırılabilir. Malatya’da, Adıyaman’da, Ege’de nerede tütün üretiliyorsa orada kooperatifçilik özendirilir ve oralara Türk tütün fabrikaları açılır. Evet, sigara içilmesin; evet, tütün kullanılmasın ama eğer bu olacaksa Amerikan kartelleri veya dünya sigara kartelleri değil, Türkiye bundan kazanç elde etsin. Sigaranın fiyatını bilmiyorum ama üzerindeki vergi yükü nedeniyle insanlar gidip kıyma tütün alıp, bunları sigara kâğıdına sarıp, kendileri yapıp kendileri içiyorlar. Belirli şartlar dâhilinde eğer biz Türk tütününü, Anadolu tütününü, Türkiye’de yetişen tütünleri öncelersek, bunlara teşvikler verirsek, dediğim gibi, vergi zayıyatımız da olmaz; sonra da vatandaşlarımızı kaçakçılıkla suçlamayız.

Türkiye’de tütün ekmek serbest ama tütün satmak yasak. Ya tamamen tütün ekmeyi yasaklayın, tütün eken vatandaşlarımızın gelirlerini, hayatlarını idame etme şartlarını sağlayın ya da tütünün yetiştirilmesi, tütünün fabrikada işlenmesi ve Türk tütününün gerek Türkiye’ye veya dünyaya satılması için gerekli önlemleri alın; bu şekilde Amerikan emperyalizmine hizmet etmemiş oluruz. Her maddede ayrı ayrı konuşuruz ama özellikle tütün konusunda, tütün üreticileri konusunda yasakçı zihniyetten çok, tütün üretimini desteklemek, tütünün işlenmesini sağlayacak önlemler almak zorundayız.

Ben maddelerde ayrı ayrı konuşmak üzere sözümü çok uzatmak istemiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Antmen.

Evet, parti grupları adına Mehmet Ruştı Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) –Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, çok şey söylemek istiyorum ama olabildiğince kısa, özetle aktarmaya çalışayım. Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiği 2002’den bu yana tütüne karşı bir mücadele yürütüyorum diyor ama tütün ve tütün mamullerinden aldığı vergileri sürekli artırarak tütünü önemli bir gelir kalemi hâline de getiriyor. Bu mücadele gerçekten tütün kullanımını azaltıyor mu; birazdan anlatacağım.

Şimdi, 2002 yılı başlarında aslında IMF’in projesi olarak 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlüğe girdi, tarımda doğrudan devlet desteği yerine sözleşmeli tarım uygulamasına geçilmiş oldu. 2008’de TEKEL özelleştirildi ve âdetâ

uluslararası şirketlere peşkeş çekildi. 2018’de Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu kapatıldı, piyasa düzenleme işlemi Tarım ve Orman Bakanlığına devredildi ama görüyoruz ki bugün Tarım ve Orman Bakanlığı bu görüşmelerin bir biçimde dışında tutulmuş, en azından Komisyon dışında tutulmuş. 2002 yılında yerli tütün üretimiyle geçimini sağlayan çiftçi sayısının 400 bin olduğu tahmin ediliyor. Şimdi, bu rakam... 50 bin ile 70 bin arasında bir rakamdan söz ediliyor. Dolayısıyla, 350 bin çiftçinin emeği aslında iktidarın yürüttüğü politikalar sayesinde uluslararası şirketlere doğrudan aktarılmış oldu.

Şimdi, Türkiye’de yetişen tütünlerin sigaralarda kullanım oranı -arkadaşlar da söyledi- 2003’te yüzde 42’ymiş fakat özellikle TEKEL’in özelleştirilmesinden sonra, şu anda rakam 2020 itibarıyla -Tütün Eksperleri Derneğinin rakamı bu- yüzde 11’e düşmüş yani yerli tütün kullanılma oranı yüzde 42’den yüzde 11’e düşmüş durumda.

Şimdi, çokça sevdiği bir şey “dış güçler” iktidar ortaklarının; bir argüman olarak da çok kullandıkları bir söz ama sanki iktidar açısından yerli tütün üretiminin son bulması bu açıdan bakıldığında hiçbir anlam ifade etmiyor. Yirmi yılda sadece tütün piyasasının yüzde 90’ının uluslararası şirketlere adeta peşkeş çekilmesi “dış güçler” olarak nitelendirilen kesimlerle nasıl bir iş birliği içerisinde olduğunu göstermesi açısından çok çarpıcı bir örnek.

Şimdi, ÖTV gelirleri çok yüksek; -onu da anlatacağım- mesela, Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre 2006 yılında ÖTV gelirlerinde sigaranın payı yüzde 24’müş yani 8,6 milyar TL, 2021’de bu oran yüzde 32’ye, toplanan vergi de 67,6 milyar TL’ye yükselmiş. Yine, Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre ÖTV gelirlerinde alkollü içkilerin payı son on beş yılda 2’ye katlanmış, yüzde olarak 2’ye katlanmış. 2006 yılında ÖTV gelirlerinin yüzde 5,1’i yani yaklaşık 1,9 milyar TL’si alkollü içkilerden toplanırken bu oran 2021’de yüzde 11,1’e yükselmiş. Toplamda 22,8 milyar TL olarak son on beş yılda yüzde 118 artmış.

Şimdi, alkol ürünlerinin ÖTV kronolojisine göre, 2010’da 1 litre alkole 51,48 lira, 2002’de sanırım 8 lira civarında, 2010’da 51,48 lira olan ÖTV tutarı 27 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla 602 liraya çıkmış. Böylece alkol üzerinden alınan ÖTV ve son on iki yıldaki vergi artış oranı yüzde 1.070 olmuş. Ayrıca, 2006 yılında tahsil edilen her 100 liralık ÖTV’nin 5 lirası alkol ürünlerinden toplanırken 2021 yılında her 100 liralık ÖTV’nin 11 lirası alkol ürünlerinden toplanmıştır.

Şimdi, iktidarın alkol ve sigaradan aldığı ÖTV’ye KDV de dâhil edildiğinde bu alandan ciddi bir gelir elde edildiği rahatlıkla söylenebilir.

Şimdi, Sayın Durgut da söyledi, çokça söyleniyor: “Tütün ve sigaraya ödenenin yüzde 81’inin vergi olması özellikle genç kuşağın erken yaşta sigaraya başlanmasının engellenmesi, orta ve düşük gelir grubundaki sigara tüketicilerinin ise sigarayı bırakmalarının sağlanması hedefine dönüktür.” deniliyor.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Dünya Sağlık Örgütünün...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Evet, evet.

Hatta çok iddialı bir laf daha ettiniz, dediniz ki: “Yüzde 10’luk vergi artışı sigara tüketiminde yüzde 10’luk bir azalmaya yol açıyor.” Doğru olsa yüzde 100’lük bir artışın sigara tüketimini yüzde 100’lük azaltması gerekir. Ben bunun bir spekülasyon olduğunu düşünüyorum; birkaç tane veri söyleyeyim: Şimdi, 2020 yılında kayıtlı sigara tüketimi 2 milyar adet azalmış. Bu veriye bakarsanız diyebilirsiniz ki: “Bizim vergi politikamız aslında sigara tüketimini azaltmış.” Firmaların kayıtlı sigara satışı 118 milyar adet yani yaklaşık olarak 2 milyar adet azalmış diyelim, yüzde 2’lik bir azalma söz konusu. Oysa tahminlere göre 20 milyar adet sarma ve kaçak sigara tüketimi söz konusu. Yani aslında ortada yüzde 15’lik bir artış söz konusu. Yani bu yürüttüğünüz vergi politikası sigara tüketimini azaltmış değil; tam

tersine, sarmalık tütün, “kaçak” dediğimiz tütün kullanımının oranını arttırmış durumda. Pek çok kentte sarmalık tütün satışı, makaron satışı o kadar yüksek oranlarda ki sadece buna bakmak bile aslında bu vergi politikasının söylediğiniz amaca hizmet etmediğini gösteriyor.

Bakın, yerli üreticiyi nasıl vurmuş? Ona geçmeden önce şu şeyi de söyleyeyim: Bu vergi politikasının -o kadar çok- özellikle tütün ve alkol açısından doğurduğu sonuçlar sizin söylediğiniz gibi azaltıyor mu, çok emin değiliz. Elbette bir miktar azaltıyordur ama aynı zamanda, mesela, alkolde yüzlerce insanın ölümüne yol açan da bir politika, yüzlerce insan bu nedenle ölüyor. Evet, kayıt dışı alkollü ürünlerin üretilmesine karşı mücadele etmek lazım, bunda herhangi bir tartışma yok, bunun sağlıksız olduğu, kullananların yaşamsal risk altında olduğunu buradaki herkes elbette kabul edecektir ama sorun şu: Bunun tüketilmesinin yani bunun üretilmesinin bu kadar artmasının nedeni ne? Türkiye’de de 1920-1926 yılları arasında alkol üretilmesi, tüketilmesi resmî olarak yasaklanmış, üstelik henüz Meclisin kurulmasının ilk bir ayının içerisinde alınan bir karar. Aynı dönem içerisinde Amerika’da da benzer kararlar alınmış, yasaklamalarla bunun önüne geçilmek istenmiş ama tam tersine Amerika’da mafya türemiş ve Türkiye’de bu politika bir sonuç vermemiş. Dolayısıyla bu vergi politikasıyla, verginin arttırılmasıyla alkolle, özellikle kayıt dışı alkolle mücadele veya sigara tüketiminin azaltılması politikalarına hizmet edilebilir mi? Çok emin değiliz. Yani Kimya Mühendisleri Odasının buna ilişkin, özellikle sahte içkiden ölümlere ilişkin raporları var, bunların mutlaka göz önüne alınması gerekir; uzun uzun anlatmayacağım.

Şeye gelince... Çiftçiyi nasıl vuruyor? Birkaç tane rakam paylaşmak isterim ben de: Bakın, 2020 yılında tütün ihracatı 279 milyon dolar, tütün ithalatı ise 562 milyon dolar yani sattığımızın neredeyse 2 katı tütün alan bir ülke pozisyonundayız. Oysa çok değil, 2006 yılında bu ülkenin tütün ihracatı 497 milyon dolarmış, ithalatı ise neredeyse bunun yarısı kadar, 258 milyon dolarmış. Doğrudan tütün değil de ürünlerle birlikte değerlendirildiğinde 2020 yılında tütün ve tütün ürünlerinin ihracatı 922 milyon dolar, yine 2020 yılında ithalat 1 milyar 220 milyon dolar yani sadece tütün ve tütün ürünlerinden dış ticaret açığı 300 milyon dolar yani Türkiye, ürettiğinin yarısı kadar ithal eden bir ülke durumundayken şu anda, 300 milyon dolar açık veren bir ülke pozisyonuna düşmüş. Rakamları bir kez daha hatırlatayım, altını çizelim yani bu, yerli üretimi nasıl vurdu, çiftçiyi nasıl vurdu? Öyle “Dış güçlerle rekabet ediyoruz.” deyince aslında bu iktidarın gerçekte böyle yapmadığını göstermesi açısından bir kez daha altını çizelim: Bakın, 2003 yılında yüzde 42’ymiş yerli tütün kullanma oranı, 2006 yılında yüzde 35’e, 2008 yılında TEKEL’in özelleştirilmesinden sonra 2020 yılında yüzde 11’e kadar düşmüş yerli tütün üretimi.

Şimdi, bu yapacağınız şeyle... Yani “Mücadele ediyoruz.” diyorsunuz ya, aslında en azından şunu söylemeyin, diyebilirsiniz ki biz kayıt dışı ekonomiyle mücadele ediyoruz. Bu anlaşılır bir şey “Bunu vergilendirmek istiyoruz.” Ama bunu sanki böyle bir sağlık politikasıymış gibi, yurttaşların sağlığını düşünen bir politikaymış gibi, tütün kullanılmasını azaltmaya dönük bir politikaymış gibi anlatmasanız daha doğru olur. Sanki amacınız bu 20 milyar olduğu tahmin edilen “kaçak” dediğiniz sigara tüketimini vergilendirmek yani ben tek amacın bu olduğunu düşünüyorum. Bu, bir yere kadar yine anlaşılabilir bir şey, yeter ki bu ceza politikasını bir kez daha gözden geçirin. Bu nedenle bu ülkede üretilen tütünü yani bu ülkenin çiftçisinin ürettiği ürünü sattığı için, tükettiği için insanları hapis cezasıyla cezalandırmayın. Bu cezalandırılacaksa en azından ticari bir faaliyet olarak bakıldığında para cezasıyla cezalandırılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum.

Söyleyeceğim bu aşamada bunlar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum Sayın Tiryaki.

Sayın Turan Aydoğan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ya, bu bütçenin, şunun bunun, her şeyin görüşüldüğü yerde, aylarca, yıllarca yatıp bu yasa teklifini nereden buldunuz getirdiniz? Bizim Adıyaman Milletvekilimiz Abdurrahman Tutdere burada feryat etti, özellikle Adıyaman’da ve o yöredeki tütüncülerin ceza tehdidiyle karşı karşıya kaldığı yönünde bir dünya feryatlarda bulundu. Şimdi, iler tutar yanı var mı bilemiyorum, bir yasa teklifi getirdiniz, inşallah hayırlısı olur, bu yasa teklifiyle alakalı söyleyeceğim o ama Yeşilay Yönetim Kurulu Üyesi Esra Albayrak’ın tütünden kaynaklı ölümlerden sorumlu olan bir küresel endüstri suç örgütünden bahsettiğini hepimiz gördük. Yirmi yıldır iktidarsınız, eğer Türkiye’de bu küresel suç örgütü at oynatıyorsa... Anadolu’da bir terim vardır “Yirmi tırnağım yakanızda.” derler insanlara bir vebal yükleyecekleri zaman “Elimizle, ayağımızla bu vebal yakanızda.” derler, Türkiye’de eğer böyle bir durum söz konusuysa sizin sorumluluğunuzdadır.

Ben başka bir “adalet” kavramı üzerinden konuşacağım, yine sorumluluk alanınıza giren bir konuyla alakalı, İstanbul Milletvekilimiz, Parti Meclisi Üyemiz Zeynel Emre’nin de değindiği, İstanbul’da ev ev Öbek Çalışması yaptığımızda karşımıza çıkan yoksullukla alakalı. Bu ülkede öyle yoğun bir adaletsizlik var ki öyle yoğun bir hukuksuzluk var ki bunun bir tarafı dış politikadaki itibarsızlığa kadar gidiyor diğer tarafı eğitimde harcanan nesillere kadar gidiyor. Kız çocuklarımızın 20 yaşına kadar olan bölümünde bilimsel verilerle beşte 4’ünün demir eksikliği çektiği, erkek çocukların beşte 3’ünün demir eksikliği çektiği ortaya koyulmuş bir vaziyet. Yakın tarihte derin yoksulluk ağının yarattığı bu adaletsizliği Mecliste dile getirdik, dedik ki: Ya ne olursunuz, yoksul çocuklarımız var, okula gittiklerinde aç kalıyorlar, onlara bir öğün sıcak yemek verecek bir düzenleme yapalım, hijyenik ortamda bir bardak suyu bile içemiyorlar, hijyen içerisinde su içecekleri bir düzenleme yapalım. Hiç şaşırtmadınız, Genel Kurulda reddi yönünde oy kullandınız. Eğer vicdan varsa, vicdanın, bugün burada yapmış olduğumuz yasama faaliyeti kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapısından içeri girdiğimiz anda da yanımızda olması gerekiyor. Bir gün bu Meclisteki görevimiz bitecek, hepimiz vicdanlarımızla baş başa kalacağız. Bu ülkenin bu kadar sorunu varken araya dereye bazı konuları sıkıştırarak sadece seçim yatırımı şeklinde hayata geçirilmesini ben milletimizin vicdanına bırakıyorum. Biliyorum ki onlar, bu düzenlemeden kaynaklı avantajlar oluşacaksa o avantajları da kullanacaklar ama yıllardır haklarını yiyeceklere de gereken dersi verecekler.

Sayın Zeynel Emre’nin söylediği yerden devam edeceğim. Bu ülkede 1971 yılında, altına imza attığımız sigortalar silsilesi şeklinde bir sözleşme var. 1952 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü, her insanın doğduğu andan itibaren sosyal güvenlik hakkına sahip olduğu yönünde bir ilke kararı alıyor, 103 sayılı Sözleşme’yi hayata geçiriyor; biz de bu anlamayı, bu düzenlemeyi yapan anlamayı 1971 yılında imzalıyoruz -1971 yılından bugüne kadar bu ülkeyi yöneten herkesin sorumluluk altında olduğu bir şeyden bahsediyorum- 8 sigorta kolu hayata geçiriliyor, kanunlaştırılıyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçiriliyor, Aile Destekleri Sigortası kalıyor çünkü o sigorta muhtaçlığı ortadan kaldırma sigortasıydı, yoksullukla mücadele sigortasıydı, yoksulluk skalası içerisindeki insanların süreç içerisinde önce devlet eliyle insanca yaşamaya tutundurulması, daha sonra da yoksulluktan çıkarılacak şekilde hayata tutundurulmasının sigortasıydı. Tam elli bir yıl, bu sigortayı hiçbir iktidar uygulamıyor, sağ-sol falan demeyeceğim ben, herkesin sorumlu olduğunu düşünüyorum, en çok da siz sorumlusunuz. Yirmi yıldır bu ülkeyi yönetiyorsunuz, böbürlene böbürlene ona o yardımı, buna bu yardımı verdik diyorsunuz, pandemi döneminde nasıl bir kepezelik yaşadığımızı biz biliyoruz, insanlara ne şekilde destek olmaya çalıştığımızı biliyoruz ama insanların anasının ak sütü gibi hakkı olan insanca yaşayacağı, onurlu yaşayacağı, insan onuruna göre yaşayacağı, insanca iş ve istihdam alanlarının

açılacağı, herkesin ihtiyacına göre ve herkesin yeteneğine göre hayata katılabileceği bir sigorta kolunu hayata geçirmediniz. Çıkıyorsunuz “Bin lira verdik, 2 bin lira verdik.” falan... Orada tanımları var, orada bir insanın insanca yaşayabilmesi için asgari neyin verilmesi gerektiği, yoksulluk sınırının altında kalmaması için neyin yapılması gerektiği, açlık sınırının altında bir asgari ücretin olamayacağı... Bütün bunları bizim Sayın Genel Başkanımız dile getirdikçe de ağır, aksak, ulufe dağıtır gibi, ara ara kanunlar yapmaya kalkıyorsunuz. “Bay Kemal” olmasa hiçbir şey yapmayacaksınız gibi geliyor bana. İşte, yakın tarihte kredi yurtlarla ilgili, borçlarla alakalı -onların da faiz kısmı hatalıydı, inşallah, Genel Kurulda değiştirirsiniz- böbürlene böbürlene “Politika faizini yüzde 10,5 indirdik.” dediğiniz yerde, gencecik çocuklar yarın o borçları ödeyemezlerse, onlara kamu alacaklarını uyguladığınız gecikme zammını uygulayacaksınız, yılda yüzde 30 faiz ödeyecekler.

Ben, şimdi buradan söylüyorum: Zaten ömrünüz azalmış, hayırlı işler yapmak istiyorsanız... Adaletsizliğin en çok yoğunlaştığı alanda, toplumun neredeyse yüzde 80’inin yoksulluk sınırı altında yaşadığı, toplumun neredeyse yarısının asgari ücretle çalıştığı, asgari ücretin ortalama ücrete döndüğü ve bu ülkede asgari ücretin de açlık sınırının 2 bin lira, 2.500 lira altında olduğu bir düzenle eğer mücadele etmeyeceksek biz neyin adaletini konuşuyoruz burada?

Formel adaleti de konuşacaksak, zaten defolar o kadar çok ki. Formel adaletin uygulayıcılarını bile seçerken garabet işlerle uğraşıyoruz, ben utaniyorum; bir hukukçu olarak, otuz beş yılını hukukta bilfiil çalışmaya vermiş bir arkadaşınız olarak. Anayasa Mahkemesine üye seçtik; ayıp ya, ayıp ya! Size, bize değil; Yargıtay üyelerine ayıp, makamında gelmiş, fiilen hiçbir iş yapmamış olan bir insanı sırf -şimdi “saray” dersem kızılıyorsunuz, ben sizi mutlu edecek ifadeyi kullanayım “Külliyeye” diyeyim, gider ayak birbirimizi üzmeylem, çok uzun değil burada ömür, birbirimizi mutsuz edecek ifadelerle uğraşmayalım- Külliye gösterdi diye, Yargıtay üyeleri el kaldırıyorlar ve bize diyorsunuz ki: Hukuk var bu ülkede.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – “Sayıştay” dersek.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Fark etmez, ben İstanbul Başsavcımızdan bahsediyorum, ona daha sıra gelmedi, onunla ilgili konu biraz daha farklı.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – En son oydu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tabii, defolular artınca yani defolu seçimler artınca o mu bu mu karışıyor da burada.

Böyle bir modelle Anayasa Mahkemesi üyesi yapıyoruz. Onlar gelene kadar da Anayasa Mahkemesi kararlarına uymuyoruz, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymuyoruz, mahkeme kararlarına yeri geldiğinde uymuyoruz, çok yiğit, bu hukuk hiyerarşisi silsilesini takmayanlardan bakan yardımcılar falan yaratıyoruz. Bugün, bizim Genel Başkanımızın Avukatı Celal Çelik düzmece bir davada -FETÖ’yle mücadele etmiş olan bir insan- FETÖ’ye yardımcı bulunduğu iddiası da içinde olmak üzere yargılanıyor; düzmece bir davada yargılanıyor. Orada, o davanın iddianamesine bir hâkimin adı “FETÖ üyesi” diye yazılmış -özensizliği anlatıyorum-iddianameyi yazan başsavcı yardımcısı şu anda Bakan Yardımcısı, şahsıyla alakalı çok fazla bir şey söylemeyeceğim ama o iddianamede “FETÖ’cü” diye yaftalanan adam hâlâ hâkimlik yapıyor, FETÖ’yle de hiçbir alakası yok. Düzmece iddianamelele, insanların şahsiyetleriyle oynayarak hukuk dünyasını koordine eden bir düzen yaratmaya kalktınız; düzmece. Hâkimin adını da söylerim ama benden duyulmasın, sonuçta duruşma salonunda söylenildi orada. Adam, KHK’yle işine son verilmiş, dava açmış, kazanmış yani mağdur etmişsiniz. Dava açmış, kazanmış, gelmiş, hâkimlik yapıyor; o iddianamede “Bu FETÖ’cü hakimle sen görüştün.” diye Genel Başkanımızın Avukatına bir başlıkla suçlama getiriliyor. Bu kadar özensiz, bu kadar düzmece, güvenlik gruplarının yazmış olduğu yazıları alıp iddianame hâline getiren,

oradan dava açan, duruşmalarda da bu soruları soran bir yargı düzeni yarattınız, bunu yaratanları da bakan yardımcısı yaptınız, Anayasa Mahkemesi üyesi yaptınız. Ha, söylediğinizi de söyleyeyim, aynen kendi ifadeleriyle söyleyeyim: “Sayıştaydaki teşrikimesaide bulunduğumuz kıymetli Sayıştay üyeleri ve Gazi Meclisimizdeki saygıdeğer milletvekillerimizin -bizden bahsetmiyor çünkü biz bu oylamaya girmedik, saygıdeğer miyiz değil miyiz bilmiyorum- büyük teveccühleriyle Anayasa Mahkemesi üyesi olarak seçilmiş bulunmaktayım. Rabb’im hukuk ve adalet yolunda bu güvene layık olmayı nasip etsin.” İnşallah eder, bu temenniye ben de katılıyorum. Muhterem İnce, 5 Ekim 2022 bunun yayınlanması. Bir hülleyle beraber, bir hülleyle beraber, 30 Haziran 2022’de Sayıştaya üye yaptınız bu arkadaşımızı, hukuksuzluğun en çok uygulama alanı bulduğu bakanlıklardan birinde Bakan Yardımcısıydı. Hani var ya “Metruk evler gördüğünüzde oraları yıkın, ses eden olursa da bacaklarını kırın, mevzuat arkasından gelir.” diyen Bakanlığın Bakan Yardımcısı ve bunları sayfasında öven bir arkadaşımızı biz Anayasa Mahkemesi üyesi yaptık. Sanıyorum artık Anayasa Mahkemesi sizin istediğiniz gibi kararlar verir. Bundan sonra da göğsünüzü gere gere döner Avrupa’ya “Biz Anayasa Mahkemesinin kararlarına uyuyoruz.” falan dersiniz. Sayı yetiyor mu bilmiyorum. Politik argümanlarınızı destekleyecek şekilde kafasını kuma gömerek Anayasa Mahkemesinde karar verecek yeterli sayıyı oluşturduğunuz mu bilmiyorum ama ben size söyleyeyim “sayı” dediğiniz adamlar vicdanlı adama dönebilir. İktidar iklimi değişirse, bağımsız ve tarafsız bir yargı kendini hissettirmeye başlarsa, parmak sayısı diye gönderdikleriniz hiç de dediğiniz gibi de davranmayabilirler. Bunların hesabını da yapın. Şimdi, bu arkadaşları seçtiniz, gönderdiniz. Bunlardan neyi bekliyorsunuz? 7145 sayılı faşizan bir yasa çıkarmıştık biz 2019 yılında, OHAL kanunlarının devamıyla ilgili bir yasa çıkarmıştık. Aha, şimdi aynı gün gibi önümde, biz, bu Komisyon üyeleri, bu Komisyondan çıkan bir yasaydı. Orada dedim ki ben... Kayıtlarda var çıkartabilirsiniz, dört yıl önce, 2019 yılındaydı sanırım yani üç yıllık süresi vardı OHAL kanunlarının, bittikten sonra alelacele, bir temmuz ayında OHAL’i devam ettirebilmek için, sivil faşizan bir iktidar görüntüsüyle beraber yolu yürümenin hukuk tahkimatını yapabilmek için bir yasa getirdiniz. Orada valilere, mülki amirlere bir dünya yetki verdiniz. Numaradan yere “Biz gözaltı süresini dört güne düşürdük.” Dediniz, o dört gün 3 katına çıkabilir hâle geldi yine o yasayla beraber. Ama valilere o kadar çok yetki vermiştiniz ki ben o zaman size şu hatırlatmada bulundum: Gezi Parkı olayları sırasında daha sonra FETÖ’cülükten yargılanmış -herhâlde hüküm giymiştir yani bir şeyde bulunmak istemiyorum, takip etmedim, sanıyorum hüküm giymiştir bir vali Gezi’de olaylar olduğunda herkesi rencide edecek şekilde kelebeklerden, çiçeklerden, böceklerden bahsediyordu. Sizi uyutuyordu, siz orada, bizim valimiz var hesabıyla bakıyordunuz o, sizi uyutuyordu. Gezi’de de çok haklı, çok yerinde doğa katliamına karşı çıkan gerçekten munis insan gibi insanlar bir mücadele veriyordu. Vali o işin katalizörlüğünü yapıyordu, bir taraftan sizi uyutuyordu, bir taraftan da herhâlde o işi tahrik ediyordu, bilemiyorum ne olduğunu. Buradan, Gezi’den haksız hukuksuz cezaevinde tutulan kadın erkek tüm tutuklulara, meslektaşım Can Atalay başta olmak üzere selam olsun diyorum. Haksız hukuksuz tutukluluğun tescilli belgesidir Gezi. Avrupa’da bununla ilgili verilmiş ağır ihlal kararı vardır, onlara verilmiş bazı payeler vardır, bizi hukukçu olarak ve hukuk düzeni olarak sınıfta bırakan payeler vardır. İşte o olaylar sırasındaki valiyi örnek vermiştim, demiştim ki: “Böyle valiler çıkacak ve siz sonra şunu söyleyeceksiniz: Ya, o vali yetkisini kullandı ama Külliye’nin haberi bile yoktu, Külliye masum, hiçbir şeyden haberi yoktu. Bakanlığımızın haberi bile yoktu. Bize sorulmadı bile.” Size sorulmadan yaprağın kımıldamadığı faşizan bir yönetim biçiminde bu savunmalar yakında gelmeye başlar, ben size söyleyeyim. Niye başlar biliyor musunuz? Size oy veren kitleleri bile rencide edecek şekilde yasaklı bir düzen kurdunuz; konserleri iptal ediyorsunuz, sanatçıların dilini kesiyorsunuz, bambaşka bir dünya yaratıyorsunuz, bugüne kadar festivallere alışmış olan halkımızın durduk yerde festivallerini ortadan kaldırıyorsunuz. İnsanları büyük bir cezaevinin içerisine tıktınız, nefes alacak alan bile bırakmıyorsunuz

ve bu kanun devletine, bu genelge devletine, bu hukuksuzluğa her gün bir kanun yetiştirdiğinizde hukuk devleti yarattığınızı zannediyorsunuz sonra CDS notunuz 800'e yükseliyor. Ekonomiden anlayan arkadaşlarımız bilirler; hukuku bu kadar hor kullanırsanız size dışarıda para vermezler, verseler de sizden teminatların kralını isterler ve dünyanın 4 katı faiz, 5 katı faiz ödemek zorunda kalırsınız. Artık onu alamıyorsunuz, üzülüyorum; ben kendi ülkemin düşürüldüğü duruma üzülüyorum.

Aslında, bir adalet sorunu yola çıkıyor, ta ekonomik problemlere ve sırtımızdan 100 milyarlarca doların da çıkmasına neden oluyor. Dışarıdan para alamıyorsunuz, CDS notu çok yüksek, alsanız da çok yüksek faizlerle alıyorsunuz, numaradan yere de "Ya, işte, Dünya Bankası..." yok "IMF..." falan filan. Oralardan alsanız onda 1'ini alırsınız belki de. Bunlarla milleti uyutuyorsunuz, kur korumalı mevduat diye bir yola girdiniz "İçerideki parayı toparlayabilir miyiz?" diye çünkü dışarıdan para alamıyordunuz. Hukuksuzluğun bedelini bu ülkede 400-500 bin rantla geçinen insan üzerinden hepimizin alın terini peşkeş çekmeye yatırdınız, orada da bir başka hukuksuzluk yaptınız. Biz size dedik ki kanunsuz iş yapıyorsunuz, aralık ayında bu işe başladığınız zaman, "Hayır, biz yaparız." dediniz. Dört ay sonra kanun yetiştirdiniz yaptığınız işe. Madem kanuna ihtiyaç yoktu, niye çıkardınız? Madem kanuna ihtiyaç vardı, niye kanunsuz yaptınız? Niye şimdi "Süreyi uzatalım." diye sıkıştırıyorsunuz?

Yapılan hesaplamalara göre, sanıyorum, bu yıl sonu itibarıyla 100 milyar doları bulacak bir ekstra gider Merkez Bankasından ve hazineden, bizim sırtımızdan, alın terimizden sizin kan içici rant gruplarınıza gidecek. Çok da yoksul bir halkımız var. Halkımızın, bu paranın onda 1'iyle belki de rahat rahat yaşayacak olduğu aile destekleri sigortasını siz yine kenarda tutun. Yoksulluktan geçinin, bütün iktidarlar gibi siz de yoksulluğu güdümleyerek hayatınızın devam edeceğini zannedin. Ben size söyleyeyim, sokak bunun ne anlama geldiğini artık anladı. Anlatıyoruz o öbek toplantılarında, Zeynel Bey'in söylediği yerde anlatıyoruz ama o kadar çok hukuksuzluk var ki, biz anlata anlata bitiremiyoruz ki üstüne kendi çözümlerimizi de anlatıyoruz, yirmi dört saat anlatıyoruz; haberiniz olsun, hiç uyumuyoruz çünkü bu düzeni bozmamız gerekiyor.

Bu düzeni bozmamız gerekiyor! Merkezî yönetimin yerel yönetimleri üvey evlat saydığı, selam vermediği, bir araya gelmediği, başka bir devletin organları gibi gördüğü, ötekileştirdiği, hizmetlerini yok saydığı, millete ucuz verilebilecek her türlü hizmeti bir şekilde engellemeye kalktığı, hiçbir gerekçe yokken keyfi olarak onların kullanabilecek olduğu yurt dışı kredilerine imza atmadığı, oturduğu yerde halk düşmanlığı yaptığı bir düzeni biz sonlandırmak zorundayız. Bu, bizim boynumuzun borcu. Söylüyorum, aslında sizin de boynunuzun borcu. Sizin de boynunuzun borcu, sizler de vicdanlı insanlarsınız, sizlerin de kafanızı kaldırdığınız anda bu eziyetle karşı karşıya olduğunuzu biliyorum. Bire bir sohbetlerimiz sırasında bize "Bu böyle değil, şöyle olmalı, şöyle olmalı." insani olarak söylüyorsunuz, birbirimize katıldığımız çok fazla noktalar var.

Bu zulmü nasıl biz bu milletimize çektiriyoruz ya! Bu zulmü nasıl çektiriyoruz ya! Böyle bir şey olabilir mi? Cezaevlerine dünya kadar gazetecileri doldurmanın yoluna bakıyoruz, sansür yasası çıkardık, hiçbiriniz inanmadınız bu yasaya, adım gibi biliyorum, hiçbiriniz inanmadınız. Yarın kimin başına neyin geleceği belli olmayan bir yasayı sahaya sürdüğünüzün farkındasınız. Bu bozuk bir kantar, kimi tartacağı belli olmayan bir kantar. O yasayı çıkardığınız gün belki biz 100 milyar dolar daha bu yıl itibarıyla zarar ettik. Hazinemizden zarar ettik, Merkez Bankamızdan zarar ettik, dış ticaret açığı olarak zarar ettik. Sizin "yerli ve millî" dediğiniz hiçbir şey bizim için artık o özelliği taşımaz hâle geldi. Muhtaç bir ekonomiyle beraber hukuksuz bir ülkede bizi yaşıyorsunuz. Bir yanda nefret suçları, diğer yanda işte burada çıkarıyorum, gösteriyorum; yanımda oturan Süleyman Bülbül kardeşim üç ayda bir hukuksuzların kitabını yapıp çıkarıyor ya! Ben utaniyorum artık ya! Bunları konuşmak istemiyorum, kurumları yıpratmak istemiyorum ama bunlarla ilgili kılınız kıpırdamıyor ya! Burada,

kötü muameleden tutun insani olmayan bir dünya olay belgeli hâlde buralarda.

Biz, tamam, tütünle ilgili yasa çıkaralım. E, aylarca bunlarla ilgili niye hiçbir şey yapmadık biz, niye engellediniz kardeşim? Gözünüzün önünde bir insanlık dramı yaşanıyor, Allah kimsenin başına vermesin, derler ya “Allah düşmanımın bile başına vermesin.” Kandıra Cezaevinde bir parlamenter yatıyor; ben, cezaevi komisyonumuzdan Ali Haydar Hakverdi kardeşimle ziyaretine gittim, kimseyi tanımıyor, tek başına hareket edemiyor, bir yardımcı olmadan hiçbir ihtiyacını gideremiyor; ilerlemiş demans hastası. Ya, her şeyi bir kenara bıraktım da bu Külliye’nin de duvarları bu kadar kalın mı? O da mı görmüyor burayı ya? O da mı görmüyor bu insanlık dramını ya? Bu kadar mı düşman gözüyle bakılır bu ülkede bir şeylere? Bu kadar mı hasmane bakacağız birbirimize? Bu yaraları saracağız. Bu kanayan yaraları saracağız. Bu ülkede 85 milyon insanın birbiriyle kardeş gibi yaşayacağı yeni bir düzen kuracağız haberiniz olsun. En çok da sizinle kardeş olacağız. Sizin içinde bu milletin kanını emmenin dışında kalan herkesle ama herkesle insanca ilişkinin mimarı olacağız. Çünkü bu enerjiye ihtiyacımız var. Birbirimize ihtiyacımız var. Bu kadar kamplaşmayla, bu kadar karşılıklı duruşla, bu kadar açık insani ihlallerle beraber bu ülkenin hiçbir yere varması mümkün değil.

Onlarca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı karşımıza geldi, kılınız kıpırdamadı ya, “Tanımayız.” dediniz. Siz hangi ligin parçasısınız ya? Siz hangi ligin parçasısınız arkadaşlar? Hukukta sizin paraleliniz nedir? Sizin gerçekten kendinizle kıyasladığınız, çağa uygun durmanız gereken yer nedir? Nedir arkadaşlar ya? Siz, Avrupa Konseyinden Türkiye’yi neredeyse atılacak hâle getirdiniz; atmıyor adamlar çünkü sizin kılınız kıpırdamayacak, siz başka bir ligde gideceksiniz, faşizan bir yönetimle beraber hayatınıza devam edeceksiniz diye bu ülkeyi kaybetmek istemiyorlar ya. Bu utancı bize niye yaşıyorsunuz?

Cezaevinde tek tek 3 insan tutarak bu ülkenin bekasını mı sağlayacaksınız? Cezaevine tıklılacak bir dünya insan dışarıda gezerken bu ülkenin kanını emenler, bu ülkede irini, cehaleti patlatanlar oldu kardeşim. Borsayla ilgili, SPK’yle ilgili, sarayın danışmanlarıyla ilgili 81 başsavcının bir tanesi yerinden hareket etmedi arkadaşlar ya. Sizce sebebi nedir? Bu başsavcılar hukuk mu bilmiyor? Bu Ceza Muhakemeleri Kanunu’nun 170’inci, 171’inci maddesini mi bilmiyorlar? Çünkü öyle bir düzen yarattınız ki içinde hukuk yok. Emin olun, parlamenterliğiniz biter –o tarihten sonra gerçi biz yöneteceğiz korkmayın da, korkmayın- ama olur ya Sayın Cumhurbaşkanıyla yolunuzu ayırırsınız, bir yerlerde bir şey olur, ertesi gün siz de bunları yaşar hâle gelirsiniz. Üzerinizde tek koruma kalkanı kalmış; bu tek adam rejiminin örgütlü parçası olmak. Eğer parçasıysanız şu andaki koruma kalkanınız bu kadar; eğer değilseniz herkes kadar savunmasızsınız bu ülkede, farkına varın, herkes kadar savunmasızsınız, başınıza her şey gelebilir. İddialar var eski parlamenterle ilgili, başına gelenlerin çok da hukuk düzeninin onamadığı şeyler olduğu yönünde iddialar var. Araştırıyor mu bu hukuk düzeni bunları? Yok, araştırıyor.

Bizim bir milletvekilimiz çıktı, ihbar kabul edilmesi gerekirdi, dedi. Allah rahmet eylesin, Sayın Burhan Kuzu’yla ilgili dedi ki: “Hayır, o öldürülmüştür.” Bir milletvekilimiz bunu söyledi; doğru söyledi, yanlış söyledi ya, bunu bir ihbar kabul etmek gerekmez mi? Ya, bunun üzerinde savcıların kafa yorması gerekmez mi? Birilerinin çağırıp “Kardeş, bizi bilgilendir.” demesi gerekmez mi?

Biz, hasbelkader, kendiliğinden giden, ehliyesiz bir şoförün kullandığı kamyonadaki yolcularız. Ama tekrar ediyorum, tekrar ediyorum, ne yaparsanız yapın, sansür yasasını getirirseniz, Sayın Sera Kadıgil’in dediği gibi “Dumanla da haberleşir bu millet.” birbiriyle konuşur, getirdiniz de. Kanal kapatarak da buralardan çıkamazsınız.

RTÜK’ün başına Sayın Cumhurbaşkanının “Talimatlarını emir sayarım.” diyen bir arkadaş getirdiniz. RTÜK anayasal bir kurum. Ya, hiç utanmadınız mı; bunu söyleyen adam orada oturuyor hâlâ

ya. İyi bir şey mi zannediyorsunuz siz bu ifadeleri? Sizi rencide ediyor aslında. Sizi rencide ediyor, çok zeki biriye böyle ifadeler kullanmaması lazım, ne yaparsa yapsın ama bunları kullanmaması lazım. Ama ne yapıyor biliyor musunuz? Her gün bizlere o çamur atan kanallar var ya, besleme kanallar, hani birilerinin anasına küfredenin fonladığı kanallar, o kanallardan milyonlarca şikâyet dokunmuyor, bir parlamenterin Meclisteki konuşmasını -ki Mecliste yüzlerce kez tekrar edilmiş ifadeler bunlar- yayınlayan bir kanalı kapatmak istiyor. “Hadi gelin, Tele1’i beraber kapatalım.” İsterseniz kapatmayın, benim size bir önerim var: Mesela, selvi boylu gazeteciler var, onlardan bulun, hani “Gereğini yerine getirin.” diye Sayın Cumhurbaşkanının talimatladıkları var ya “Ahmet kadar gereğini yerine getirin.” Kapatmayın Tele1’i, yazıktır. Oraya o selvi boyluyu getirin, nasıl Türk basınının armadası Hürriyet gazetesini artık ellerimizi yıkadıktan sonra peçete diye kullanılır hâle getirdiniz ya, orayı da herhâlde zeytinyağı kutusu diye kullanılır hâle getirirsiniz. Ya, bunlar nedir arkadaşlar ya? Siz nerede yaşıyorsunuz? Diyacaksınız ki “Tele1’le ilgili olan olay ilk defa değil ki.” Bunun ilkini Halk TV’ye yaptınız. Sayın Genel Başkanımızın grup konuşmasını yayınladı diye -grup konuşması ya- siyasetçinin grup konuşmasını yayınladı diye Halk TV’ye ceza verdiniz ya. Sayın Cumhurbaşkanının da bir grup konuşması vardı, orada da tartışılan ifadeler vardı. Birilerine göre orada nefret suçu var, birilerine göre bilmem ne var. TRT yayımlandı mı onu bilmiyorum, yayınladıysa başı derte olması lazım bu sisteme göre ama Anadolu Ajansı cimbızla çekmiş, taşeronlarınız çok fazla. Sizin yaptığınız o gafları onlar temizlemeye çalışıyorlar. Cumhurbaşkanına hakaret davaları falan filan, buralara girmeyeceğim. Tamamını, gelince kaldıracacağız. Bu memleketin evlatlarının kapısına Sayın Cumhurbaşkanının şikâyetleriyle dayandınız ya, iktidar olur olmaz, Meclis çoğunluğunu sağlar sağlamaz o maddeyi kaldıracacağız. Venedik Komisyonunun yıllarca size söylediği, siz, gerçekten uzlaştırmacı, halkın babası olacak, siyasetten uzak, gerçekten cumhurun babası bir cumhurbaşkanı yaratmak yerine, herkesin kapısına, Sezgin Tanrıkulu’nun Meclis kürsüsünde de bağırıldığı gibi “Müşteki Recep Tayyip Erdoğan” diye bir şeyi dayattınız ya, gelir gelmez o insanlar özgürleşecekler, merak etmeyin. Ama abes o kadar çok ki ya, sanatçıyı tutukluyorsunuz. Ben “Suç vardır yoktur.” tartışması yapmayacağım. Hepimiz her an yargılanabiliriz, hepimiz her an yargılanabiliriz ama bir sanatçıyı alıyorsunuz, tutukluyorsunuz, sonra itiraz üzerine tutukluluğu sona eriyor, yurt dışı yasağı koyuyorsunuz. Ya, kadının yatağı yok ki ya, hesap kitap da mı bilmiyorsunuz. Ceza alsa yatağı olmayan birine yurt dışı yasağı koyuyorsunuz ya, kimsenin gıkı çıkmıyor çünkü oradaki hâkimler Beştepe’ye bakıyor. Beştepe eğer sinyal vermezse yatağı olmayan adama yurt dışı yasağı koyuyorlar ya. Kadıncağız çıkıyor, itiraz ediyor, diyor ki: “Benim çocuğum yurt dışında okuyor ya, onlarca konserim iptal oldu.” Neyin hesabını görüyorsunuz ya, neyin hesabını görüyorsunuz? Şaka; doğru yanlış, bilmiyorum, benim aldığım hukuk eğitimine göre latifenin cezai yaptırımı yoktur. Sayın Subaşı burada, iyi hukukçudur, latifenin cezai yaptırımı yoktur, değil mi ağabey, kasıt unsuru yoktur. Hanımefendi “Ben şaka yaptım.” diyor, siz halkı galeyana getiriyorsunuz. Peki, Cumhurbaşkanının bize yaptığı hakaretlere bizim ne dememiz gerekiyor? Eğer böyle yaklaşacaksa birbirimize, ne dememiz gerekiyor? Ağzına gelenin ağzına geleni söylediği bir yerde yaşıyoruz. Ne dememiz gerekiyor biliyor musunuz? Kardeş olacağız, kardeş, inatla kardeş olacağız, inatla bu düzeni bozacağız, inatla kan içicilerin elindeki oyuncakları alacağız, önce de hukuku oyuncak olmaktan çıkaracağız. Milletimiz adaleti kana kana içecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Aydoğan.

Sayın Arkaz.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarıma da saygılar sunuyorum.

Turan Bey’e bir espiyle başlayayım isterseniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tabii, uygundur.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Dedi ki: “Otuz beş yıldır hukukçuyum.” Biz de kırk yıldır hekimiz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Biliyorum, biliyorum.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Bu işe sağlık açısından bakmak istiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Başıma bir şey gelirse sana geleceğim ağabey.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Dünyada her yıl tütün kullanımının yol açtığı sağlık sorunları nedeniyle milyonlarca insan yaşamını yitiriyor. Kendisi sigara içmediği hâlde başkalarının içtiği sigaraların zararlı etkilerinden dolayı her yıl binlerce kişi, insanımız hayatını kaybetmektedir. Bu, trafik kazalarından ve diğer ölüm sebeplerinden çok daha fazladır. Tütün dumanında siyanür, amonyak, karbonmonoksit, naftalin, kadmiyum gibi 400’den fazla kimyasal madde var; bu maddelerin 70’ten fazlası kansere sebep olmaktadır, bu kimyasal maddeler tütün dumanında oldukça fazla miktarda bulunmaktadır. Sigara sadece içene değil, çevresindekilere de zarar vermektedir. Dumaniyla etrafa yayılan zararlı maddeler sadece nefesle değil, cilt üzerinden de emilerek yani nefes alınmasa da ciltten de vücuda girmektedir ve karışmaktadır, kana rahatlıkla bulaşmaktadır.

Dünya nüfusu şu anda 8 milyar. Gezegen diyor ki: “Ben artık sizi taşıyamıyorum.” Neden? Hava kirlendi, su kirlendi, yeşil azaldı. Hastanelerdeki hastaların, hastalarımızın yüzde 80’inin sebebi, hastaneye geliş sebepleri sigara ve alkol, yüzde 80’i. Hekimlerimiz artık şöyle düşünüyor hastayı muayene etmeden önce, anamnez alırken diyor ki: “Hayatınızda sigara var mı yani sigara içiyor musunuz?” Eğer “Sigara içiyorum.” diyorsa hekim o hastaya çok daha dikkatli bakıyor, çok daha fazla dikkat ediyor çünkü çok önemli, sigara çok önemli sağlıkta.

Evet, tütün kullanımı en çok kalbimizi etkiliyor, sonra da akciğer. Kalpte nelere yol açıyor? Bir kere kalp krizlerinin büyük nedeni sigara arkadaşlar, tütün, kalp krizlerinin büyük nedeni. Ülkemizde şu rakamı da vereyim: Allah korusun da kalp hastalıklarından günlük ortalama 400 kişi hayatını kaybetmektedir, yaklaşık 400 kişi kalp hastalıklarından çoğu kalp krizi olmak üzere hayatını kaybediyor. Kalp yetmezliğine de sebep oluyor, sadece kalp krizine değil, kalp damar hastalıklarına sebep oluyor, kalp kapaklarını bozuyor yani her şeyin sebebi sağlıkta. Kalbi dedik, akciğere gelelim; ben şöyle düşünüyorum: Bir insan aralıksız on yıl sigara içiyorsa bir kere akciğerlerde alveolleri bozuyor yani kanın oksijen ile karbondioksitin değiştiği en önemli yer olan akciğerlerin tabanındaki alveolleri bozuyor ve...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ne kadar sigara içerse?

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – On yıl.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Yok yok. Yani 1 paket mi?

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Evet, ortalama 1 paketin üstünde.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tamamını yasaklayın o zaman, kökten çözün.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Akciğer kanserinin sebebi yüzde 80 sigara. İçinde genetik de var, başka sebepler de var ama 1 numaralı sebep sigara, akciğer kanserinin sebeplerinden bir tanesi efendim. Ve bronşlarda kronik bronşite yol açıyor, balgamla dolduruyor, amfizeme yol açıyor, nefes alıp veriş zorlaşıyor ve astıma yol açıyor, akciğerlerde astıma yol açıyor. Bu çok çok önemli arkadaşlar.

Gelelim, çok önemli, benim de yıllardan beri çok üzerinde durduğum... Şöyle; kalpten söyledim, bir de kanserden -yani sigaranın sebep olduğu özellikle kanserli hastalar- yurdumuzda günlük 350

kişi... Bunlar resmi rakamlar, kalp 400 kişi.

Hamile kadınlarda çok önemli, çok mühim, özellikle kadınlarımızda çok önemli kirli hava ve sigara. Bir kadın hamileliğinde sigara içiyorsa en büyük düşük nedenlerinden bir tanesidir sigara, düşüğe sebep olur, birinci sırada o. İkincisi; tütün kana karıştığı için -deminden beri söylüyorum- çocuk zehirleniyor, çocuk doğduktan sonra belli bir süre sonra “spastik bronşiolit” dediğimiz bronşite yakalanır; nefes darlığı, sık sık ateş, iştahsızlık gibi, efendim, ondan sonra ileri yaşlarda bronşit, daha da ileri yaşta astıma sebep olur. Yani çocuklarımızı da zehirliyor maalesef.

Deminden beri ben sizi dinledim, arkadaşlarımız gayet olumlu/olumsuz şeyler söylediler. Alkol ise karaciğerin en büyük düşmanlarından bir tanesi. Ben İstanbul Tıp Fakültesi mezunuyum, Çapa’dan. O zaman hocalarımızdan, çok değerli hocalarımızdan bir tanesi bir test yaptı; büyük rakının şişesinin içine çiçekten yeni çıkmış bir tane salatalık koydu, çiçekten yeni çıkmak üzere yani rakının şişesinden içeri sığacak. Bir ayda şişeyi doldurdu. Hoca dedi ki: “İşte bak, karaciğerimizi de böyle şişiriyor.” Karaciğeri de hem yoruyor hem yağlandırıyor ve böyle şişiriyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Karaciğer kendini yenileyebiliyor, değil mi?

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Bırakınca insanlar, tabii, yenileyebilir ama o duruma düşmemek lazım. Organlarımızın düşmanlığını yapıyoruz, organ diyor ki: “Bana şunu şunu şunu şunu yapma.” Ama biz ha bire onların tersini yapıyoruz.

Hamileliği söyledik, bir de bana bazen diyorlar ki: “Sağlıklı kalmanın ve genç kalmanın sebepleri nelerdir?” Özellikle bana takılıyorlar: “Sen niye genç kalıyorsun?” Çok genç değilim ama genç kalmamın sebeplerinden birincisi şu: Sigara içmeyeceksiniz. Sigara çok önemli, çok mühim; hem yaşlandırır, hem hastalandırır. İkincisi, alkol ama yan yana koyarsanız sigara insanın celladı, hele hele akciğerlerin celladı. Nettir bu rakam.

Efendim, alkol dedim, bir de mümkün olduğu kadar hareket edeceğiz genç ve sağlıklı olmak için, arkasından dengeli beslenmemiz lazım.

Milletvekili arkadaşlarımızı ve Başkanı saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. Bu kadar yeter.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkür ederim.

Gerçekten yani...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sigara içen varsa artık bırakır.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Ben Mecliste defalarca sigaranın zararlarını anlattım Genel Kurulda. Hakikaten şu sigara insanoğlunun celladı, tüm canlıların celladı, bitkilerin de öyle çünkü havayı kirletiyor.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Çok teşekkür ediyoruz.

Hakikaten ziyadesiyle aydınlandık. Ben sigara içmeyen bir milletvekili olarak tabii...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, hiç sigara kullanmadınız mı?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Üniversiteli yıllarda böyle otlakçılık tabiriyle ben... Bir paket alıp içme değil ama içemedik. Bir sigara alışkanlığım yok çünkü ailemde yoktu yani ne babam da ne ailem de kimse de çevremde. Ve hakikaten sonuçlarını da görüyoruz ama yakın arkadaşlarımdan sigaradan dolayı kaybettiğimiz 52 yaşında bir avukat arkadaşımız vardı, akciğer kanseri teşhisiyle beraber ama günde 2 paket sigara içerdi mesleğiyle beraber. Herkese, buradan, bütün çevresiyle beraber dumansız ve sigarasız bir hayat inşallah.

Peki, devam ediyoruz görüşmelere.

Sayın Abdurrahman Tutdere, sıra sizde.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben öncelikle tabii... Tütünü konuşuyoruz da tütünsüz tütün konuşulmaz. Bu gördüğünüz Adıyaman'ın sarmalık kıyılmış tütünü; o kıyılmış hâli, bu da yaprak hâli.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Çelikhan mı?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Çelikhan, hakiki Çelikhan. Sayın Tüfenkci, sizin bölgenize yakın.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Adıyaman demeyelim, Çelikhan diyelim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, bütün, özellikle sağlıkla ilgili arkadaşlarımızı değerlendirmelerini yaptılar, siyasi değerlendirmeler yapıldı ama ben sadece bir hukukçu olarak Türkiye'deki özellikle bu kanunun da 8'inci maddesinde yer alan bu sarmalık kıyılmış tütüne hapis getiren düzenlemenin nasıl bir tahribat yarattığını, bu sorunun bu düzenlemeyle çözülemeyeceğine ilişkin birkaç değerlendirme yapacağım.

Değerli arkadaşlar, bu gördüğümüz tütünler Adıyaman başta olmak üzere Malatya, Batman, Hatay, Bitlis, Muş, Mardin gibi birçok ilde geleneksel anlamda üretimi yapılan ve geleneksel anlamda da satışı yapılan ürünler. Bu ürünler, hani, Türkiye'de, bu topraklarda yetişen milli ve yerli tütün, bunun bir kere altını çizelim. Yani bu işlerde bu tütün işi konuşulurken maalesef, uzun süreden beri bu Türkiye'nin, bu toprakların tarla tütünleri ile dışarıdan gümrüksüz olarak Türkiye'ye kaçak yollarla getirilen tütünler hep karıştırıldı; hep karıştırıldığı için de işler hep yanlış yapıldı; yanlış yapıldığı için de yıllardır vatandaş çile çekiyor, ızdırap çekiyor ve mağdur oluyor. Türkiye'de tütünde -biliyorsunuz- bir sözleşmeli üretim var, bir de geleneksel üretim var. Sözleşmeli üretimde de tütün tarımı gerçekten Türkiye'de son dönemlerde ciddi kan kaybediyor; Manisa'ya bakın, Ege Bölgesi'ne bakın, yine, Adıyaman'a bakın, bütün yerlerde sözleşmeli üretimde -özellikle tarımdaki girdi maliyetlerinin yüksekliği, mazotun, ilacın fiyatlarının hızla yükselmesiyle birlikte- ciddi bir gerileme var. Bu yıl da ayrıca bir hastalık nedeniyle de ciddi bir rekolte düşüklüğü var. Üreticiler bu konuda da savunmasız. Özellikle, üretici, tütün üreticisi özel şirketlerin insafına terk edilmiş durumda. Adı, sözleşme yani bizim Borçlar Kanunu'na göre sözleşmedir. Nedir? 2 tarafın karşılıklı iradesiyle ortaya çıkan hukuki bir metin ancak şu anda tütün üreticisinde durum öyle değil. Tütün üreticisinde nedir durum? Firma getiriyor, sözleşmeyi önüne koyuyor, sadece imzalıyorsun; bütün şartları, her koşulu kendisi koyuyor; tütün üreticisi de gariban, başka da çare olmadığı için imzalamak zorunda kalıyor. Özellikle bu yıl açıklanan başfiyatlar gerçekten tütün üreticisini tatmin etmedi ve şu anda hem Ege'de hem İç Anadolu'da, Karadeniz'de de tütün üreticisi bu fiyatlardan memnun olmadığı için "Seneye biz tütün ekmeyeceğiz." diyorlar. Sözleşmeli tütündeki sorunlar bu şekilde katlanarak devam ediyor, bugüne kadar da bir çözüm üretilmedi. Geçen dönemlerde, hatırlarsanız, yine, Türkiye'de üretim yapan sigara fabrikalarında yerli tütün üretiminin artırılmasına ilişkin bir kanun geçmişti, o da kademeli olarak gelmişti; tek olumlu adım oydu; inşallah, o, bu soruna çözüm olur.

Şimdi, gelelim, en önemli mesele -bizim Adıyaman bu işin öncülüğünü yapıyor- bu gördüğünüz sarmalık tütün meselesi. Değerli arkadaşlar, ben buraya gelmeden önce, bu sarmalık tütünde durum neymiş, geçmişte hukuksal olarak durum nedir diye bir inceledim. Ta, 1883'lerde Reji İdaresinden 1930'lu yıllara kadar bu memlekette tam 42 yıl yabancı, uluslararası bir sigara ya da bir tütün şirketi "Reji" adı altındaki bir şirket tütünün idaresini, satımını, alımını, her bir şeyi bu şirket düzenlemiş.

İnceledim, bu şirket bu tütün meselesini düzenlerken acaba yaptığı işlerde herhangi bir hapis cezası öngörmüş mü? Baktım, inceledim, Reji döneminde bile hapis yok arkadaşlar; bakınız, Reji döneminde hapis yok. Ne var? Sadece ve sadece para cezası var; eğer bir kişi faaliyetlerini aksatırsa, yanlış iş yaparsa para cezası var. Ondan sonra, bakıyoruz, yine, 1701 sayılı Tütün İhbarı Kanunu çıkıyor. Ne zaman çıkıyor? 9 Haziran 1930 tarihinde çıkıyor. O kanunu da inceledim, cezai müeyyide olarak sarmalık tütüne herhangi bir hüküm var mı? Baktım, para cezası var, eğer üretici veya fail para cezasını yatırmazsa diyor ki: “En fazla doksan gün tazyik hapsi olur.” Düşünebiliyor musunuz, bakın, burada da disiplin hapsi öngörülmüş, sadece üç aya denk geliyor. Bakınız, 1930 tarihinde çıkan kanunun sarmalık tütün ticaretine getirdiği müeyyide üç ay disiplin hapsi; önce para cezası, vatandaş parayı ödeyemezse üç ay hapis. Daha sonra, 30 Mayıs 1969’da 1177 sayılı bir Kanun çıkarılmış. Bu kanuna da baktım, yani bu kanunda bir hapis cezası var mı, neyi öngörmüş, Türk tütününü engelleyici bir şey var mı; ona baktık, onda da herhangi bir hapis cezası yok, sadece bir yerde Kaçakçılık Kanunu’na atıf var, orada da bir yıldan başlıyor arkadaşlar, alt sınırı bir yıl. Bakınız, 1960’lı yıllarda yasa koyucu bunu tartışırken bunun alt sınırını bir yıl olarak belirlemiş.

Tabii, ondan sonra, 2000 yani AK PARTİ iktidarı öncesine geliyoruz; 4733 sayılı Yasa’yla -özellikle IMF dayatmasıyla- Türkiye’de tütün alanında ciddi değişiklikler oldu, 4733 sayılı Kanun geldi. Bu kanunla birlikte, yine, bu sarmalık tütüne ilişkin idari para cezaları vardı, yine hapis yoktu. Hatta bu düzenlemelerin bir kısmını Anayasa Mahkemesi 2008 yılında iptal etti, bir boşluk doğdu, uzun süre böyle kaldı, bu geleneksel üretim de bu boşluktan faydalanarak Türkiye’nin her tarafında devam etti, binlerce insan ekmeğini buradan kazandı. Ta, 2017 yılına kadar bu süreç böyle devam etti. Ondan sonra, 2017 yılında uluslararası sigara şirketlerinin de baskısıyla nereden geldiği gerçekten belli olmayan bir anlayışla, ne hikmetse -bu Kaçakçılık Kanun’a- birilerinin aklına fikir geldi, yetki belgesi almadan tütün satan, satışa arz eden, bulunduran, nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası geldi. Tabii, bu teklif Meclise geldiğinde yer yerinden oynadı. Hatırlarsınız, Adıyaman’da ve bu işin üretimi yapılan bütün illerde gösteriler oldu, eylemler oldu. Biz o zaman milletvekili değildik ama Adıyaman’da Tütün Platformunun sözcüsüydim, ciddi örgütlenmeler yaptık, Meclise geldik ve buralarda, bu komisyonlarda yine bu kanun görüşüldü ancak bütün çabalara rağmen geçti. Geçti ama kanunun yürürlük maddesi ertelendi. Bakınız, bu üç yıl hapis cezası 2017’de çıkmış olmasına rağmen 1 Ocak 2022’ye kadar bir türlü uygulanamadı. Niye uygulanamadı? Çünkü bu cezayı kimse vicdani bulmuyor, hukuki de bulmuyor, gerçekten ne vicdanidir ne hukukidir yani bir kere ölçülülük ilkesine aykırı. Yani bir ceza... Bakınız, tarihsel sürece baktığımız zaman, hiçbir dönem 1 kilo tütün... Yani şunu düşünün, 1 kilo tütündür; ben şu anda bunu Tiryaki Bey’e ticari amaçla satsam gideceğim üç yıl hapis cezası yatacağım. Siz bu teklifle bunu iki yıla düşürüyorsunuz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu sarmalık tütünün... Yani her defasında AK PARTİ “Milliyiz, yerliyiz.” diyor ya... Sayın Tüfenkci burada; bakınız, onun seçim bölgesinde, Doğanşehir’de, Fındıklı’da da binlerce ailenin geçim kaynağı, Adıyaman’da keza öyle. Ya, arkadaşlar, bu tütün yerli tütün; ne olursunuz bunu diğer tütünlerle karıştırmayın, yabancı tütünlerle karıştırmayın. Onun için diyoruz ki: Bu tütüne ilişkin düzenlemeyi getirip Kaçakçılık Kanunu’na koymanın mantığı yok bir kere. Ya, Türkiye’de, bu topraklarda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları tarafından üretilen bir tütün nasıl kaçak olur? Bakınız, gümrükten arkadaşlar burada, kaçak ürün nedir? Türkiye’deki gümrük kanunlarına aykırı olarak yurt dışından yurt içine gelen herhangi bir maldır, tütündür; bu kaçaktır ama burada üretilen tütüne nasıl “kaçak” diyorsunuz? Yani bu kadar zorlama olmaz. Onun için, lütfen -hepiniz hukukçusunuz- bu düzenlemeyi Kaçakçılık Kanunu’na koyarak biz ülkemize gerçekten iyilik yapmıyoruz. Bakınız, binlerce insanın ekmeği, yüzlerce gencimiz bu tütünün parasıyla okuyor; vatanına, milletine hizmet ediyor. Siz ne yapıyorsunuz? “Efendim, biz bunu ticari belgesi olmadan

satana hapis getiriyoruz.”

Bakınız, 2017’de anlattık, 2018’de anlattık, ben bu Mecliste yüzlerce kez anlattım. “Bu ceza doğru değil.” dedik “Bu cezayı buradan çıkarın.” dedik; sesimizi duymuşsunuz ama öyle anlaşıyor ki eksik duymuşsunuz arkadaşlar, biz bunu “Üçü iki yapın.” diye söylemiyorduk, bunu tamamen kaldırmak lazım. Sebebi şu: Hukuken de söyleyeyim, bakınız, 4733 sayılı Kanun’da sarmalık tütün satana ilişkin idari para cezası zaten var, mala el koyma var. Zaten bir fiilin bir cezası olur. Siz niye hızınızı almıyorsunuz; bir eyleme, bir fiile 2 kere ceza getiriyorsunuz ki? Hem idari para cezası verip hem mala el koyacaksınız, bir de “Yetmez kardeşim, size iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası getireceğiz.” diyorsunuz veya “Vereceğiz.” diyorsunuz.

Bakınız, uygulamada şu anda bu yasadan dolayı -benim bildiğim, adıyla soyadıyla bildiğim- yüzlerce kişi mağdur. Bir sürü savcılıkta dosya var, bir sürü de açılmış dava var. Yani siz bir taraftan diyorsunuz ki: “Yargının yükünü azaltalım.” Bir taraftan çıkardığınız bu yasalarla yükü artırıyorsunuz. Biz 2017’de dediğimizde eğer bizi dinlemiş olsaydınız, bugün bu yasa tekrar buraya gelmeyecekti. Bakınız, birkaç yıl sonra -bu şekilde geçse bile- bu yasa yine gelecek; burada tartışılacak, konuşulacak çünkü bu yasanın uygulanabilirliği yok. Bu hapis cezasının kesinlikle halkta da karşılığı yok, herhangi bir sorunu çözümleyici rolü de olmayacak bu yasanın. Şimdi, bu bir çelişki. Onun için sizlerden ricamız, bunu tekrar bütün hukukçu arkadaşlarımız düşünsünler.

Değerli arkadaşlar, kanunun yazımı, dili o kadar kötü ki. Diyor ki... Bunu, biliyorsunuz, maddeyi geçen yıl ikiye ayırdık. “Makaron ve diğer kısmı devam etsin, sadece tütün kısmı kalsın.” dediler, şimdi de “Tütün ticaret belgesi almadan tütün satana iki yıl...” diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bu, tütün. “Ticari amaçla” diyor... “Tütün” diyor, bakın, bu da tütün, bu da tütün. Şimdi, getirdiğiniz teklife bakıyoruz: “Tütün ticareti” diyor. Şimdi, siz hâkimsiniz, savcısınız; şimdi, bunu satan da aynı iddiayla, daha doğrusu, cezayla karşı karşıya kalacak, bunu satan da. Değerli arkadaşlar, bakınız, bu yaprak tütün. Çiftçi ürettiğinde evinde de bunu tutuyor. Evinde tutuyor, zaman zaman transfer yapıyor köyden köye, ilçeden ilçeye. Ya, bunu bile yani “tütün ticareti” gibi geniş kapsamlı bir kavramı oraya koymak gerçekten saçmalık, olmaz bu. Yani sarmalık tütün kıyılmış, bu mamul hâline dönmüş hâli, bu yaprak hâli; şimdi nasıl olacak? Bunu bile ayırt edemeyecek ki uygulayıcılar, bu bile sorun yaratacak.

Bizim burada önerimiz şu: Değerli arkadaşlar, çiftçinin de beklentisi bu. Bu yasa teklifinde “Efendim, işte, biz, bu şekilde vergide kayıt dışılıkla mücadele ediyoruz, devletin gelir kaynaklarını artırıyoruz.” gibi bir mantık var. Bakınız, bu sarmalık tütün işinde devletin kaybı o kadar büyük değil, vatandaş da zaten diyor ki: “Bizi kayıt altına alın.” Kimse demiyor ki biz vergimizi vermeyelim. Yıllardır AK PARTİ 2017’de bu yasayı çıkarttı, üç yıl bekledi, bir Kooperatif Yönetmeliği çıkardı, onu da yanlış yaptı ve bugün daha doğru dürüst kooperatifler kurulmamış. Malatya’da var mı Sayın Tüfenkci?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yok.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Kurulmamış. Adıyaman’da 2-3 tane kurulmuş, onlar da kuruluşlarını tamamlayamadılar. E, peki... Diğer illerde hiç yok. Şimdi, direkt hapsi yürürlüğe koyduğunuzda bu vatandaş ne yapacak? Yüzlerce insanın ekmeği. Yani tütün zararlı olabilir -gerçekten sağlıkla ilgili arkadaşlarımız söyledi- ama tütün içiliyor arkadaşlar. Yani “Amerikan tütününü iç, sana bir şey olmaz, içebildiğin kadar iç, Marlboro iç, efendim, diğer sigara türlerini iç; ona bir şey yok ama aman ha, Türkiye’de Adıyaman tütününü içersen sana hapis cezası veririm, satarsan hapis.” Nasıl olacak? Ya, gerçekten, arkadaşlar, bunu anlayabiliyor musunuz, bunun bir mantığı var mı sizce? Sigara madem zararlıysa dışarıdan tütün ithalatını bir kere yasaklayın arkadaşlar. Milyon dolar para

veriyoruz, yabancı tütün getiriyorlar. Türkiye'ye şu anda Amerika'dan, Bulgaristan'dan, Rusya'dan, Venezuela'dan, bilmem nereden, aklınıza gelen her yerden tütün geliyor; onlara bir şey yok. Hatta iktidar partisi dışarıdan gelen tütünü kolaylaştırdı arkadaşlar.

Bakınız, halk sağlığıyla ilgili arkadaşımız dedi ki: "Efendim, bu konuyla ilgili bu cezalar arttıkça tüketim azalıyor." Doğru değil. Bakınız, tam tersine, AK PARTİ iktidarı tütün ithalatında fonu sıfırlayarak ithalatı kolaylaştırdı. 2018 yılında fon sıfırlandı, dışarıdan gelen tütünün akışı arttı. Dışarıdan gelene serbest, burada üretime hapis; buyurun siz karar verin, hâkimsiniz, savcısınız, olur mu böyle bir şey? Yani Türkiye'de bu iktidar, bir taraftan bu tür yasalarla "Efendim, ben, işte kayıt dışılıkla mücadele ediyorum, sigara tüketimini bu şekilde azaltıyoruz." diyor, bir taraftan da uluslararası sigara şirketlerine teşvikler vererek destek oluyor. Bakınız, hem Philip Morris'e hem JTI'ye hem diğer bir sürü uluslararası şirkete bu Hükûmet döneminde teşvikler verildi; birine 4 milyon 724 bin, birine 1 milyon 255 bin -tarihleri de belli- bir teşvik veriliyor. Şimdi, bu kadar teşvik vereceksiniz, uluslararası sigara şirketleri büyüyecek, onlara bir şey yok, onlar çünkü zengin.

Arkadaşlar, eğer Hükûmet olarak siz sigarayla mücadeleyi gerçekten etkin hâle getirmek istiyorsanız uluslararası sigara şirketlerinin Biz Bize Yeteriz Kampanyası'na para bağışlanmasına niye izin verdiniz? Kanuna aykırı normalde sigara üreten veya tütün mamulleri üreten hiçbir kimsenin devlete bağış yapması yasak. Ne yaptı? Bunlar tuttular Biz Bize Yeteriz Kampanyası'na dünya kadar parayla destek oldular, iktidardan çıt çıkmadı. Niye aldınız parayı, ihtiyacımız mı var? Koca Türkiye Cumhuriyeti devleti niye yaptınız? Burada bir çifte standart var. Uluslararası sigara şirketleri istediği gibi at koşursunlar, onların işi kolaylaşsın, teşvik verelim, fonu sıfırlayalım, her türlü şeyi yapalım; evet, iktidarın politikası o şekilde, ithalatçı bir anlayış. Ya kardeşim, burada siz cezayı getiriyorsunuz, fakir fukaraya getiriyorsunuz.

Bakın, sarmalık tütünü üreten gariban köylü. Abdullah Bey bunların hiçbirisinin inanın ki bir dönüm arazisi yok, çoğu 500 metrede, 1.000 metrede üretim yapıyor ve burada bu üretimi yaparak adamlar çocuklarının nafakasını sağlıyorlar, devletten iş istemiyorlar, ihale istemiyorlar, terfi istemiyorlar, bir şekilde geçiniyorlar bu insanlar. Ya, bizim devlet olarak, sizin de Hükûmet olarak bu işi kolaylaştırmak için adım atmanız lazımken hapisle terbiye etmeye çalışıyorsunuz. "Hapsi getirelim." Üç yılı getirdiniz "Efendim, biraz ölçüyü kaçırmışız, iki yıl yapalım." Ya, bu da yanlış. İki yıl hapis cezası bu işe fazla. Arkadaşlar, bu işin hapsinin olmasına gerek yok. Bu memlekette üretilen tütünü kayıt altına almak istiyorsanız yol açın. Kooperatif Yönetmeliğini getirdiniz, orada da işler karıştı. Yabancı tütün ile yerli tütünü aynı kefeye koydunuz, şu anda kooperatifler uluslararası sigara şirketleriyle rekabet edemiyor, hiçbir destek yok. Vergi indirimi yaptınız, sarmalık tütünde yüzde 40'a düşürdünüz. Bakınız, liste burada, sarmalık tütün ticaretinde şu anda 143 firma üretim için izin almış, yetki almış, bunun içinde 2-3 tane kooperatif var. Peki, bu kooperatifler bu firmalarla nasıl rekabet edecek arkadaşlar, Hükûmet olarak hiç düşünmüyor musunuz? Ya, bunları kollayacak hukuksal bir mekanizma oluşturmayı niye bir gün gündeme getirmiyorsunuz, hapsi getiriyorsunuz? AK PARTİ olarak siz diyorsunuz ki: "Biz işi çözdük, kooperatif modelini getirdik, burada da kaçakçılıkta hapis kalsın." Ama siz kooperatif modelini tam olarak sonuçlandırmamışsınız ki, çoğu yerde vatandaş kooperatifi kuramamış. Kooperatiflerde vergiyi artırmışsınız. Bakınız, bu vergi yüküyle bu kooperatiflerin uluslararası sigara şirketlerine karşı mücadele etme, rekabet etme durumu yoktur; hepsi iflas edecek, zaten şu anda ölüyorlar hepsi. Ben isterdim ki bu cezayı getireceğinize bu vergiyle ilgili düzenlemeyi getirseydiniz, bu kooperatiflere bir avantaj sağlayacak, uluslararası sigara şirketleri karşısında avantajlı hâle getirecek, üretimi teşvik edecek bir düzenlemeyi getirseydiniz; o zaman hepimiz de size teşekkür ederdik ama yasakçı bir zihniyetle iki yıldan beş yıla kadar hapis.

Şimdi, Abdullah Bey, diğer hukukçular da “Efendim, biz bu şekilde yaparak en azından denetimli serbestlik kapsamına koyuyoruz.” diyorlar. Arkadaşlar, bu vatandaş bir kere satmıyor ki bunu. Adam 200 kilo, 300 kilo kaldırıyor, 50’sini bir satıyor, ihtiyacına göre 20’sini bir satıyor, 100 kiloyu bir satıyor, her zaman satıyor bunu. Şimdi, sürekli cezayla karşı karşıya kalacak, dolayısıyla toplu alacağı ceza neredeyse adam öldürmeye teşebbüsle aynı şey gelecek yani mantığı yok bu işin. Onun için, biz size tekrar tekrar söylüyoruz, bütün grupların vicdanına sesleniyorum, bakınız, ben bu işin yıllardır hukuki olarak çalışan üretici boyutunu, sosyolojisini bilen birisi olarak söylüyorum size, bu işi çözmek istiyorsak bu kaçakçılık kanunundan tek başına içim özelliğine sahip yerli tütünün istisna tutmak lazım. Tamam, yurt dışından gelen tütüne hapis kalsın yerli üretimi kurtarmak adına, eyvallah ama tütün ticareti gibi yerli tütünün de içine katacak şekilde bir hapis cezasını içeren bir hüküm ihdas etmek Kaçakçılık Kanunu’nun 3’üncü maddesinin (21)’inci fıkrasına bu şekilde ekleyerek bu sorunu çözemeyiz. Vatandaş sizden çözüm bekliyor, vatandaşın gözü kulağı Mecliste. Özellikle AK PARTİ’nin Malatya milletvekillerinin bu konuya ilişkin kamuoyuna “Bu işi düzelterek.” diye açıklamaları olmuştu -Sayın Tüfenkci’nin belki bilgisi dâhilindedir- MHP’nin kamuya açıkladığı bir raporu olmuştu, hani nerede? Hiçbirisinden eser yok.

Ya, Sayın Tüfenkci, şu anda Doğanşehir çiftçisi ne yapacak -ben size soruyorum- Sandıklı ne yapacak, Çelikhanlı ne yapacak? Biz bu cezayla bu insanların ekmeğini elinden alarak bu sorunu çözecek miyiz? Çözemeyeceğiz. O zaman gelin, bunu bu şekilde -hazır da gündeme gelmişken- yerli tütünün kapsamayacak şekilde, istisna olacak şekilde, maddelerde bizim Cumhuriyet Halk Partisinin Komisyon üyeleri bu teklifi verecekler, siz de destekleyin, bu iş, bu Kaçakçılık Kanunu’ndan çıksın; kooperatif olur, vergi olur, diğer çözüm modelleri üzerinde tekrar istişare edelim ve bu sorunu temelli çözelim. Aksi takdirde hapsin alt sınırını üç yıldan iki yıla düşürmek kesinlikle sorunu çözmeyecektir, çözmekten uzaktır.

Bakınız, 2017’den bugüne, aradan beş yıl geçti, şu noktaya geldiniz, bir iki yıl sonra da bunun gerçekliği ortaya çıkacak, bu hapis cezasının saçmalığı ortaya çıkacak ve bu hapis cezasını getirenler ve buna destek olanlar halkın vicdanında gerçekten mahkûm olacaklardır. Halkın vicdanında mahkûm olmak istemiyorsanız, yerli tütün üreticisini korumak istiyorsanız, bu hayat pahalılığında insanlar zaten işsiz, insanlar zaten evine ekmek götüremiyor, millet traktörüne mazot alamıyor, üretici zaten dünya kadar masraf yapıyor. Bunu da yolda yakalatıp evine döndüğünde artık bu ailenin bir yıllık ürünü, mahsulü bitiyor, üstüne gidip bir de hapis yatacak.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki. Evet, toparlayalım Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben toparlıyorum Başkanım.

Hepinizin vicdanına sesleniyorum: Hazır gündeme gelmişken bu işi çözelim, nihai bir çözüme kavuşsun ve Adıyamanlı çiftçi, Malatyalı çiftçi, Diyarbakırlı çiftçi ve Türkiye’nin dört bir yanında bu işi satanlar, bu işi içenler de var arkadaşlar. Sigara çok pahalı, bir paket sigarayı emekli alamıyor, asgari ücretli alamıyor, ne yapıyor? Gidiyor, Adıyaman tütününü alıyor, bunu içiyor. E, şimdi, buna da yasak geldikten sonra ne yapacak bu insanlar, millet efkârını dağıtacağı bir sigara bile alamayacaksa, tütün alamayacaksa? Zaten Türkiye’de yaşam koşulları ağırlaşmış, daha da ağırlaşacak. Tekrar tekrar, sizlerden ricamız, yerli tütün için bunu istisna yapalım, bu hapis cezası yerli tütün için tamamen ortadan kalsın, millet de rahat bir nefes alsın diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Tutdere.

Sayın Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlemesine Dair Kanun ile tütün mamulleri ve alkol piyasasının düzenlenmesi ve kayıt dışı üretime ve kaçakçılığa engel olunması, alkollü içkilerle ilgili olarak da düzenleme yapılması. Bu çerçevede, 4760 sayılı Yasa, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nda değişiklik yapılmasıyla ilgili düzenlemeleri içeriyor bu yasa teklifimiz.

Ben şuradan alacağım konuyu: Türkiye’de adalet sadece adliyelerde söz konusu değil, adliyelerde verilen kararlarla gerçekleşmiyor. Türkiye’de adalet, vergide vergi adaleti, sağlıkta adalet, eğitimde adalet, fırsat eşitliği ve birçok konuda adalet arayışları var. Şimdi, vatandaşımıza bakıyoruz. Biraz önce Turan kardeşim de belirtti, vatandaş adalet çılgınlıkları atıyor yani hak arama özgürlüğünü, Anayasa’da bulunan hak arama özgürlüğünü kullanamıyor, Anayasa’da bulunan hak ve özgürlükleri uygulamada kullanamıyor. Şimdi, bakıyorsunuz, FETÖ terör örgütüyle mücadele etmiş ve FETÖ terör örgütünün yargıyı ele geçirmesi karşısında 12 Eylül 2010 referandumundan sonra istifa etmiş avukat, Genel Başkanımızın avukatı Celal Çelik “FETÖ terör örgütü üyesi denilmiyor.” ama “üyeliliğiyle iltisak” gibi garabetlerle beş yıl önce gözaltına alınıyor, on dört gün gözaltında, ondan sonra serbest bırakılıyor ve daha sonra da üç yıl dosyaya hiçbir belge girmeden hakkında dava açılıyor. Düşünebiliyor musunuz? Davanın gerekçelerinden birisi “Digitürk’ten niye çıktın?” Gerekçeye bakın, böyle gerekçelerle dava açılıyor. Bu konuda soruşturmayı yapan savcı kim?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakan Yardımcısı.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bu konuda soruşturmayı yapan o zamanın Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan. Biraz önce Turan kardeşim söyledi. İrfan Fidan nerede şu anda? Aynı zamanda SBK soruşturmasını yapan da İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan bir gün Yargıtay üyeliğinde oturmadan şu anda Anayasa Mahkemesi üyesi, korumaya alındı ve Yargıtay Başsavcı Vekili kim? O dönemin Yargıtay Başsavcı Vekili bu, biraz önce anlattığım, Genel Başkanımızın avukatı Celal Çelik soruşturmasını yapan Hasan Yılmaz nerede? Şu anda nerede? Bakan Yardımcısı, Adalet Bakanlığı Bakan Yardımcısı. Buradan Adalet Bakanına sesleniyorum belki sesi duymaz ama: Sayın Adalet Bakanı, bu Hasan Yılmaz kim biliyor musunuz, kim? Bu Hasan Yılmaz SBK soruşturmasında yurt dışına çıkış yasağı ve mallar üzerindeki tedbiri, olmayan MASAK raporuna dayanarak kaldırılmasını talep eden Başsavcı Vekili. Başsavcı Vekili bu talebi nereye yapmış? Bu talebi, gitmiş, tarihi de açık ve net, 30 Eylül 2020 tarihinde, Yasin Karaca ismindeki İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimine yapmış ve İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimi Yasin Karaca bu tedbiri kaldırıyor ve SBK uçuğu gitti, malları üzerinde tedbir yok, paralarını alıyor ve yurt dışına kaçıyor. Tabii, bir gün önce de Sayın İçişleri Bakanının şu Meclisin karşısındaki binasına girdiği söyleniyor. Bakınız, arkadaşlar, Hasan Yılmaz bu. Bu Hasan Yılmaz hakkında ben bir yıl iki ay önce Ankara Nöbetçi Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulundum hakkında, Hasan Yılmaz Bakan Yardımcısı, Yasin Karaca İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimi ve tespit edilecek tüm diğer şüpheliler hakkında. Ne oldu? Bir tek gelişme yok. Ödüllendirildi ve SBK’nın kaçışında tedbir kararlarını kaldırma talebini, olmayan MASAK raporuna dayanarak talepte bulunan bu Başsavcı Hasan Yılmaz şu anda nerede? Bakan Yardımcısı olarak ödüllendirildi. Adaletle bakın, adalet dağıtması gereken Adalet Bakanlığının Bakan Yardımcısına bakın. Diğer Bakan Yardımcısı kim? Akın Gürlek. Akın Gürlek kim? Akın Gürlek, İstanbul’da Çağlayan Adliyesinde gezici hâkim heyetinin başı. Geziyor, geziyor... Bu neler yapmış? Bir, ÇHD davası; iki, Tabipler Birliği davası; üç, Canan Kaftancıoğlu davası; dört, Enis Berberoğlu davası, Osman Kavala davası. Bu davaların reisi, gezici hâkim. Düşünebiliyor musunuz, Enis Berberoğlu davasında “Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu hak ihlalinin tanımlıyorum.” diyen reis, nerede şimdi biliyor musunuz arkadaşlar? O da korumaya

alındı, Bakan Yardımcısı oldu. Bakan Yardımcılarına bakın, Bakan Yardımcılarına. Sonra Adalet Bakanı çıkmış, adaletten bahsediyor. Sen ilk önce kendi Bakan Yardımcılarına bak, onlar hakkındaki soruşturmalara bak. Ondan sonra adaletten, hukuktan bahsediliyor, memleketin geldiği hâle bak. Bakan Yardımcısı bunlar olursa bu memlekette adalet mi olur, hukuk devleti mi olur, hak ve özgürlükler mi olur? O nedenle, buradan Adalet Bakanına çağrı yapıyorum: İlk önce yanındaki adamlara bak diyorum, yanındaki adamlara bak diyorum.

Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın 56'ncı maddesi. Dedim ya: Adalet sadece adliyyede değil. Vergi adaleti çok önemli, sağlık ve çevrede yaşama hakkıyla ilgili sağlık adaleti, çevre adaleti çok önemli. 56 diyor ki: "Herkes sağlıklı, dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir." Çok doğru. 58'e geçiyoruz. 57'ye geçemeyim, konut hakkı var orada, "Devlet konut hakkını sağlar." diyor, konut hakkını sağlayamadığını biliyorsunuz. Sayın Cumhurbaşkanının damadı 2019'da "Her yıl 100 bin tane konut yapacağız TOKİ'yle." dedi. Bu konutlar yapılamadığı gibi, şu anda da 250 bin konut, 500 bin konuttan bahsediliyor. Oraya girersek yani barınma hakkının nasıl ihlal edildiğini hepiniz biliyorsunuz. 58'inci madde arkadaşlar "Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." Anayasa. Anayasa'nın 58'inci maddesinin ikinci fıkrası.

Bu çerçevede, yirmi yıllık bir iktidarınız var. Yirmi yıllık AKP iktidarında bu çerçevede, Sayın Cumhurbaşkanımızın da açıklamaları var. Sayın Cumhurbaşkanımız açıklamalarında şöyle diyor. Bunlar çok önemli arkadaşlar. Bunlar, şu anda biraz sonra geleceğim, yaşam hakkına müdahale, "Türkiye'deki vatandaşların yaşam hakkına müdahale" denilen noktaya geleceğim. Diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı, 31 Mayıs 2020 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan video konferans yoluyla katıldığı konuşmada şunları söylüyor: "Biz bu sigara müptelası olan vatandaşlarımızı çok seviyoruz. Onların sigara fiyatlarını arttıralım, belki o zaman bu işten yavaş yavaş kaçarlarsa diye düşünüyoruz fakat yine de kaçmıyorlar nedense ama biz yine vergiyi sigaraya bindireceğiz, böylece de bu yola devam edeceğiz. Özellikle BM, Yeşilay, TÜBİTAK olarak da bu konudaki vergi dışı çalışmalarımızı sürdürmeye devam ediyoruz. Bu mücadelemizi sonuna kadar devam ettireceğiz." Şimdi, bu lafın içinde Sayın Erdoğan'ın "sevgi" ve "vergiyi bindirme" söylemini alacağız ve yaşam tarzına karşı hayata geçirilmiş birkaç politikasını da ortaya koyacağız. Sonra diyor ki Sayın Erdoğan yine 6 Kasım 2019'da: "Dindar nesil bilecek ki alkol haramdır. İlahiyat camiasına büyük görev düşüyor, her bir ilahiyatçımız bilgisiyle, duruşuyla, samimiyetiyle, ahlakıyla, ibadetiyle örnek olma mecburiyetindedir. Böylece -dikkat edelim arkadaşlar- İslam yaşayışını toplumun her kesimine yayabiliriz." diye konuşuyor. Erdoğan yine Nisan 2018'de "gençleri alkol kullanımına yönelik uyarırken "Belediye Başkanlığımdan bu yana bulunduğum her yerde alkolü ben kaldırdım. Çok başlıklar atıldılar, çok köşe yazarları yazdılar. Ya, bunları yazıyorsun da Anayasa'ya niye bakmıyorsun? Anayasa'da devletin gençlikle ilgili görevi sayılırken orada 'Gençlerini kumardan, uyuşturucudan korur.' diyor." ifadeleri var yani bunları değerlendirdiğimiz zaman AKP iktidarı alkol karşıtlığının sağlık gerekçesiyle değil, siyasi ve ideolojik saiklerle yapıldığına ilişkin net veriler ortaya koyuyor. Bu ifadeler alkol tüketiminin bağımlılık yaratma potansiyeliyle uyuşturucu kullanımına eşitlendiğini ortaya koyuyor, çok önemli bakın, alkol tüketiminin bağımlılık yaratma potansiyeliyle uyuşturucu kullanımına eşitlendiğini ortaya koyuyor. Memlekette, 7 milyona yakın gencin işsiz olduğu memleketimizde, her 3 gençten 1 gencin işsiz olduğu memleketimizde, ülkeyi büyük bir umutsuzlukla... "İmkânım varsa yurt dışında yaşamak isterim." diyen gençlerin olduğu ülkemizde saray iktidarının gençleri düşünerek sadece alkol tüketimine odaklanması bu anlamda o kadar manidardır.

Buradan yola çıkarak değerli arkadaşlar, biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak geçen yıl tüm boyutlarıyla sahte içki gerçeği çerçevesinde Genel Başkanımızın talimatıyla Toplumsal Felaket

ve Mağduriyet Komisyonu kurduk, bu Komisyonda ben de varım ve sahte içki nedeniyle toplumda ölümlerin araştırmasını yaptık. Bu konuda dünyada, Avrupa’da ve Türkiye’de sahte içki gerçeği ve vergisel açıdan “yerli ve millî içki” denilen rakının geldiği nokta ve tütündeki fiyat artışlarını değerlendirdik. Bu sonuçlarda nereye ulaştık arkadaşlar? Bakınız, değerli arkadaşlar, size bir iki tane veri vereceğim, sahte içki üretimi konusunda bir iki tane veri vereceğim. Şimdi, arkadaşlar, 27 Mayıs 2022 tarihi itibarıyla 1 litre alkoldeki ÖTV 602,48 liraya çıkmış durumda, alkol üzerinden alınan ÖTV’de son on iki yıldaki vergi artış oranı ise yüzde 1.070 olmuş durumda, yüzde 1.070 artmış arkadaşlar. Bir yılda alkole gelen -7 kere zam gelmiş- zamların toplamı neredeyse yüzde 100 olmuş ve 1 şişe bira 14 liradan 28 liraya gelmiş. Bunun restoranlara etkisi ise 2 ya da 3 kat şeklinde artmış. Sigaraya ise 6 kere de zam gelmiş.

Şimdi, bakıyorum... Biraz önce Hayati arkadaşımız dedi ki: “Sağlıklı kalmanın ve genç kalmanın yolunu bulmak zorundayız.” Çok doğru, çok doğru. Şimdi, uyuşturucuyu da yani bağımlılık gerektiren alkol kullanmayı da bir ayırmamız gerekiyor. Şimdi, sağlıklı kalmanın yolu ölmek anlamına geliyor. Sağlıklı kalmanın yolu... Devlet yönetimi, iktidar vatandaşını öldürmeyecek arkadaşlar, öldürmeyecek. Vatandaş ÖTV adı altında, günah vergisi adı altında -uyuşturucu anlamında- alkol ve sigaraya verilen zamlarla vatandaşı nereye götürmeyecek? Merdiven altı kimya mühendisliğine götürmeyecek yani siz içkiye bu kadar zam yapıp da vatandaşın içki üretimi, içki tüketimi azalıyor mu zannediyorsunuz? Veriler açık ve net; Türkiye’de alkol tüketimini düşürmek amacıyla siz resmî ya da özel alkol fabrikalarında alkol üretimini azaltırsanız, 40 milyon litreden 30 milyon litreye -2019, 2020’de- düşürürseniz alkol tüketimi azalıyor mu? Hayır azalmıyor, azalmıyor çünkü açıkça veriler net.

Şimdi, bu vergiler ne vergisi? Günah vergisi, dünyada bunun ismi “sin tax” denilen yani uluslararası literatürde “günah vergisi” deniyor. Yoğun şekilde kullanımında halk sağlığı açısından sakınca görülen ürünler yani alkol, sigara tüketimini azaltmak amacıyla araç olarak vergileri artırıyorsunuz, bu artırımla beraber alkolle mücadeleyi sağlamak istiyorsunuz ama Türkiye’de bu mücadele o kadar uçuk olmuş durumda ki alkole ilişkin artırılan ÖTV’nin bu kadar yüksek artırılması -biraz önce dediğim gibi- vatandaş kimyager yapmış, tüketimi azaltmamış ve vatandaş bu etil alkol ve metil alkol nedeniyle de ölümler yaşamış. Hatırlarsınız değil mi? 2020’de Ekim ve Aralık ayında Türkiye’de 200 kişiye varan ölüm olayına neden oldu.

Şimdi, burada ne yapmak lazım? “Ek vergi oranları” denen oranların belirlenmesinde aşırıya kaçırılması gerekiyor. Burada sağlık sorunlarının ve ölümlerin yaşanabileceğini düşünerek bu konuda vatandaşın yaşam şekline müdahaleyi siyaset tarzı olarak görmemek gerekiyor.

Bu olumsuzluklara ek olarak söz konusu “günah vergisi” denen bu vergiler yoksul tüketiciler üzerinde daha fazla yük yarattığı ve onları daha yoksullaştırdığı ve kaçak, kontrolsüz tüketime iterek yoksulları daha büyük riske soktuğu açıkça yapılan tüm araştırmalarda ortaya çıkmış hem Türkiye’de hem de Avrupa’da ve dünyada. Yani burada yaygın kanaatin aksine, yapılan araştırmalarda alkol fiyatlarının alkol tüketimi üzerine etkisinin çok yüksek olmadığı açıkça ortaya konmuş. Tüketiciler ek vergilere karşın alkole erişmeyi sürdürmekte ancak merdiven altı üretim gibi yollara olan talepleri de arttırmakta. Bu çerçevede çok ilginç satış fiyatı, Türkiye’de alkolün satış fiyatı AB üyesi ülkelerden sadece Norveç ve İzlanda’dan bir adım geride. Türkiye’nin günah vergisi uygulamasında son derece seçici olmaması nedeniyle, sadece alkollü içkiler konusunda günah vergisini uçuk bir şekilde getirmesi nedeniyle Türkiye dengesiz bir şekilde vatandaşının sağlığı ve halk sağlığı açısından büyük sıkıntılara neden oluyor.

Değerli arkadaşlar, Dünya Sağlık Örgütünün alkol ve sağlık konulu küresel durum raporunda Türkiye’nin alkol bağımlılığı ve alkol tüketimiyle ilgili sağlık sorunları bakımından Avrupa

ortalamasının altında olduğu gerçek. O zaman siz neden yaşam şekline müdahale edip de alkole yönelik ÖTV konusunda ve vergi dilimleri konusunda günah vergisini uçuruyorsunuz?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Avrupa olmayalım diye.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Efendim?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Avrupa’da çok büyük halk sağlığı sorunu... Onlar gibi mi olmamız lazım? Çok güzel bir şey mi?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İşte, ben raporları sunuyorum. Bu nedenle yani uçuk vergiye gerek yok, günah vergisini uçurmamak lazım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Siz notlarınızı alın Tuba Hanım, siz cevap vereceksiniz tabii.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli arkadaşlar, yani burada günah vergisi uygulamasının aşırıya kaçılması durumunda kayıt dışı üretimin ve kaçakçılığın artış eğilimine gireceği açıkça belli, ilk önce bunu belirlememiz gerekiyor. Bu çerçevede bu günah vergisi uygulaması arttığı takdirde, uçuk uygulama arttığı takdirde hem halk sağlığı açısından ölümlere hem de vergi açısından da gerekli dilimlere ulaşamayacağımız bir gerçek.

Sayıştayın 2019-2020’de yapmış olduğu bu vergi dilimi açısından, alkole ve tütüne yönelik vergi dilimlerinin Türkiye’deki toplanan vergi üzerindeki etkilerine baktığımız zaman alkolde özellikle vergi dilimi uçmuş şekilde yani 2,7’ye tekabül ediyor, tüm toplanan vergilerin 2,7’sine tekabül ediyor, ÖTV ve KDV olarak da 110 milyar liraya tekabül ediyor arkadaşlar; az da bir vergi değil bu.

Şimdi, buradan yola çıkarak alkollü içeceklerden alınan ek vergilerdeki artışın da beraberinde merdiven altı üretimi ve içki kaçakçılığını teşvik ettiğine dair açıkça bulgular ortada. Bu çerçevede yapacağımız iş, dünya örnekleri ışığında Türkiye’de alkolden alınan verginin değerlendirilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Son birkaç noktada da... Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleme yetkisi bulunan Sayıştay Başkanlığının sahte içki üretimindeki artışa ve buna bağlı olarak Hazinesin vergi gelirlerinde eksilmeye ilişkin raporu ardından sahte içki konusu çok önemli bir şekilde değerlendirilmeli, bu kanun teklifi çerçevesinde bu vergi dilimleri açıkça tartışılmalıdır diye düşünüyorum.

Bir de bunun tabii hukuki boyutu var. Hukuki boyutlarından biri de... Güvenlik birimlerinin kaçakçılığa yönelik faaliyetlerini inceledim. Bu güvenlik birimlerinin kaçakçılığa yönelik faaliyetlerinde sahte içki imalathanesi; örneğin, 2013’te 135.191 şişe yakalanmışken -yani Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Dairesi Başkanlığından aldım bu raporu- 2018’de, 2019’da 800 bin şişeyi aşmış durumda. Bu çerçevede mutlaka düzenlemeler ve denetlemeler yapılması gerekiyor, bu çerçevede yapılacak yasal düzenlemelere de ihtiyaç var diye düşünüyorum.

Ve son olarak diyeceğim bir nokta var; uyuşturucu. 58’inci, 59’uncu madde açık uyuşturucu. Arkadaşlar, uyuşturucu yaşı artık 10 yaşına indi, Türkiye’de uyuşturucu yaşı 10 yaşına indi. Uyuşturucudan ölen kişilerin ortalama yaşı da 33,5 yaşına indi yani 33,5 yaşına gelen kişiler dahi artık uyuşturucudan ölümlerle karşı karşıya kalıyor. Düşünüyorum ben, Türkiye’de yıllar önce uyuşturucu belası var mıydı? Ben soruyorum, şöyle bakıyoruz, sağ olsun Emniyet Genel Müdürlüğü, sağ olsun Jandarma, sağ olsun güvenlik birimleri uyuşturucu konusunda gerekli azami çalışmayı gösteriyor yakalama açısından ama sorun ne? Artık Türkiye, uyuşturucu adıyla dünyada geçiş güzergâhı ülkesi olarak anılmaya başlandı. Ya arkadaşlar, gazeteleri açıyorsun hemen hemen her gün “Şu kadar uyuşturucu yakalandı.” “Şu kadar uyuşturucu gitti.” haberleriyle karşılaşıyoruz. Neden oldu bu olay? Neden? Bizim bilmediğimiz ülkelerden Honduras’tan, Guatemala’dan; oradan birçok kokain, birçok esrar, birçok eroin Türkiye’yi adres olarak görüyor. Neden? Bu nedeni tartışmak zorundayız.

Türkiye'nin bu uyuşturucu pazarındaki yerini açıkça tartışıp bir araştırma komisyonu kurmalıyız. Bu konuda Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim taleplerimiz devamlı reddediliyor yani aklıma birden şey geldi, gri liste geldi, gri, gri! Ya bu griyi de hiç unutmuyorum ben, gri listeyi. Ya, arkadaşlar, geçen sene bu yasa teklifi geldi, “Siyasetle uğraşanların yakınları ve akrabaları OECD’nin 12’nci tavsiye kararı çerçevesinde kara paranın aklanması ve uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili olarak yasal düzenlemenin içine sokulması ve ceza maddeleri tayin edilmesi...” diye biz Mecliste Cumhuriyet Halk Partisi olarak bas bas bağırırken, Komisyonunda bas bas bağırırken neden sokulmadı diye aklımda delice şüpheler doğuyor. Yani bu işin medya, siyaset ve ticaret ayağı içerisinde, uyuşturucu ayağı içerisinde acaba diyorum bir yerlerden ya da bir şeylerden destek mi alıyor? Bu nedenle alkolle ilgili olarak ortaya konan bu sürecin, anlattığım sürecin aynı şekilde uyuşturucu üzerinde yapılmadığı kanaati bende oluşuyor.

Ama hiç üzülmemek lazım -bugün hep Turan kardeşimin söylediği gibi diyorum- önümüzdeki dönemde büyük bir ihtimalle uyuşturucu ve bu sigara konusunda -Abdurrahman kardeşimin söylediği gibi- ve alkol konusunda halk sağlığı açısından ve vatandaşın sağlığı açısından her türlü yasa teklifini biz getireceğiz ve Türkiye’yi normalleştireceğiz diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Sayın Zeybek...

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, özellikle son yıllarda Türkiye’nin yaşadığı en büyük sorunlardan biri üretimin her geçen gün düşüyor olması. Bu, tarımda böyle, diğer alanlarda böyle oysa bir ülkenin ayakta kalmasının ya da kalkınmasının temelinde yatan üretim. Arkadaşlarımız belirtti, çok ciddi anlamda ülkemizde düşme yaşanıyor. Arkadaşlar, üretimin düşmesiyle tüketim düşmüyor, maalesef üretim düşerken sadece ithalat artıyor. Türkiye’de evet, sigara zararlı, vatandaş içmesin, elbette onu önereceğiz ama tütün üretimini düşürürsek bu sefer ithalat oranımız artıyor. Onun için şimdi, böyle cezalarla eğer tütün üretimini engellemeyi düşünüyorsanız bu, çok tehlikeli. Onun zarar kısmı ayrı tabii ama bu bir üretilimdir, dünya üretiyor ama biz kendi tütünümüzden çok maalesef dışarıdan sigara ithal ediyoruz. Onun için engellemeyi bırakın, tütün üretimine destek olmaya bakın. Bu, bizim kaçınılmazımızdır. Ayrıca bu tür cezalar kaçak ekimi arttırıyor; o, Türkiye için hakikaten kaçak ekimler ciddi bir sorun. Sayın Tutdere Vekilimiz “Tamamen kaldırılсын ceza.” dedi, katılıyorum bende ama hiç olmazsa daha da aşağılara çekilsin. Evet, üç yıldan iki yıla indiriliyor olmasını tabii ki doğru buluyoruz ama altı aya indirelim ya da kaldıralım.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tamamen kaldıralım Vekilim ya.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Tamamen kaldıralım yani doğrusu o.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bu tütüne... Niye hapis veriyoruz buna ya? Bu topraklarda yetişiyor bu.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Kesinlikle, tamamen kaldıralım ama eğer illaki bir ceza öngörüyorsanız çok daha az...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Olmasın!

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Ya da idari para cezasına...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ya arkadaşlar, dünyanın geldiği yerin tersine mi gideceğiz?

Yapmayın ya!

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Paradan dolayı dünyada kimseyi hapse atmıyorlar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hapis cezası değil de başka bir şey.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Ya da para cezasına...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yol açın, yol yani bir yol açın.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Değerli arkadaşlarım, ya da eğer cezayı kaldıramıyorsa para cezasına çevirebiliriz yani tamamen ceza kalkması doğru bulunmuyorsa yani para cezası bence daha doğru bir sonuç olur. Ben o anlamda, Sayın Başkan, o süremi burada az kullanacağım, maddelerde de konuşmayacağım ama diğer Komisyon toplantısında, Adalet Komisyonuna gelecek olan kanun teklifinde bunu telafi edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ederim Sayın Zeybek.

Evet, son konuşmacı olarak da Malatya Milletvekilimiz, eski Bakanımız Bülent Tüfenkci Bey.

Efendim buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar, değerli katılımcılar; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, özellikle son yıllarda Ticaret Bakanlığımızın, İçişleri Bakanlığımızın kaçak sigarayla mücadeledeki başarısıyla özellikle sigara kaçakçılığı konusunda Türkiye iyi bir noktaya geldi. Tabii, bu sigaraya kaçakçılığıyla mücadelede özellikle gümrüklerde ve diğer kolluk kuvvetlerimizin yapmış olduğu çalışmalar önemli ancak özellikle nargilelik tütünlerde İran üzerinden yurda girişler olduğu da biliniyor ve bu konudaki mücadeleyi etkinleştirmek, yasal boşlukları da doldurmak adına buradaki düzenlemeler önemli. Yine, doğrusu yurtdışından kaçak tütün gelmesi noktasında çok gelen bir tütün yok, bu noktada... Ama özellikle yeniden belki bir tütün ve sigara yasası çalışılması, derli toplu çalışılması önemli. Bu yasa teklifi üreticilerle, direkt üreticilerin sorunları veya üreticilerle ilgili bir yasa teklifi değil, gördüğüm kadarıyla sigara ticaretini düzenleyen ve tütün ticaretini düzenleyen, ticaretle ilgili bir mesele. Dolayısıyla, üreticinin sorunlarını çözme noktasında bu Komisyonun böyle bir iddiası da yok. Belki bu konuda Tarım Komisyonu, belki Ticaret ve Adalet Komisyonlarıyla birlikte çalışarak kapsamlı bir yasal düzenleme gerekir ve bu noktada da inşallah adımlar atılır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle, bizim Malatya Doğanşehir, Kurucaova, Adıyaman... Şimdi, Abdurrahman kardeşim burada ama Çelikhan tütününü bütün Adıyaman'a mal ediyor; öyle yok. Yani bizim şehre...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Adıyaman Malatya'dan ayrılmadı mı?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Gidin, Adıyaman merkezdeki tütünün kalitesi ile Çelikhan'daki, Doğanşehir'de... Ki Kurucaova'daki çok farklı, bütün yöreyi biliyoruz. Onlar sözleşmeli fabrikalara tütün üretilirler, fiyatları da çok farklıdır ama Doğanşehir'de ki Çelikhan tütünü dediğimiz tütünün büyük bir kısmı da Doğanşehir ve Kurucaova havzasında üretilir; bunlar da kıyılmış ve sarmalık olarak küçük dükkanlarda veya her yerde de satılır, buna da doğrusu biz Hükümet olarak da göz yumuyoruz. Onlar...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ama hapis getirdiniz Sayın Bakan.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bir dakika, onu da izah edeceğim, hele bir dakikaya ya.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben de merakla bekliyorum da.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tamam, onu da izah edeceğim.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tabii, buyurun.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Arkadaşlar, önce bir dinleyelim de cevaplarınız olur, sıkıntı değil.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Arkadaşlar, bizden önce bu tütünün 50 kilosunun bir yerden bir yere taşınması gerçekten suçtu, sonradan biz bunu gevşeterek 250 kiloya kadar çıkarttık ve uzun yıllar da göz yumduk. Ama daha sonra Samsun Bafra’da üretilen, İzmir’in normalde içimlik fabrikalarda tüketilmesi gereken tütünler de Adıyaman’a geldi, Doğanşehir’e geldi, bu yörede üretilen tütünler, bunlarla harmanlanarak veya... Bizim oradaki tütün üretimi sınırlı yani biraz önce yine Abdurrahman Bey’in söylediği gibi en büyük tarla 4 dönümdür, 3 dönümdür, ona da “tarla” diyorlar, normalde 500... Küçük şeyler ve bunların üretimiyle fiyatları da yani 100 TL’ye kilosu, tonu 100 bin liraya kadar, 150 bin liraya kadar çıkabilen bir ürün ama dediğim gibi diğer yerlerde üretilen tütünlerin de kilogramı 30 liradır, 20 liradır yani oranlaması 2-3 kat daha geridedir. Bunlar da buralara gelerek yine insanları bir anlamda kandırarak veya kalitesini de bozarak biraz önce Abdurrahman Bey’in gösterdiği kıyılmış şekilde piyasaya verilmeye başlandı. Öyle ki zaman zaman gittiğinizde, Adıyaman’da kargo firmalarının önünde böyle yüzlerce koli görebilirsiniz ve bu, haksız bir rekabete ve haksız bir kazanca da yol açıyordu. Neresi için yol açıyordu? Bu işin gerçek üreticileri için de haksız bir rekabete yol açıyordu; bu işe emeğini veren Doğanşehir, Kurucaova, Fındık veya Çelikhan, hatta bir kısmı Adıyaman’ın merkezinde olmak üzere gerçekten bu işin üretimini yapanlara da haksız rekabet oluyordu. Bunu önleme adına da oralarda bu tür önlemlerin alınması önemli. Tabii, bunu yaparken cezaların...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Nasıl ayıklayacaklar Sayın Bakanım?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bir saniye, bitireyim.

Ondan sonra, bu cezaların daha önce düzenlenen üç yıl alt sınır getirilmesi uygulamada birtakım sıkıntılara yol açıyor muydu? Açıyordu, doğru söylemek lazım. Ve oradaki kamu vicdanını yaralıyor muydu? Yaralıyordu. Şimdi, bu düzenlemeyle en azından ertelenebilir veya...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Hükmün açıklanmasının geriye bırakılması kararı.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Evet, böyle bir düzenleme olumlu.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Anayasa Mahkemesi onu bir tehdit olarak gördü. HAGB kapsamına alınmasıyla iyi bir şey yapılmış olmuyor tek başına Sayın Başkan. Çünkü ne dedi Anayasa Mahkemesi? “Bu bir tehdittir.” dedi. Yani HAGB...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, dinliyoruz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Makaronla ilgili düzenleme... Gerçekten, makaron kaçakçılığı da boyutları itibarıyla çok fazla bir hâle geldi. Bu konuda makaronların denetimsiz olması, izlenebilir olmaması da özellikle birtakım örgütlerin veya suç örgütlerinin... “Şu terör örgütü” demiyorum ama suç örgütlerinin ilgi alanına girdi ve bu noktada da ciddi bir açık ortaya çıktı. Şimdi, makaronun da burada diğer sigara üretimleri gibi olması olumlu ve özellikle kaçak sigara yapımına yönelik getirilen düzenlemelerle birlikte düşündüğümüzde umulur ki bu azalır diye düşünüyoruz. Ha, yollar bulunur mu? Bulunur; her şeyin, her düzenlemenin bir noktası var.

Değerli arkadaşlar, diğer nokta da özellikle tütünün kooperatifler, vergi boyutu, üretimin, ekilen alanlarının sınırlandırılması noktasında -bir kez daha altını çiziyorum- yeniden bir çalışma yapmakta

fayda var diye görüyoruz, özellikle tütün üreticileri noktasında. İnşallah, grubumuzun da bu noktada bir çalışmayı yapacağını düşünüyorum. Kooperatiflerin 250 olan üye sayısı belki azaltılarak daha kolay kurulabilir hâle getirilebilir çünkü Türkiye’de kooperatifçilik konusunda insanların geçmişte yapılan hataları güven erozyonuna uğradığını ama özellikle tarım ticaretinde tütün de dâhil olmak üzere kooperatiflerin önemini de biliyoruz.

Sözlerimi sonlandırırken... Değerli arkadaşlar, biraz önce Zeynel Bey konuşurken kaza kadere de girdi. Şimdi, kaza kadere inanmakta herkes özgür; ister inanırsın ister inanmazsın, kimse de zorlamaz. Ancak kaza kader meselesini sadece iman, tedbirsizlik anlamıyla da algılamamak lazım yani bir insan kaza kadere iman ediyorsa “Ben asla tedbir almam.” veya “Bu iş, tedbirsizliği gerektirir.” gibi bir lafı da söylemesi doğru değil, en azından İslam inancı açısından doğru değil. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan o konuşmasında “Biz kaza ve kadere inanırız.” derken tedbirsizlikten bahsetmedi ki; ne dedi orada? Tedbirle ilgili, tedbirsizlikle ilgili, ihmalle ilgili, kusurla ilgili kimin payı varsa bunların yargılanacağını, bunlardan hesap sorulacağını da özellikle ifade etti. Dolayısıyla, “Biz kaza kadere inanıyoruz veya iman ediyoruz veya bu konuda inancımız var.” diyorsak bunun tedbirsizlik olarak da lütfen anlamayın.

Ben tekrardan arkadaşlarıma ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki.

Teşekkürler Sayın Tüfenkci.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Geneli üzerinde...

Arkadaşlar, bir şey yapalım, ben vereceğim cevap da şöyle beraber.

Geneli üzerindeki konuşmalarımızı tamamlamış olduk.

Şimdi, kanun teklifinin maddelerine geçilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Şimdi, genel olarak söylenlere son olarak Abdurrahman Tutdere bir cümle diyeceğini söylesin, sonra önce Osman Mesten Bey’e ve sonra Tuğba Hanım’a genel ifadeler açısından kısa notlarla cevaplarınızı verebilirsiniz.

Sayın Tutdere, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, değerli arkadaşlar, aslında Sayın Bakan da konuşmasında bu konuda bir sorun olduğunu tespit etti yani kooperatiflerle ilgili, bu tütünle ilgili yeni bir çalışma yapılması noktasının da altını çizdi; doğru söylüyor. Bu konuda, çalışma yapılması gerektiği noktasında, daha doğrusu o noktadaysa biz de diyoruz ki işte, daha o çalışmalar yapılmadan bu hapis yürürlüğe girerse bu arada ceza alacak insanlara yazık olmayacak mı? Yani madem eksiklik var, noksanlık var, iktidar olarak siz de kabul ediyorsunuz ama o zaman hapis cezası... Niye biz alalecele “Hapis hemen yürürlüğe girsin, hapisle ilgili düzenleme yapalım.” diyoruz ki? Önce bir yol açalım üreticiyle ilgili; Doğanşehir’de, Sürücü’de, Çelikhan’da, Diyarbakır’daki üreticiyi... Yani bu işi yasal mevzuata uyduracak, yasal hâle getirecek çözüm önerilerini ortaya koyalım, ondan sonra şey...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Konu anlaşıldı Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bir de şunu söyleyeyim: Şimdi Başkanımız: “Biz ticaret kısmını cezalandırıyoruz.” şeklinde söyledi. Aslında bu geleneksel üretimde her üretici aynı zamanda ticaretini de yapıyor çünkü adam üretiyor, kendisi satıyor. Yani ikisi iç içe girmiş bir konu. Dolayısıyla “Üretici ayrı, satan ayrı.” şeklinde bir değerlendirmeyi uygulamada hâkimin, savcının

yapma şansı yok. Benim babam üretir ama ürettiğini kendisi satar zaten veya götürür komşusuna satar veya başka birine satar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Mesten...

OSMAN MESTEN (Bursa) – Teşekkür ederim.

Görüşmeler tamamlandı, maksat hasıl oldu ama şunu ifade etmek isterim: Bizim amacımız yerli üreticiye darbe vurmak, onları engellemek değil, tam tersine eski düzenlemelerden bir miktar daha geri adım atmak suretiyle, yerli üreticileri kooperatifleştirmek suretiyle onlar için avantajlı maddeler de var. Daha sonrasında Bakanlığımızın çalışmalarıyla onlara teşvikler de söz konusu olacak. Kesinlikle amaç yerli üreticiye darbe vurmak değil. Özellikle suç örgütleri ve terör örgütünün de kaynaklarını kesme açısından... Yerli de olsa kaçığı kimse savunamaz burada, savunan hiçbir arkadaşımız da yok. Dolayısıyla ben amacın sahil olduğunu ve inşallah da iyi bir sonuç elde edeceğimiz düşünüyorum.

Geneli üzerinde konuşma yaparken bir konuyu eksik bıraktım, onu tamamlamak istiyorum.

4'üncü maddede bu kanundan kaynaklanan bazı suçları işlemiş olanların fiilleri tespit edildiğinde, Tarım ve Orman Bakanlığınca verilen piyasada faaliyette bulunma belgelerinin askıya alınması ve hiçbir surette de belgelerin verilmemesiyle ilgili bir düzenleme vardı, eski düzenlemede de vardı bu. Kanun teklifini verdikten sonra yapılan istişarelerde ortaya çıkan görüşlere göre bunun ölçülülük ilkesine uymadığı, çok ağır yaptırım olduğu üzerinde mutabakata vardık ve önergeyle bu kanundan kaynaklanan suçu işlemiş olan kişilerin belgelerinin sadece bu kanun kapsamında yürütülen faaliyetlerden dolayı iptal edileceğinin getirilmesi gerekir. Bunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ederim.

Sayın Durgut...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum ben de.

Sayın vekillerimizin kıymetli fikirlerini dinledik. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederiz fakat bazen eleştirilere de muhatap olduk, bazıları itham boyutuna varan eleştirilere. Bunlara da halk sağlığı penceresinden halk sağlığı boyutuyla cevap vermek isterim.

Ben burada halk sağlığı uzmanı olarak bulunuyorum ve vazifem, kanıta dayalı sağlık politikalarını savunmak. Aldığım eğitim gereği de kanıta dayalı konuşurum. Daha doğrusu kanıta dayalı sağlık politikalarının savunuculuğu, halk sağlığının üç ayağından biridir. Söylediğim, savunduğum her şey literatürde kanıtlanmıştır. Arzu eden vekillerimize mutlaka bu raporları takdim etmek isterim.

Dünya Sağlık Örgütü tütünle mücadelede vergilendirmeyi en etkili araç olarak tanımlıyor. Bunu ben tanımlamıyorum, Dünya Sağlık Örgütü tanımlıyor. Bunun, vergi kaçakçılığının tütünle ve alkolle mücadelede bir araç olmadığı... Aksine kaçakçılığı tetiklediğine dair argümanlar geliştirildi. Oysa benim önümde bulunan slayta bakıyorum. 2014 yılında ülkemizde kaçak sigara oranı yüzde 21 seviyesindeyken bugün yüzde 2'ye kadar gerilemiş. Bu zaman zarfında benim de sürekli savunduğum vergilendirmeyi ve erişimi azaltmayı bu şekilde -onun da belki detayına bir iki cümleyle giririm- hep savunduk ve uyguladık fakat aynı dönemde kaçak sigara oranı ve makaron yakalama oranlarına baktığımız zaman, sigarada azalma varken makaron yakalanmasında çok müthiş bir artış görüyoruz. Nasıl biliyor musunuz? 20 milyondan başlamış, 2 milyar 400 milyon adete kadar artmış. Neden sigara azalırken makaron ve bu kaçak tütün artmış? Sebebi, sigarada çok güzel bir denetim ve ürün izleme

sistemi varken burada bir şeyler aksıyor.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hayat pahalılığı olmasın, insanların alım gücünün düşmesi...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Şimdi devam edeceğim. Lütfen, müsaade ederseniz ben de kendi argümanlarımla sizin tezlerinize karşı antitezler sunmaya devam edeceğim.

Benim de buradaki motivasyonum kesinlikle halk sağlığını savunmaktır. Biraz motivasyonumuz, işte, para, vergi toplamak, böyle para kazanmak, milyarlarca dolar vergi kazanmak gibi yansıtıldı. Ve ben...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Öyle ama işte, verilere bak, veriler var elimizde.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Dünya sağlık... Bakın, ben bir halk sağlığı uzmanıyım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayıştayın rakamları var.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Bülbül, bir dakika, bir detaylandırırsın.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Değişen ve kanıta dayalı... Bakın, Dünya Sağlık Örgütü kanıta dayalı... “Günah vergisi” diye de bir şey duymadım. Halk sağlığı literatüründe de böyle bir şey yoktur; uluslararası literatüre de hâkimim. Aksine milyonlarca insanın ölümünden sorumlu çok uluslu sigara şirketleriyle mücadelede en kuvvetli aracımız vergilendirmedir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Biz yapmadık.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Sayın Vekilim, bilerek ya da bilmeyerek biraz evvel çok uluslu sigara şirketlerinin argümanlarını dile getirdiniz; çok üzülerek söylüyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Çok uluslu şirketlerin payı yüzde 90’dan yüzde...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Bir dakika ama bir dakika... Ben şu anda bir konuşma...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Arkadaşlar, Sayın Durgut’u bir dinleyelim, veriler ortaya çıksın.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Lütfen insicamımı bozmayın.

Yine bakıyoruz, Avustralya vergilendirme konusunda bir numaralı ülke. Bu kadar şikâyet ettiniz, sizce Türkiye kaçınıcı? Bu listede Türkiye 100’üncü sırada. En ucuz sigaralar aslında ülkemizde. Avustralya’da sigara kullanım oranı yüzde 10’dan daha az. Biz de böyle bir vizyonla vergilendirmeyi savunuyoruz.

Bakın, 8 milyon insanın ölümüne müsebbip olan bir endüstriden bahsediyoruz. 1 milyonu pasif içicilikten dolayı ölüyor ve 750 bin çocuk hiç sigara içmediği hâlde çocuklarda da öldürücü etkisi olan ve hastalık yapıcı etkisi olan sigara dumanına maruz kalıyor. Ben bunu savunmak için buradayım. Vergi boyutu falan Maliye ve Ticaret Bakanlığımızı ilgilendirir ki bunların kayıt altında olması haklı bir şeydir. Eğer öyle olmasaydım 2021 yılında Dünya Sağlık Örgütü’nün Avrupa Bölgesi Tütünle Mücadele Ödülü’ne herhâlde layık görülmezdim. Yani böyle bir motivasyonum yok. Açıkçası bu ithamlar beni üzdü. Mevkidaşlarımdan böyle ithamlara uğramak tabii ki çok üzücü.

Yine dediniz ki: “Vergi toplamak, işte, çok uluslu sigara şirketlerini desteklemek AK PARTİ iktidarının motivasyonu ya da uygulamaları.” Ben buna kesinlikle katılmıyorum. 2017 yılında çok uluslu sigara şirketleri Türkiye pazarına elektronik sigaralar ve ısıtılmış tütün ürünleriyle girmeye çalıştı. Eğer bizim derdimiz para olsaydı biz onu güzelce kabul ederdik. Sayın Cumhurbaşkanımız her

zaman halk sağlığının tarafında durur ve bir tütün kontrolü savunucusu olarak -ve gerçekten bu alan bir kahraman, öyle bir kahraman ki Dünya Sağlık Örgütü de bunu tescil etti, Dünya Sağlık Örgütü Özel Ödülü'ne layık görüldü kendisi- bu korkunç epideminin ölkemizde bir halk sağlığı sorunu olmasının önüne geçecek şekilde buna set oldu ve 2017 yılında biz bunu reddettik.

Bakın, Avrupa ve Amerika'da gençler arasında korkunç bir ısıtılmış tütün ürünleri ve elektronik sigara salgını var. Eğer bizim derdimiz para olsaydı milyarlarca dolar vergi toplayacağımız ve çok büyük bir pazar payına sahip bu ürünleri getirirdik, Cumhurbaşkanımız bunu onaylardı.

Bir vekilimiz de Sayın Esra Albayrak'ın ismini zikrederek çok uluslu sigara şirketlerini küresel bir suç örgütü olarak tanımladığını -o toplantıda ben de vardım, Üsküdar'daki etkinlikte- bunu da söyleyerek bir eleştiri getirdi. Ben buna çok şaşırdım. Bir Cumhurbaşkanının kızının çıkıp milyarlarca dolar kazanan ve dünyanın en güçlü endüstrilerinden biri olan ve hatta şunu söylüyorum, pek çok ülkenin gayrisafı millî hasılasından daha çok paraları olan, çok güçlü bir lobi etkisi olan endüstriye karşı "Küresel suç örgütüdür." demesi çok büyük bir cesaret. Esra Hanım mütevazı kişiliğinden dolayı perde önünde çok gözükmez ama bu endüstrinin Türkiye'de cirat atmasını da perde arkasında çok fazla aldığı inisiyatiflerle ve savunuculukla önlemiştir. Bence Esra Hanım'a, Yeşilay Yönetim Kurulu Üyesi Esra Hanım'a bir teşekkür borçlusunuz. Esra Albayrak'ın burada ismini zikrederek bir eleştiri getirmeniz beni gerçekten çok şaşırttı.

Alkol meselesine gelince, alkol vücudumuzdaki bütün organ ve dokulara toksik olduğu bildirilmiş bir zehirli maddedir. Ne olur böyle millî içki falan romantizm yapmayı bir tarafa bırakalım. Bakın, alkol 200 hastalığa sebep oluyor. Size bir istatistik vereyim: 25-49 yaş arasını kapsayan ölümlerin dünyadaki birinci sebebi alkol. Dünyada önlenebilir ölüm ve hastalıkların birinci sebebi de tütündür. Yani burada konuşurken bu gerçeklerle konuşalım. Benim her gün 350 vatandaşım sigara ve tütün yüzünden hayatını kaybediyor. Makaron içince de benim o vatandaşım akciğer kanseri olacak ya da kalp hastası olacak, endüstriyel sigara içince de yani her formu zararlı. Dolayısıyla bunların düzene alınması, sürekli vergilendirilmesi ve fiyatlarının sürekli artırılması halk sağlığı için bir kazanımdır. Lütfen, halk sağlığının literatürüyle konuşalım, başka literatürler ve tezvirat ve dedikodu, işte günah vergisi, şu, bu falan filan. Böyle muhabbetlere bence hiç girmeyelim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Dedikodu yok burada, bakın, resmî veriler var, dedikodu yok.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Bir şey daha söyleyeyim: Uyuşturucu meselesine sanırım siz değindiniz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Uyuşturucunun giriş kapısı sigaradır Sayın Vekilim. Şunu demek istiyorum: Her sigara içen uyuşturucu kullanmaz ama her uyuşturucu kullanan sigarayla başlamıştır. Dolayısıyla sigarayla mücadele, tütünle mücadele bir vatandaşlık borcudur, bir vatanseverliğin gereğidir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Şu anda cezaevlerinde 103 bin tane uyuşturucudan yatan hükümlü var.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Bülbül, dinliyoruz.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Bu konuda 2008 yılında geçirdiğimiz çok kapsamlı bir kanunla çok uluslu sigara şirketlerine Cumhurbaşkanımız "one minute" demiştir. Ben de onunla bir halk sağlıkçısı olarak çalışmaktan çok büyük onur duyuyorum. Bu alanda çalışmayı da...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Niye yardım kampanyasının parasını aldınız o zaman?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – O konuda haklısınız. O, o hengamede gözden kaçmış bir şeydir. Hiçbir şekilde sigara endüstrisinin en sevmediği vekillerden muhtemelen birisiyim, en sevmediği liderlerden birisi de Sayın Cumhurbaşkanımızdır. Ülkemizi, gelecek nesilleri korumak adına daha da birlikte çalışıp siyasetüstü bu meselede el ele vermemizi önemsiyorum ve inşallah bu kanunun da ülkemiz için ve özellikle gençliğimiz için hayırlar getirmesini diliyorum.

Hepinizi saygıyla tekrar selamlıyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkür ediyoruz.

Evet, değerli arkadaşlar, değerlendirmeyi yaptık. Maddelere geçilmesini oylamıştık.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Ben bir soru soracağım sayın milletvekiline.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – İlgili olduğu maddeye gelince Sayın Köse.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Hayır efendim, şimdi açıklamasıyla ilgili soracağım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Efendim?

TUFAN KÖSE (Çorum) – Açıklamasıyla ilgili soracağım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Açıklamayla ilgili...

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bir dakika zaten fazla bir şey değil.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Buyurun.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Şimdi sayın milletvekiline şunu sormak istiyorum: Öncelikle bu ısıtılarak kullanılan tütün mamulleri 2017’de hakikaten olmadı.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Evet.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Niye olmadı yani bu zararlı olduğu tespit edilemedi. Birçok insan yani belki binlerce insan bunu bir şekilde Türkiye’de elde etmek üzere başka yollara başvuruyor. Hani gözlemliyoruz, siz de gözlemliyorsunuzdur çevrenizden. Öncelikle bunu öğrenmek istiyorum. Sağlığa zararlı olduğu da ispatlanmış falan bir şey değil. Aynı ürünü üretenler zaten sigara satıyorlar, o çok uluslu sigara şirketleri dediğiniz şirketlerin mamulü onlar da. Yani bir kısım insanlar da onun daha az zararlı olduğuna inanıyor.

Alkol konusu gelince de ben fikrinize katılmıyorum. Yani halk sağlığı açısından yasaklarla çözemezsiniz. Zaten 18 yaşından küçüklere alkol satışı yasak biliyorsunuz yani ona bırakalım da kendisi karar versin. Şu anda herkes, bakın herkes evinde kimyager oldu, alkol üretiyor biliyor musunuz ve üretirken birçok hatalar da yapıyorlar, ben de görüyorum, gözlemliyorum. Bunun eğitimle falan da alakası yok. Hekim profesörler evinde alkol yapmaya çalışıyorlar, özellikle de vergilendirmeden kaynaklı. Yani alkol konusundaki bakışınız da yasakçı bakış yani halk sağlığı açısından. Ve engelleyemiyorsunuz bakın, engellenemiyor. Herkes evinde o sizin eczanelerde satılan alkolden içine anason katıyor, başka bir şey... Bunu ben biliyorum, kendi çevremden de biliyorum, tanıdığım insanlardan da biliyorum. Binlerce, on binlerce, yüz binlerce insan bunu yapıyor ve doğru da değil yani bu yapılan. Yapılanlar, hakikaten TEKEL’in yahut da özel fabrikaların yaptığı alkolden daha zararlı. Mesela, bu kadar halk sağlığına meraklıysak -biz de halk sağlığı için olsun istiyoruz ama- mesela nişasta bazlı şekerin kotalarını her yıl yüzde 50 artırırken düşünmek lazım, nişasta bazlı şeker çok daha zararlı. O, gıdalardaki katkı maddeleri kullanılırken mesela halk sağlığına çok dikkat etmek gerekiyor.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Evet, onları da birlikte çalışalım inşallah.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Yani iktidarınız döneminde son yirmi yılda...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Son cümle.

Son yirmi yılda her sene Bakanlar Kurulu kararıyla nişasta bazlı şeker üretiminin kotası yüzde 50'ye kadar artırıldı yani kanunla verilen hak Bakanlar Kurulu kararıyla artırıldı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum Sayın Köse.

TUFAN KÖSE (Çorum) – Bu, alkol konusunda cevap verirse sevinirim Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Tabii.

Sayın Durgut, buyurun.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Çok kısa cevap vereceğim.

Isıtılmış tütün ürünlerinin Türkiye'ye sokulmaması halk sağlığı açısından çok büyük bir kazanım olmuştur. Amerika'da şu anda büyük bir epidemi var özellikle genç... Bir kere tütün endüstrisi her zaman zararı azaltılmış ürünler yalanıyla işte, mentollü sigara, yok "slim" sigara, şu bu diye tarihine baktığınız zaman hep yeni yeni ürünlerle kendine yeni pazarlar bulur. Bu, ısıtılmış tütün ürünleri ve elektronik sigara da tütün endüstrisinin yeni yalanıdır. Hatta Philip Morris Dumansız Bir Dünya Vakfı kurdu. Bu vakıf aracılığıyla güya sigaradan kazandığı paralarla sigarayla mücadele ediyor. Dumansız Bir Dünya Vakfı da bu ısıtılmış tütün ürünlerini ve elektronik sigaraları savunuyor. Oysa bakıyorsunuz hedef kitlesi bu ürünlerin kesinlikle gençler, cep telefonlarından bile böyle havalı, çok "cool" tamamen gençleri hedefleyen maalesef, ürünler üretiyorlar ve gençler arasında çok büyük, açıklanamayan ölümlere, birçok akciğer hastalığına da neden olduğu rapor edildi. Dolayısıyla bu konuda aldığımız tutum çok önemli. Böyle illegal yollardan işte, memleketimize sokup yine gençlerimizi bununla, bu konuda bağımlı yapmaya... Bu çalışmalar var tabii ki. Bununla da çok daha güçlü bir şekilde mücadeleyle devam etmeliyiz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Alkolle ilgili de bir şey söyleyeceğim. Alkol, legal bir bağımlılık dolayısıyla işte, vergilendirme başta olmak üzere legal yollardan mücadele edilir ama illegal başka bir şeyden bahsediyorsunuz. İllegal bir şekilde alkol üretmek, onun mücadelesi de daha farklı bir metottur. İkisini birbiriyle karşılaştırmamak ve karıştırmamak gerekir. Alkol dediğimiz zaman da dediğim gibi bakın, kadına şiddet, çocuk istismarı gibi Eurocare'in raporu var elimizde yani birçok sosyal probleme yol açan toksik bir maddeden bahsediyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Nedenlerden biri. İstanbul Sözleşmesi de var. Bu kadar genişletilmez ki bu iş.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Bir dakika... Tamam arkadaşlar. Peki, Sayın Durgut, son cümlelerinizi alalım.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Bu konuda çok dikkatli olmak ve Anayasa'nın gerektirdiği şekilde de bu konuda siyasetüstü bir dille tartışmak çok daha kıymetli olur.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOL PİYASASININ DÜZENLENMESİNE DAİR KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesine (ç)

fikrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“d) 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile düzenlenen piyasalarda, Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetki verilip verilmediğine bakılmaksızın, mükerrer 257 nci maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında vergi güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılmasına zorunluluk getirilen özel etiket ve işaretlerle ürünlerin etiketlenmesi veya işaretlenmesi ve etiketlenen veya işaretlenen ürün bilgilerinin kurulan veri merkezine aktarılmasını sağlayan sisteme fiziksel veya bilişim yoluyla müdahale ederek Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik ortamda iletilmesi gereken belge, bilgi veya verilerin iletilmesini önleyenler veya bunların gerçeğe uygun olmayan şekilde iletilmesine sebebiyet verenler üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Madde üzerinde söz isteyen Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben teknik bir şey sormak istiyorum bürokrat arkadaşlarımızdan burada ilgilisi varsa çünkü burada üç yıldan sekiz yıla kadar bir ceza öngörülüyor. Bu ceza orantılı mı değil mi ona bakmamız gerekiyor. Fıkarda şu var: “Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılmasına zorunluluk getirilen özel etiket ve işaretlerle ürünlerin etiketlenmesi veya işaretlenmesi ve etiketlenen veya işaretlenen ürün bilgilerinin kurulan veri merkezine aktarılmasını sağlayan sistem.” Böyle bir sistem kuruldu mu? Kurulduysa nasıl işliyor? Buna nasıl fiziksel bir müdahale olacak? Onu bir öğrenebilirsek...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sezai Bey, siz mi cevaplarsınız? Teknik...

TİCARET BAKAN YARDIMCISI SEZAI UÇARMAK – Maliye bu sistemi zaten fiilen kullanıyor.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – O zaman Mehmet Bey.

Gelir İdaresi Başkan Yardımcımız Mehmet Bey.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Başkanım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, ilk soru üç yıldan sekiz yıla kadar olan hapis cezası. Daha önce şu anda hâlihazırda Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesi “Kaçakçılık Suçları ve Cezaları” başlıklı madde ve onun bir önündeki madde (ç) bendi yani bu eklenenden önceki madde; orada da yine akaryakıtla ilgili bir maddemiz vardı, onda da yine üç yıldan sekiz yıla. Diğer maddelerde de üç yıldan sekiz yıla olduğu için onlarla mütakabiliyet yani eş güdüm olsun diye aynı ceza öngörülmüştür.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Hayır, hayır, onu söylemiyor, o tamam. Sistem, izleme sistemi...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sistemle ilgili olarak da şu anda hâlihazırda bizim tütün ya da tütün mamulleri, alkol ya da alkollü içeceklerle ilgili olarak yine, Vergi Usul Kanunu’nun mükerrer 257’nci maddesi kapsamında bunlara özel etiket koyuyoruz; “bandrol” diye de bildiğimiz, “etiket” diye de bildiğimiz ya da akaryakıtlarda “marker” diye de bildiğimiz birtakım etiketler, işaretler koyuyoruz. Buna ilişkin bir sistemimiz var; ürün takip sistemi, ürün izleme sistemi diye. O yeni ürünün izleme sistemine ya da şu anda bandrol basımıyla ilgili yetkili şirketlerin sistemine ya da hiç yetki verilmediği hâlde bu şekilde kaçak yollarla bu işlemi yapmak isteyen kaçak bandrol basanlara...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Mehmet Bey, direktman bu tür sisteme müdahale nasıl olur? Yani biz onu cezalandıracağız ya, nasıl müdahale ediyor?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Nasıl bir sistem kuruldu ve nasıl fiziki veya elektronik ortamda müdahale olabilir?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Şöyle: Şu anda hâlihazırda bandrol dediğimiz bir sistem var ve bandrol sistemi her şirkete üretmeden önce belli kapasitelerine göre verilmekte, tahsis edilmekte. Bu tahsisler neticesinde o ürünler zaten üretim bandından çıkarken aslında bizim sisteme aktarılıyor; sistem entegre ve bu sistem otomatik olarak...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Alkol şişesine yapıştırdığımız anda, o geçerken banttan bir bir düşüyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Aynen öyle, banttan geçerken biz onun stokunu daha bize gelmeden önce buradan ürettiğini... Bizden milyonlarca istiyor adet bazında; bunlar düşerken bizim sistem bunu görüyor ama buna herhangi bir şekilde müdahale ederse ya da etmeye kalkışrsa bu anlamdaki bir durumda biz bunlara bu cezayı öngörmek amacıyla getirmiştik.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

Başka söz isteyen? Yok.

Evet, 1'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 213 sayılı Kanunun 367 nci maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “(ç) fıkrasında” ibaresi “(ç) ve (d) fıkralarında” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “sigara” ibaresinden sonra gelmek üzere “, makaron, yaprak sigara kağıdı ve sigara filtresi” ibaresi; yedinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerine “sigara” ibaresinden sonra gelmek üzere “, makaron, yaprak sigara kağıdı ve sigara filtresi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, 3'üncü madde üzerinde söz isteyen Alpay Antmen.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sigaraya karşıyım ama konuya çalıştım.

Şimdi, burada sigaranın yanında makaron, yaprak sigara kâğıdı ve sigara filtresini de biz aynı şekilde değerlendiriyoruz. Burada tabii sarma sigara yapılmasının engellenmesi... Yani biz sigaralık tütünün ekilmesini serbest bırakıyoruz, ondan sonra da bu sigaralık tütünün satılmasını yasaklıyoruz ve daha sonra da sokağımıza bakın, mahallenize bakın, her yerde mantar gibi açılan tütüncüler var; onlar, kapalı şekilde, ambalajlı olarak tütün satarlarsa, bu da yasalsa bir sıkıntı olmayacak ama sigara kâğıdını alıp kendileri bunları sigara hâline getirirse buradan ciddi cezalar olacak. Burada palyatif çözümler yerine daha kalıcı bir çözüm bularak bizim tütün ektiğimiz bölgelerde sigara fabrikaları kurup yerli tütünün para etmesini sağlamak ve kaçakçılığı da bu şekilde önlememiz gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, başka söz? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiş, yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “(o) ve (p)” ibaresi “(o), (p), (r) ve (s)” şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesine “4250 sayılı Kanuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (d) fıkrasına” ibaresi eklenmiş, fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş, dokuzuncu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “(o) ve (p)” ibaresi “(o), (p), (r) ve (s)” şeklinde değiştirilmiştir,

“r) Makaron ve sigara üretim tesislerinde, Tarım ve Orman Bakanlığına bildirimde bulunmadan ve 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında vergi güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılması zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretlerle ürünlerini etiketlemeden veya işaretlemeden makine çalışma testleri, ürün denemeleri veya deneme üretimi yapanlara, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere, üretilen her bir adet başına bir Türk Lirası idarî para cezası verilir.

s) Makaron ve sigara üretim tesislerinde, makine çalışma testleri, ürün denemeleri veya deneme üretimi kapsamında üretilen makaron ve sigaraları süresi içerisinde imha etmeyenlere, onbin Türk Lirasından az olmamak üzere, üretilen her bir adet başına bir Türk Lirası idarî para cezası verilir.”

“213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (d) fıkrası ile 5607 sayılı Kanuna aykırı fiilleri işlediği tespit edilenlere Tarım ve Orman Bakanlığının düzenlemekle yükümlü olduğu piyasalarda faaliyete ilişkin verilen belgeler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar askıya alınır ve bu süre içinde söz konusu tesis veya işyeri için başka bir gerçek veya tüzel kişiye belge verilmez.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, 4'üncü maddede Sayın Bülbul, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Burada “...fiilleri işlediği tespit edilenlerin alkollü içecekler sektöründeki faaliyet belgeleri kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar askıya alınır.” deniyor. Bu maddeyle, isnat edilen suçun işlendiğine dair karar kesinleşmeden yaptırım uygulanmış oluyor. Hüküm bu hâliyle Anayasa'nın 38'inci maddesindeki masumiyet karinesine aykırı, dolayısıyla Anayasa'ya aykırı diye düşünüyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Başka söz isteyen?

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben de bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Buyurun Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, Sayın Başkanım, aslında bu yasada uluslararası sigara şirketlerinin ruhunun gezdiğini görüyoruz, sebebi şu: Siz 8'inci maddede 1 kilo tütün satana hemen hapis veriyorsunuz. Burada test, alışma testi ve başka ad altında adam, büyük bir firma yasa dışı sigara üretti, sarmalık tütün üretti, piyasaya verdi, efendim, diyor ki: “Beş yıl içinde 3 kere yakalanırsan seni cezalandırırım.” Niye bu kadar inisiyatif veriyorsunuz? Sayın Vekilim, halk sağlığını ilgilendiriyor bu. Çıkardı, yüzlerce sigara üretti, deneme, test adı altında üretti, imha da etmedi, yakalanmadı, beş yıl içerisinde 3 kere... Yani 2 kere yapsa suç yok. 3'ü mü bekleyeceğiz? Niye bu inisiyatifi bu sigara

şirketine veriyorsunuz? Ama öbür maddede Çelikhanlı, Adıyamanlı gitti 1 kiloyu sattı, direkt hapis. Ya, böyle bir şey olur mu? İşte, bakınız, uluslararası sigara şirketlerinin eli bu kanunun içinde, ruhu bu kanunun içinde, burada olmaz. Beş yıl içinde... Niye bu kadar inisiyatif? Ya suç vardır ya yoktur, bir kere de ihlal ettiyse suçun mutlaka cezasının olması gerekiyor. Burada bir problem var, ben öyle okuyorum. Bu konuda bir açıklama yaparsınız biz de mutlu oluruz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, kendinizi tanıtarak buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI CAN YILDIZ – Bu maddedeki idari yaptırım sigara ve makaron firmalarındaki özel etiketle, işaretlemeyen yapılan deneme üretimlerine ilişkin yani fabrika tesisi içerisinde tespit edilen usulsüz üretime yönelik. Bu ürünlerin tesis dışına çıkarılması durumunda 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun ilgili maddeleri zaten yürürlükte; onlar devreye girecektir, adli soruşturma devam edecektir. Burada bu madde, tesis içerisinde yakalanan ürünlere ilişkin olan bir mevzuat boşluğunu doldurmaya yönelik, özellikle deneme üretimi adı altında...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Neden 3 kere, yani beş yılda 3 defa? Niye beş yıl süre veriyoruz da 3 kere ihlal etme şartı getiriyoruz? Bir kere de ihlal ettiyse suçunun cezasını çeksin.

TİCARET BAKANLIĞI GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI CAN YILDIZ – Üç yıl bu teklifle beraber gelen bir husus değil...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Mesut Bey... Mesut Bey, Hukuk Hizmetleri Genel Müdür Yardımcımız, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MESUT KARAKILÇIK – Sayın Başkanım, şöyle izah edelim: Aslında her bir defasında ceza var fakat bu cezada beş yıl içerisinde istikrarlı bir şekilde bu üretimi yapmıyor yani deneme üretimini bandrolsüz bir şekilde yapıyor ya da süresi içerisinde imha etmesi gerekiyor onu, süresi içerisinde imha etmeyerek piyasaya sürmüyor; daha doğrusu imha etmiyor, o kuralı ihlal ediyor. 1’inci defada da idari para cezası var Başkanım, 2’nci defada da var fakat bunu istikrarlı bir şekilde yapınca diyoruz ki o tesisle alakalı: “Artık sen o kurala uymamaya temas ediyorsun.” O tesisin faaliyetini askıya alıyoruz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Şöyle Abdurrahman Bey: Şimdi, Anayasa Mahkemesinin bu tür müeyyidelerde; bir, orantılılık; iki, verilen cezanın yaptırımsal etkisi ve ölçü...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım orantılılık...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Şimdi, ilk defada idari para cezası var ama.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hayır Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Bakın orada var, her bir adet başına 1 Türk lirası idari para cezasından bahsediyoruz.

TİCARET BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MESUT KARAKILÇIK – Yani 1’inci ihlalde de var, 2’nci ihlalde de var.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, diyor ki: “İlk fiilin işlenmesinden sonraki beş yıl içinde 3’üncü defa işlenmesi.” O da tespit edilirse. Adam defalarca üretti, defalarca üretti, yakalanmadı, o malı aldı piyasaya sürdü; burada ölçülülüğü arıyorsunuz da...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – İdari para cezası var işte orada; hayır, ceza var orada.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yok efendim, nerede var?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Var efendim, ilkinde de var; hepsinde var.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Burada büyük sigara şirketlerine büyük bir imtiyaz var.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Şimdi, hepsinde ceza var, önce iyi okuyalım, cezasızlık gibi bir şey algılanmasın.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Belgelerin iptaline karar verilecek. Yani belgeyi 3 kere suç işledikten sonra iptal ediyoruz. Niye? Bir kere işlediye, bir adam bir kanunu ihlal ettiyse, hükmü ihlal ettiyse...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – İşte, orantılılık, ölçülülük. Bakın yani cezasız bırakmıyorsunuz Abdurrahman Bey, şimdi kendinizle çelişkiye düşmeyin.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hayır, benim demek istediğim, burada orantılılık varsa 8’nci madde için hapis niye? Mesele o yani.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, mesele anlaşılmıştır.

Evet, Sayın Mesten, buyurun.

OSMAN MESTEN (Bursa) – Herhangi bir yetki belgesi olmadan bu işi yapan kişiye verilecek cezada hangi belgeyi iptal edeceğiz, zaten belgesi yok. Şimdi, burada belgesinin tamamen iptali demek, kurulu düzeninin, fabrikasının kapatılması anlamına geliyor. Bu, hakikaten ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil etmez mi? Kaldı ki bizim getirdiğimiz düzenlemede daha önceden var olmayan idari para cezası -ve hakikaten ciddi idari para cezası- 10 bin liradan az olmamak üzere, adet başına... Şimdi, milyonlarca adet var, ilave olarak imha edilmemesi hâlinde de aynı cezalar var. Dolayısıyla bu, tam tersine, sizin düşüncenizin aksine, güçlü sigara şirketlerine karşı daha ciddi bir yaptırım anlamına geliyor yani. Dolayısıyla ben yaklaşımınızın...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – 1 milyar sigarayı denetimsiz üretti, sattı piyasaya. Ne oldu?

OSMAN MESTEN (Bursa) – Tamam, her birinden...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – “3 kere yaparsan belgeyi iptal ederim.” diyorsunuz, doğru bir şey değil bence.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Müzakere tamamlandı.

Evet, 4’üncü maddede bir önergemiz var.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4672) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan sekizinci fıkrasının birinci cümlesine “4250 sayılı Kanuna” ibaresinden sonra gelmek üzere “; 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (d) fıkrasına” ibaresi eklenmiş, fıkranın ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış, “fıkra”ya aşağıdaki cümle eklenmiş,” ibaresinin “sekizinci fıkrası” aşağıdaki şekilde değiştirilmiş,” şeklinde değiştirilmesini ve çerçeve madde ile sekizinci fıkraya eklenen cümlelerin teklif metninden çıkarılmasını ve çerçeve maddeye değiştirilen sekizinci fıkra olarak aşağıdaki metnin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gülây Samancı

Belgin Uygur

Konya

Balıkesir

“Bu kanuna, 4250 sayılı Kanuna, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (d) fıkrasına veya 5607

sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onuncu, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci, yirminci ve yirmibirinci fıkralarına aykırı fiillerden dolayı haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara, bu Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin hiçbir belge verilmez, verilmiş olanlar Tarım ve Orman Bakanlığınca iptal edilir. 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (d) fıkrası ile 5607 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin onuncu, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci, yirminci ve yirmibirinci fıkralarına aykırı fiilleri işlediği tespit edilenlere bu Kanun kapsamında yürütülen faaliyetlere ilişkin verilen belgeler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar askıya alınır ve bu süre içinde söz konusu tesis veya işyeri için başka bir gerçek veya tüzel kişiye belge verilmez.”

Gereke:

4733 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinin sekizinci fıkrasının mevcut hâlinde 4733, 4250 ve 5607 sayılı Kanunlara aykırı fiillerden haklarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara, Tarım ve Orman Bakanlığının düzenlemekle yükümlü olduğu tüm piyasalarda faaliyete ilişkin belge verilmeyeceği ve verilmiş olanların iptal edileceği hükmü bulunmaktadır. Önergeyle, bu yetkinin sınırlarının daha net belirlenmesi amaçlanmakta ve bu doğrultuda tütün, tütün mamulleri ve alkol piyasasına temas eden suçlardan mahkûmiyet kararı bulunanlara, bu piyasalarda faaliyete ilişkin belge verilmeyeceği, verilmiş olanların iptal edileceği hükmüne bağlanmaktadır. Önergeyle, ayrıca, tütün, tütün mamulleri ve alkol piyasasına temas eden suçları işlediği tespit edilenlerin 4733 sayılı Kanun kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin belgelerin kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar askıya alınacağı hususu düzenlenmektedir.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, değerli milletvekillerimiz, değerli Komisyon üyeleri, verilen önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 4’üncü maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 4733 sayılı Kanuna 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Teminat alınması

MADDE 8/A - Bu Kanuna göre tütün üreticileri ile tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri hariç olmak üzere, tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalat faaliyetleri ile tütün ticareti yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin; izin, uygunluk ve yetki belgesi bulunanlar ile izin, uygunluk ve yetki belgesi başvurusu, tadili veya süre uzatımına ilişkin talepleri olanlardan, doğabilecek idari para cezası ve vergi dairesi ve Sosyal Güvenlik Kurumunca 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca takip edilen diğer amme alacakları-nın güvenliğini sağlamak amacıyla ellimilyon Türk Lirasına kadar, anılan Kanunun 10 uncu maddesinin bi-rinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde sayılan türden teminat almaya, mükelleflerin; faaliyet ala-nı, bu konuda yaptıkları faaliyete ilişkin süre, talep ettiği belge, işlem türü ve üretim kapasiteleri hususlarını birlikte veya ayrı ayrı dikkate alarak, teminatın; verilmesi gereken zamanı, türünü, tutarını, iadesi ile tamam-lanmasına ilişkin hususları belirlemeye, teminat tutarını izin belgelerinin türleri itibarıyla farklılaştırmaya, ilk defa işe başlayanlar ile faaliyetine devam edenler açısından farklı teminat tutarı belirlemeye, teminat tutarını sıfıra kadar indirmeye ve her takvim yılı için, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranına kadar, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırmaya, hangi hâllerde teminat aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü

alarak belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir.

Bu Kanun kapsamında izin, uygunluk ve yetki belgesine tabi faaliyetlerde bulunanlardan maddenin birinci fıkrasına göre istenilen teminatı vermeyenlerin faaliyete ilişkin belgeleri teminat verilmeye kadar askıya alınıp ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de izin, uygunluk ve yetki belge-si verilmez.Bu madde, kapsamında alınan teminatların paraya çevrilmesi halinde paraya çevrilen tutar alacak-lı idareler arasında garameten taksim edilir.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, 5’inci maddeyi görüşüyoruz.

Sayın Bülül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kanun teklifinin 5’inci maddesine göre, Tarım ve Orman Bakanlığı aşağıdaki tüm hususlarda Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü alarak yeniden değerlendirme oranını da artırmak üzere 50 milyon TL üst sınırlı bu teminatı firmalar ölçeğinde farklı tutarlarda belirleyebilecek. Bakanlık, mükelleflerin faaliyet alanı, bu konuda yaptıkları faaliyete ilişkin süre, talep ettiği belge, işlem türü ve üretim kapasiteleri hususlarını birlikte veya ayrı ayrı dikkate alacak. Bu sayede teminatın verilmesi gereken zamanı, türünü, tutarını, iadesi ile tamamlanmasına ilişkin hususları belirleyecek. Teminat tutarını, izin belgelerinin türleri itibarıyla farklılaştırmaya yetkili olacak. Ayrıca, ilk defa işe başlayanlar ile faaliyetine devam edenler açısından farklı teminat tutarı belirleyecek. Bakanlık, yine, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü alarak teminat tutarını sifıra kadar indirebilecek ve her takvim yılı için bir önceki yıla ilişkin yeniden değerlendirme oranına kadar, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırmak, hangi hâllerde teminat aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirleyecek.

Şimdi, burada Bakanlığa verilen geniş takdir yetkisinde teminat tutarının 50 milyon TL’den gerektiğinde sifıra indirilmesi, artırılması, firma ölçeğinde farklılaştırılmaya gidilmesi gibi muğlak hususların; kanuni belirlilik, eşitlik, idarenin yasallığı, kanuni öngörülebilirlik, yasama yetkisinin devredilmezliği gibi ilkeler üzerinden tartışılmasında yarar vardır diye düşünüyorum. Tütün ve alkol piyasasında yıllardır markalaşmış, devlete büyük borcu olmayan yerli firmaların bu teminat maddesinden maliyetlerini gereksiz yere artıracak endişesiyle rahatsız olduğu bellidir. Teminatın gerekçesi, kaynağı belirsiz; söz konusu teminat, üretici firmalara ciddi ilave finansal yük getirecektir. En azından borcunu ödemede aksaklık gösteren firmalardan teminat istenmesi gibi teminatın bir nedene bağlanması ve Bakanlığa verilen yetkinin daraltılması uygun olacaktır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Bunları not alalım arkadaşlar, toplu cevap veriniz.

Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Vekilimizin de bahsettiği gibi, teminatın miktarını azaltma, sifıra indirme ya da farklı farklı belirleme yetkisi Bakanlığa veriliyor; bu, Anayasa’ya açıkça aykırı. Özellikle burada belirsizlik ilkesi var ve yasama yetkisinin devridir bu. Bu nedenle bu maddenin geri çekilerek belirli sınırlar dâhilinde kimden, ne teminat alınacağını açık açık belirlenmesi gerekiyor. Bu, Anayasa’ya aykırı olduğu gibi, işletmeler anlamında da kimin ne teminat vereceği de belli olmadığından kişiler arasında bir eşitsizlik ve belirsizlik yaratmaktadır. Bu nedenle bu maddenin düzeltilmesi gerekiyor diyorum.

Bunun yanında, bir önergemiz var, birazdan önerge de okunacak. 8/A maddesinde tütün üretim pazarlama kooperatiflerine istisna getiriliyor; buna yaprak tütün işletmelerini de eklememiz lazım çünkü

sadece pazarlama kooperatiflerinin değil, yerel yaprak tütün işletmelerinin de bu kanun kapsamından yararlandırılması gerektiği kanısındayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Teşekkür ederiz.

Sayın Tiryaki, buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Yani Sayın Başkan, ben de aynı kanaatteyim. Hani Orman Bakanlığına öyle bir yetki verilmiş ki sıfır TL ile 50 milyon TL arasında istediği biçimde bir teminat isteyebilecek. Bunun büyük bir keyfilik yaratabileceğini düşünüyoruz. Dolayısıyla “farklı teminat tutarı belirlemeye, teminat tutarını sıfıra kadar indirmeye” ibaresinin kesinlikle madde metninden çıkarılması gerekir. Yani herhangi bir yasallık ilkesi yok bunda. İdareye bu kadar sınırsız bir yetki verilmesini doğru bulmuyoruz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Mesten...

OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkanım, arkadaşlarımızın bu konudaki çekinceleri de kanaatime göre yersizdir. Çünkü değişiklik önergesi verdiğimiziz...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Osman Bey, biraz mikrofona yaklaşır mısınız?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Son kelimesini duyamadım. Önerisi...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yani yersiz mi buldunuz?

OSMAN MESTEN (Bursa) – “Önerisi yersizdir.” dedim. Zaten “yerlidir” deme şansım...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yerli önerge verdik yani!

OSMAN MESTEN (Bursa) – Şimdi, verdiğimiz kanun metninde “Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın görüşünü alarak belirlemeye” diyor. Yani zaten daha önceki uygulamalarda, bu petrolle ilgili düzenlemelerde, hangi şartlarda teminatın neye göre belirleneceğinin usul ve esasları belirtilmiş olup firmaların büyüklükleri, kapasiteleri, devlete olan borçları, bütün hepsi hesaplanmak suretiyle bu kanaat hasıl oluyor ve dolayısıyla burada bu çekincelerin ben çok yerinde olduğunu düşünmüyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Tarım Bakan Yardımcımız, buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKAN YARDIMCISI İBRAHİM YUMAKLI – Değerli Başkanım, sayın üyeler; hepinizi selamlıyorum. Biz bu düzenlemenin uygun olduğunu değerlendiriyoruz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Çok kısa ve öz konuştunuz Sayın Bakan!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bu kadar mı? “İstedığımızı belirleriz.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Bir dakika, arkadaşlar, bir dakika... Ya, olabilir canım yani siz insanlara nasıl konuşacağını, neler konuşacağını...

Gelir İdaresi Başkan Yardımcımız Mehmet Bey’e söz verdik. Detaylandırıyoruz, niye? Özellikle akaryakıt kaçakçılığıyla beraber, dağıtım şirketleri ve bayilik arasındaki ilişki ağı içerisinde -orada da biliyorsunuz çok önemli, ciddi bir teminat da talep ediliyordu- bu kapsam içerisinde -çünkü muhataplık ilişkisi açısından- orayı bir detaylandıralım lütfen.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkanım, sadece yani şu anda bu konu burada hani belki bu 4733 sayılı Kanun’da ilk defa düzenleniyor olabilir ama gelir vergisiyle ilgili birçok kanunda, Vergi Usul Kanunu’nda, hem akaryakıt kaçakçılığında var, motorlu araç ticaretinde var; ÖTV’yle ilgili ÖTV Kanunu’nda iade tutarlarında var, KDV’de var ve Meclis bunu idareye belli bir tutara kadar vermek suretiyle aslında sınırını belirlemiş oluyor sıfır ile 50 milyon arasında. “İsteddiği kadar teminat alabilir.” demiyor ya da “Bu konuda teminat alabilir.”

deyip ucunu açık bırakmıyor. Zaten Anayasa'nın 73'üncü maddesinde vergilemeyle ilgili ifadede de aslında oran ve istisnalarda Bakanlar Kuruluna yetki verirken bile, açıklama yaparken şeyi söylüyor, "Alt ve üst sınırı belirlemek kaydıyla arada yetki verebilir, vermişse bu anayasalıdır." anlamına gelen bir yorumda bulunuyor. Burada da teminatla ilgili de bizim akaryakıt kaçakçılığıyla ilgili olarak Vergi Usul Kanunu'nda gene aynı maddede, aynı maddenin benzerinde otomotivle ilgili olanlarda, ÖTV'yle ilgili iadelerde, KDV'yle ilgili iadelerde belli bu tutara kadar teminat alınabileceği konusunda Gelir İdaresi Başkanlığına yani Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiş yetkiler var. Bu da zaten birlikte hazırlayacağımız, yine akaryakıt kaçakçılığıyla mücadele kapsamında hazırlanan tebliğin, yönetmeliğin benzeri bir şekilde; bazı mükelleflere daha düşük oranda, bazılarına sıfır, bazılarına bu orana kadar verilebilir.

Arz ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

Evet, bir önerge var 5'inci madde üzerinde, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4672) esas numaralı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle 4733 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinden sonra gelmek üzere eklenen 8/A maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri Ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunun 8/A maddesinde yer alan "tütün üretim ve pazarlama kooperatifleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve yaprak tütün işletmeleri" ibaresi eklenmiştir."

Alpay Antmen

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

Mersin

Antalya

İstanbul

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

İstanbul

Aydın

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle, tütün mamulü üretmeyen ve ihracat firmaları olma özelliğini haiz bulunan yaprak tütün işletmelerinin tütün mamulü üreticilerinden ayrı tutulması, uygulamada meydana gelecek mağduriyetlerin ve ülkemizin ihracat hacminin sektöre uğramasının önlenmesi sağlanacaktır.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 4733 sayılı Kanuna 8 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"İzin ve yetki belgesi başvurusu, tadili ve süre uzatımında vadesi geçmiş prim, idari para cezası ve vergi borcu bulunmaması yükümlülüğü

MADDE 8/B- Bu Kanuna göre tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi, alkol ve alkollü içkilerin üretim ve ithalat faaliyetleri ile tütün ticareti yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlere ilişkin izin, uygunluk ve yetki belgesi başvurusu, tadili veya süre uzatımına ilişkin taleplerin

yerine getirilmesi için bu Kanun kapsamında verilen ve süresinde ödenmemiş bulunan idari para cezası borcu, Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş prim ve idari para cezası borcu ile vergi dairelerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi kapsamında vadesi geçmiş borcun bulunmaması şarttır. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, izin, uygunluk ve yetki belgesi başvurusu, tadili veya süre uzatımına ilişkin talepte bulunanların vadesi geçmiş borcu bulunmadığına dair bilgiler, Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumundan temin edilir. Tarım ve Orman Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları Gelir İdaresi Başkanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, 6’ncı maddeyle ilgili, Sayın Antmen, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada tabii ki kamu borcu olmaması esas alınmakta ama özellikle idari para cezalarıyla ilgili olarak açılan davalar olabilir, burada belki idari para cezalarının kesinleşmesini koymamız gerekiyor ya da idari para cezaları konusunda, sadece kesinleşmemiş olanlar konusunda ve dava açılmışsa teminat göstermeliyiz. Ağır para cezası kadar teminat gösterme hususunu ekleyebiliriz, yoksa idari para cezaları kesilip yargıdan dönene kadar kişilerin mağduriyetine sebep olunabilir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, teşekkür ediyoruz.

Başka söz var mı? Yok.

Cevaplayacağımız bir durum var mı? Yok.

Peki, teşekkür ediyoruz değerli arkadaşlar.

Önergemiz var mı? Yok.

6’ncı maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasına “(yalnız tütün yerine geçen maddelerden yapılmış sigaralar)” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 4813.10.00.80.00 (makaron)” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, 7’nci madde üzerinde söz talebi yok.

7’nci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8 - 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin yirminci fıkrasında yer alan “Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla” ibaresi “Ticari amaçla” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye yirminci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(21) Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, Sayın Antmen, 8’inci madde üzerinde görüşmelere devam ediyoruz, buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu konuda zaten bir önergemiz de var, birazdan o da okunacak. Burada tabii ki kaçakçılıkla mücadele çok önemli, devletin vergi kaybı yaşamaması çok önemli; özellikle tütün ve alkol

kullanımlarında caydırıcılık çok önemli, bunlar kabul ama özellikle Anadolu’da yetişen tütünlerin kaçak tütün sayılmaması ve bu nedenle, özellikle tütün ekimi yasak değilken bunun çiftçi tarafından satılmasına ceza verilmesini doğru bulmuyoruz. Buradaki cezanın, kanundaki cezanın, bizim bütün muhalefetimize rağmen ceza getirilmesi, üç yıldan altı yıla kadar ağır bir ceza getirilmesi... Bu kanunda, şu an bu teklifte iki yıldan beş yıla kadar düşürülüyor. Bu tabii ki vatandaşların mağduriyeti anlamında önemli olacak, özellikle devam eden yargılamalarda ama bizim teklifimiz bu cezanın kaldırılması ya da en azından önergemizde belirttiğimiz gibi “Türkiye sınırları içinde yetiştirilen, tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip sarmalık tütün hariç olmak üzere” ibaresini eklersek, Anadolu’da, Adıyaman’da, Ege’de, Malatya’da üretilen tütünleri kaçak tütün olmaktan çıkarır ve bu nedenle üreticilerimizin de çiftçilerimizin de hapse girmesini engellemiş oluruz diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Antmen.

Sayın Tutdere...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, Başkanım, bu teklifte Türkiye’de yüz binlerce insanın gerçekten ekmeğini yakinen ilgilendiren maddeye geldik. Bu madde konusunda, aslında, biraz önce Sayın Tüfenkci, Sayın Bakanı da dinledik. Daha önce Milliyetçi Hareket Partisinin aslında hazırlamış olduğu bir rapor da vardı, o rapora da baktığımızda aslında Cumhuriyet’in bu konuda kafasının karışık olduğunu da görüyoruz. O raporda da bu yasanın mutlaka yeniden gözden geçirilmesi, yüz binlerce insanın ekmeği olan bu sarmalık tütüne ilişkin hapis cezasının hiç olmazsa 31 Aralık 2023 tarihi sonuna kadar ertelenmesi önerisi de vardı, hatta burada Malatya MHP Milletvekilinin Meclis Genel Kurulunda konuşması da var. Aslında, arkadaşlar, herkes bu konuda vicdanının sesini dinlediğinde bu hapis cezasının doğru olmadığı açık.

Değerli arkadaşlar, sayın teklif sahipleri; şimdi, siz Hükümet olarak hapis cezasını getiriyorsunuz, yüz yıldır bunu üreten, Anadolu’da geleneksel anlamda satan, çoluğunun çocuğunun nafakasını sağlayan ailelere hapis getiriyorsunuz, “Bunu satmayın.” diyorsunuz. Peki, satmayacak da ne yiyecek bu adamlar? Yani taş mı yiyecek, bu insanlar çocuklarını, ailelerini neyle geçindirecek? Fabrika açtınız mı? Yani gidip mesela Malatya’ya, Adıyaman’a AK PARTİ olarak “Kardeşim, sen bunu satma, ben yaprak işletme tesisi kurdum, sen üret, getir, ben devlet olarak bunu alacağım, kayıt altına alacağım, bandrolünü de etiketini de düzgün yapacağım.” dediniz mi? Demediniz. Hiçbir şey yaptınız mı? Hiçbir şey yapmadınız. Bir Kooperatif Kanunu çıkarmışsınız, onun da ne ucu belli ne başı belli, kooperatif kurmakla uğraşan vatandaşlar da bir buçuk yıldır uğraşıyorlar, bir türlü işi bitiremediler.

Şimdi, devlet olarak yasağı getiriyorsunuz, çözümünü ortaya koyun o zaman. Ya, gerçekten şunu anlamakta zorlanıyorum. Ben hem bir hukukçu olarak hem de yıllardır bu tütün parasıyla okumuş, eğitimi tamamlamış bir vatandaş olarak üzülüyorum. Yasağı getiriyorsanız çözümünü de ortaya koyun. Çözüm ne? Sayın teklif sahipleri, bu insanlar ne yiyecek, ben bu sorunun cevabını sizden bekliyorum. Tamam, iyi, güzel, hapsi getiriyorsunuz...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Tutdere, mesele anlaşıldı.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Değerli arkadaşlar, bu hapis cezası bu sorunu çözmeyecektir. Bu hapis cezası... Adıyaman’da, Türkiye’de yüz binlerce insan ekmeği bu tütünden kazanıyor. Bu insanların ekmeğinden elinizi çekin, hapis cezasıyla bu insanları tehdit ederek bu sorun çözülmez.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Bu hapis cezasını ortadan kaldıracak teklifimize,

önergemize destek olun. O önergede yerli tütünü hariç tutarsak istisna tutarsak bu sorun kökten çözülecek. İran'dan gelen, Rusya'dan gelen, Amerika'dan kaçak olarak Türkiye'ye gelen tütüne evet ama yerli tütünü bu kapsam dışına lütfen alın, yoksa bu iş çözülmez.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Konu anlaşıldı Sayın Tutdere.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sorun kronikleşir, biz bu hapis cezasını reddediyoruz, bu doğru değildir; bu üreticimizi, çiftçimizi ekmeğe muhtaç hâle getirecektir ve bu işten vazgeçmenizi öneriyoruz. Teklifimize destek olmanızı öneriyoruz ve bütün Komisyondaki üyelerin vicdanına sesleniyorum. Bu toprakların tanığı milli ve yerli tütüne hapis getiren teklife “evet” oyu kullanmayın. Bu ayıptan hem tütünü kurtarın hem de ülkemizi kurtarın diyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başka da gerçekten söyleyecek söz bulamıyorum. Bu insanların ne yiyeceği konusunda, neyle çoluk çocuğunu geçindireceği kısmı da...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Tutdere, aynı şeylere dönüyoruz, aynı şeyleri söylüyorsunuz, anlaşıldı.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Anlaşılmamış, hiçbir adım atmıyorsunuz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Hayır efendim, anlaşıldı.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ne anlaşıldı? Anlaşılan bir şey yok.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Tekrar etmeyin, tamam.

Teşekkür ediyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ederiz Başkanım, niye etmeyelim?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Sayın Tiryaki...

Ya, efendim, bakın...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sesimiz duyuluncaya kadar söyleyeceğiz Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Tamam efendim, bakın yani insani olarak herkes bir cümleyi anlayabilecek yetenek, özellikle arkadaşlar. 10 kere, 20 defa aynı cümleleri kurmaya gerek yok ki, anlaşıldı mesele, cevap verecek arkadaşlar.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Dinliyoruz, buyurun.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Buyurun Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Şimdi, bu cezanın azaltılması konusunda en azından teklif sahiplerinin bir iradesinin olduğu anlaşıyor, bu önemli bir şey yani hani, bu ceza miktarının, var olan ceza miktarının yüksek olduğunu teklif sahipleri de düşünüyor, bu yüzden azaltıyorlar fakat iki yıldan beş yıla bir ceza çok yüksek bir ceza, tartıştığımız konu bu. Eğer mümkünse bu cezanın kaldırılması gerekir. Bakın, gelişmiş dünya gerçekten parasal suçlarla ilgili olarak artık hapis cezası uygulamasından vazgeçmiş durumda. Yani gelişmiş dünya çek için hapis cezasını kaldırıyor, borçlar için hapis cezasını kaldırıyor, ticari faaliyetler nedeniyle hapis cezasını kaldırıyor. Sonuçta burada bahsettiğimiz bir ticaret, kayıt içi veya kayıt dışı bir ticareten bahsediyoruz yani bir gelir elde etmek için insanların yaptığı bir ticareten bahsediyoruz. Bunun karşılığında hapis cezası öngörülmesi ve bu kadar yüksek düzeyde hapis cezası görülmesi yani nereye konulacak, nasıl değerlendirilecek, anlamış değilim. Yoksa tamam, ele geçirilen miktarın 365'le çarpımı mı dersiniz, işte, yaptığı süre kadar çarpımı mı dersiniz; mala el koyma, daha o malın belirli bir süre karşılığında parasal ceza öngörülmesini sonuna kadar destekleriz yani kimse burada vergi

kaçırmayı teşvik etmiyor. Gerçi Hükümet vergiden kaçınma ayrı, vergi kaçırma ayrı diyor ama bazı söz kuranlar, biz çok açık söyleyelim yani vergi kaçakçılığını desteklemiyoruz, bu doğru bir şey değil fakat bunun için hapis cezası öngörülmesi doğru değil. Umarım teklif sahipleri gözden geçirirler, biz bugünkü görüşmeden bu konuda bir adım atılmayacağı izlenimi edindik. Genel Kurula gelmeden önce teklif sahiplerinin bu teklifi gözden geçireceklerini düşünüyorum.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Bakın, Sayın Tiryaki, bizim Komisyonumuzun Genel Kurul safahatında fazlasıyla çok farklı değerlendirmeleri de -sizin de bilginiz dâhilinde- biliyorsunuz...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Olsun diyoruz Başkan, biz de bunu söylüyoruz.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Değerlendirilebilir.

Evet, teşekkür ediyoruz.

Sözü Sayın Mesten'e veriyoruz.

OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle şunu düzeltmek lazım: Sayın Tutdere'nin ifade ettiği gibi biz hapis cezası getirme teklifinde bulunmuyoruz, var olan hapis cezasını indirme teklifinde bulunuyoruz ve üstelik...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Onu da siz getirdiniz, değişen bir şey yok.

OSMAN MESTEN (Bursa) – ...hafif, pek hafif, ağır olmak üzere, kategoriler de getirmek üzere... Yani tamamen gariban insanların mağdur edilmesi gibi bir söylemin doğru olmadığını düşünüyorum. Bütün ticaretin yolu açık, biz legal ticaretin önüne bir engel getirmiyoruz. Yerli üretir ama bu yerli hiçbir şekilde kaçakçılık yapmaz, suç işlemez gibi bir mantığı herhâlde siz de kurmuyorsunuz. Sonuç itibarıyla, biz eğer kaçakçılıkla, eğer kayıt dışılıkla mücadele edeceksek, bu devlet açısından, millet açısından önemliyse bu tür yaptırımları elbette getirmek zorundayız. Tamamen hapis cezası olmaması hâli, teklifiniz elbette değerlidir ama bu, Komisyon üyelerimizin takdirinde ve Genel Kurulumuzun takdirindedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Ben teşekkür ediyorum Sayın Mesten.

Aykırılık sırasına göre 8'inci maddeyle ilgili 2 tane önergemiz var, sırayla okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4672) esas sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Züleyha Gülüm

Mehmet Ruştı Tiryaki

Abdullah Koç

İstanbul

Batman

Ağrı

Gerekçe:

Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verileceğini öngören bu değişiklik uluslararası hukuka ve Anayasa'nın ilgili hükümlerine uygun olmadığı için teklif metninden çıkartılması gerekmektedir.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler.... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4672) esas numaralı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının

Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesiyle eklenen (21)'inci fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3, Maddesinin 21. fıkrasında yer alan “bildirimde bulunmadan” ibaresinden sonra gelmek üzere, “Türkiye sınırları içerisinde yetiştirilen tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip sarmalık tütün hariç olmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.”

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

Mersin

İstanbul

Antalya

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

İstanbul

Aydın

Gerekçe:

Maddeyle tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip yerli sarmalık tütünün kaçak tütünden hukuk önünde ayırt edilmesi, yerli üreticinin ağır hapis cezası tehdidinden kurtararak yüz binlerce yerli tütün üreticisinin mağduriyetinin önlenmesi sağlanacaktır.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Önergeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 57 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “kesintisiz yedi yıl” ibaresi “son sinyal alınmasından itibaren kesintisiz bir yıl” şeklinde, fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “yedi yıllık” ibaresi “bir yıllık” şeklinde, fıkranın üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu suretle elektronik kimlik bilgileri kayıtlı olmaktan çıkarılan cihazlar son kullanıcılarına ait bir hat ile kullanıldığında, bu cihazların elektronik kimlik bilgileri başka bir işleme gerek kalmaksızın tekrar kayıtlı hâle getirilir.”

“Elektronik kimlik bilgileri bu suretle tekrar kayıtlı hale getirilemeyen cihazlar için Kurum düzenlemeleri çerçevesinde başvuru yapılması gerekir.”

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER - Söz talebi Sayın Tiryaki'nin.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Şimdi, Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Yani bu yanlış bir şey değil, sonuçta eski IMEI numaraları kullanılarak...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Klonlama vesaire...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Evet, yani bu doğru bir şey değil, bunu savunduğumuz falan yok. Ama acaba niye böyle oluyor? Yani mesela dünyanın başka yerinde bu böyle oluyor mu? Ben sanmıyorum. Bunu çok açık bir nedeni var. Üretici ülke tarafından yüzlerce milyar dolar harcanarak kurulmuş şirketlerde, büyük AR-GE araştırmaları yapılarak kurulan bu şirketlerde bir telefon 14 bin TL'ye satılıyorsa kendi ülkesinde, sizin ülkenizde de aynı telefon 33 bin TL'ye satılıyorsa insanlar böyle yollara tevessül ederler. Yani böyle bir vergi adaletsizliği olabilir mi? Yani bir şirket kuruyor, onlarca yıl çalışıyor, binlerce insan uğraşıyor, AR-GE için yüz milyarlarca dolar harcıyor, binlerce insana ücret ödeniyor ve o telefonu 13-14 bin liraya satıyor, bundan o şirket para kazanıyor. Türkiye Cumhuriyeti devletin bir vatandaşı aynı telefona 33 bin TL veriyor, 20 bin TL vergi alıyorsunuz, tek bir kuruşluk

harcama yapmadan. Yani böyle bir adalet anlayışı olabilir mi? Yani asıl sorun bu. Yani vatandaşların işte bu IMEI numaralarını kullanmasının sanki canları sıkıldığı için, vergi kaçırarak istedikleri için tevessül ettikleri bir yolmuş gibi anlatılması yanlış bir şey. Yoksa, tamam, vergi kaçakçılığıyla hepimiz mücadele edelim ama Amerika’da bir vatandaşın 13 bin liraya aldığı telefonu da mümkünse, Türkiye’deki vatandaşa 33 bin liraya satmayalım, tıpkı otomobildeki gibi. Az evvel söylediğim örnekte, 300 bin TL’ye o ülkenin vatandaşına satılan otomobili, siz Türkiye’de 1 milyon 100 bin liraya satarsanız yani üstüne 2 otomobil fiyatı kadar vergi koyarsanız, bu iş adalet falan olamaz, böyle bir şey kabul edilemez. Bu vergi adaletsizliğini hiç kimsenin kabul etmemesi gerekir. Sonra, böyle bir teklif getirip sanki kaçakçılıkla mücadele ediliyormuş gibi anlatmaya çalışmanızın da hiçbir şekilde adil olmadığını düşünüyorum. Teklif sahipleri istediği kadar iyi niyetli olsun, bunun ismi kaçakçılıkla mücadele değil. Yani -hani söylemeyeyim “bir tür dolandırıcılığı” diyeceğim ama öyle söylemeyeyim- vatandaşın 3 kat para ödemesine kapı aralamaktan başka bir anlam ifade etmiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi yok.

9’uncu maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum.

MADDE 10- Bu Kanunun;

a) 1 nci, 2 nci, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 9 uncu maddeleri 1/1/2024 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Madde 10’da söz alan yok.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Meraktan bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Evet, buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Şimdi, meraktan bir şey sormak istiyorum: Yürürlük maddesindeyiz, 3 ve 8 dışındaki bütün hükümler 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girecek, bir yıl sonra. Bu kadar çok önemli görüyorsak neden 1/1/2023’te girmiyor yürürlüğe?

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Yani 1, 2, 4, 5, 6, 7, 9’uncu maddeler...

Evet, Sayın Mesten.

OSMAN MESTEN (Bursa) - Özellikle cep telefonu kaçakçılığıyla alakalı bir yıla indiriyoruz. Bu bir yıllık sürenin yayımı tarihinden itibaren uygulanacak olması...

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Son sinyal durumu var.

OSMAN MESTEN (Bursa) - Son sinyalden itibaren uygulanacak olması... Farz edelim ki yayımı tarihinde yürürlüğe girdi ve kanunda yani eski kanundan gelen metninde, kanundan önceki geçen sürelerin buna dâhil olduğu ifade ediliyor. Eğer biz, bir yıl süreye indirdiğimizde, bir yıl kalmışsa yani son sinyalden itibaren diyelim ki on bir ay geçti, bir aylık bir sürede telefonunu kapatma durumunda kalacağız. Özellikle bu, bu vesileyle konulmuştur, diğerleri de istişareler sonucunda olması gerektiği şekliyle konulmuştur.

Eyvallah.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – Peki, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 10'uncu maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN ABDULLAH GÜLER – 11'inci maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifinin tamamını oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kanun teklifinin tümü kabul edilmiştir.

Bu arada, Komisyonumuza özel sözcü olarak Oğuzhan Kaya, Belgin Uygur, Gülay Samancı, Mustafa Arslan, Orhan Kırçalı'nın seçilmesini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonumuza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için cuma günü diyecektik, öğleden sonra tatil olduğu için 31 Ekim Pazartesi saat on ikiye kadar süre veriyoruz.

Kanunumuz hayırlara vesile olsun.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.36

